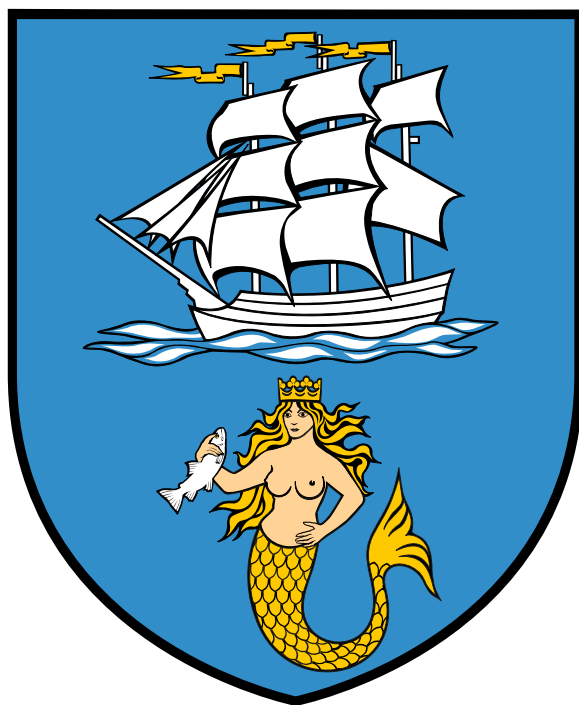

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY MIASTO USTKA
DO ROKU 2030

Spis treści

1.	WYKAZ SKRÓTÓW	4
2.	WSTĘP	5
2.1.	CEL I ZAKRES OPRACOWANIA	5
2.2.	OPIS PRZYJĘTEJ METODYKI	5
2.3.	CHARAKTERYSTYKA GMINY	6
2.3.1.	OBSZAR, POŁOŻENIE, GRANICE I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	6
2.3.2.	BUDOWA GEOLOGICZNA, UKSZTAŁTOWANIE I RZEŻBA TERENU	8
2.3.3.	WARUNKI KLIMATYCZNE	10
2.3.4.	DEMOGRAFIA	11
2.3.5.	INFRASTRUKTURA INŻYNIERYJNO-TECHNICZNA	11
3.	STRESZCZENIE	14
4.	OCENA STANU ŚRODOWISKA	16
	EFEKTY REALIZACJI DOTYCHCZASOWEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	16
4.1.	OCHRONA PRZYRODY	18
4.1.1.	STAN AKTUALNY	18
4.1.2.	ZAGROŻENIA	22
4.2.	LASY	23
4.2.1.	STAN AKTUALNY	23
4.2.2.	ZAGROŻENIA	24
4.3.	GLEBY	24
4.3.1.	STAN AKTUALNY	24
4.3.2.	ZAGROŻENIA	26
4.4.	SUROWCE NATURALNE I ICH EKSPLOATACJA	26
4.4.1.	STAN AKTUALNY	27
4.4.2.	ZAGROŻENIA	27
4.5.	WODY	28
4.5.1.	WODY POWIERZCHNIOWE	28
4.5.2.	WODY PODZIEMNE	42
4.5.3.	ZAGROŻENIA	45
4.6.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	46
4.6.1.	STAN AKTUALNY	46
4.6.2.	ZAGROŻENIA	47
4.7.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	47
4.7.1.	ŹRÓDŁA ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA	47
4.7.2.	JAKOŚĆ POWIETRZA	51
4.7.3.	ZAGROŻENIA	56
4.8.	HAŁAS	56
4.8.1.	STAN AKTUALNY	56
4.8.2.	ŹRÓDŁA HAŁASU	58
4.8.3.	ZAGROŻENIA	58
4.9.	PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE	60
4.9.1.	STAN AKTUALNY	60

4.9.2.	ZAGROŻENIA	64
4.10.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	65
4.10.1.	STAN AKTUALNY	65
4.10.2.	ZAGROŻENIA	67
4.11.	POWAŻNE AWARIE	67
4.11.1.	STAN AKTUALNY	67
4.11.2.	ZAGROŻENIA	67
4.12.	ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII (ELEMENT OBSZARU OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA)	68
4.12.1.	STAN AKTUALNY	68
4.12.2.	BIOMASA I BIOGAZ	68
4.12.3.	ENERGIA WIATRU	69
4.12.4.	ENERGIA GEOTERMALNA	70
4.12.5.	ENERGIA SŁOŃCA	71
4.12.6.	ENERGIA CIEKÓW WÓD POWIERZCHNIOWYCH	72
4.12.7.	ZAGROŻENIA	72
4.13.	DZIAŁANIA SYSTEMOWE	73
4.13.1.	ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKOWE	73
4.13.2.	EDUKACJA EKOLOGICZNA	73
4.13.3.	ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU	76
5.	CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE	78
5.1.	SPÓJNOŚĆ WYZNACZONYCH CELÓW I ZADAŃ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PROGRAMOWYMI	78
5.1.1.	MIĘDZYNARODOWA OCHRONA ŚRODOWISKA – GLOBALNY PROGRAM DZIAŁAŃ SZCZYTU ZIEMI: AGENDA 21	78
5.1.2.	UWARUNKOWANIA WSPÓLNOTOWE	79
5.1.3.	KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030 (KSRR2030)	80
5.1.4.	POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA (PEP2030)	81
5.1.5.	POLITYKA ENERGETYCZNA POLSKI DO 2040 ROKU (PEP2040)	81
5.1.6.	STRATEGIA NA RZECZ ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO 2030 R. (SOR)	82
5.1.7.	STRATEGIA PRODUKTYWNOŚCI 2030 (SP2030)	82
5.1.8.	STRATEGIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO 2030 ROKU (SRKL2030)	83
5.1.9.	STRATEGIA ROZWOJU KAPITAŁU SPOŁECZNEGO 2030 (SRKS2030)	83
5.1.10.	STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU WSI, ROLNICTWA I RYBACTWA 2030 (SZRWRIR2030)	83
5.1.11.	STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU TRANSPORTU DO 2030 R. (SZRT2030)	84
5.1.12.	KRAJOWY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI 2028	84
5.1.13.	KRAJOWY PROGRAM OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH	86
5.1.14.	PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO	86
5.1.15.	STRATEGIA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO POMORSKIE 2030	87
5.1.16.	PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO	88
5.1.17.	PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA PRZED HAŁASEM DLA WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO	89
5.1.18.	STRATEGIA ROZWOJU MIASTA USTKA DO 2030 ROKU	90
5.2.	CELE I ZADANIA WYNIKAJĄCE Z OCENY STANU ŚRODOWISKA	91
6.	SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	105

6.1.	POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PRZEDSIĘWZIĘĆ INWESTYCYJNYCH	105
6.1.1.	FUNDUSZE KRAJOWE	105
6.1.2.	FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ	107
6.2.	MONITORING I ANALIZA SWOT	109
6.2.1.	DZIAŁANIA POLITYKI OCHRONY ŚRODOWISKA	114
6.2.2.	KONTROLA ORAZ DOKUMENTACJA REALIZACJI PROGRAMU	115
SPIS TABEL		117
SPIS ILUSTRACJI		118
LITERATURA		118

1. Wykaz skrótów

Tabela 1. Spis skrótów

skrót	wyjaśnienie
ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
B(a)P	benzopiren
dam ³	dekametr sześcienny
Dz. U.	dziennik ustaw
dB	decybel
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GUS	Główny Urząd Statystyczny
ha	hektar
hm ³	hektometr sześcienny
JCWP	Jednolita część wód powierzchniowych
JCWPD	Jednolita część wód podziemnych
kV	kilowolt
kW	kilowat
m ³	metr sześcienny
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
ODR	Ośrodek Doradztwa Rolniczego
OWO	Ogólny węgiel organiczny
OZE	Odnawialne Źródła Energii
PM 10	pył zawieszony o średnicy cząsteczek 10 mikrometrów
PM 2,5	pył zawieszony o średnicy cząsteczek 2,5 mikrometra
POŚ	program ochrony środowiska
PSZOK	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
PSP	Państwowa Straż Pożarna
RWMŚ	Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska
SDRR	Średni Dobowy Ruch Roczny
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
PODR	Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
WWA	wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne
ZDR	zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii

2. Wstęp

2.1. Cel i zakres opracowania

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Ustka do roku 2030 jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie gminy. Według założeń, przedstawionych w niniejszym opracowaniu, sporządzenie i wdrożenie programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Opracowanie, jakim jest Program Ochrony Środowiska określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Podczas tworzenia dokumentu, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie poszczególnych zagadnień. Niniejsze opracowanie zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska w gminie, przedstawia propozycje oraz opis zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska.

Przedmiotowy dokument wspomaga dążenie do uzyskania w gminie sukcesywnego ograniczenia degradacji środowiska, ochronę i rozwój jego walorów oraz racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska z uwzględnieniem konieczności jego ochrony. Stan docelowy w tym zakresie nakreśla Program Ochrony Środowiska, a ocenę efektów jego realizacji, zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska, dokonuje się okresowo, co 2 lata.

Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w gminie w odniesieniu m.in. do gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powierzchni ziemi i gleb, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, ochrony przyrody oraz edukacji ekologicznej. W opracowaniu znajduje się ich charakterystyka, ocena stanu aktualnego oraz określenie stanu docelowego. Identyfikacja potrzeb gminy w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących przepisów prawnych, polega na sformułowaniu celów nadrzędnych oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę przedsięwzięć, jakie zostaną zrealizowane na terenie Gminy Miasto Ustka do roku 2030.

2.2. Opis przyjętej metodyki

Obowiązek wykonania Programu ochrony środowiska wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2025, poz. 647), a w szczególności:

Art. 17. 1. Organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1.

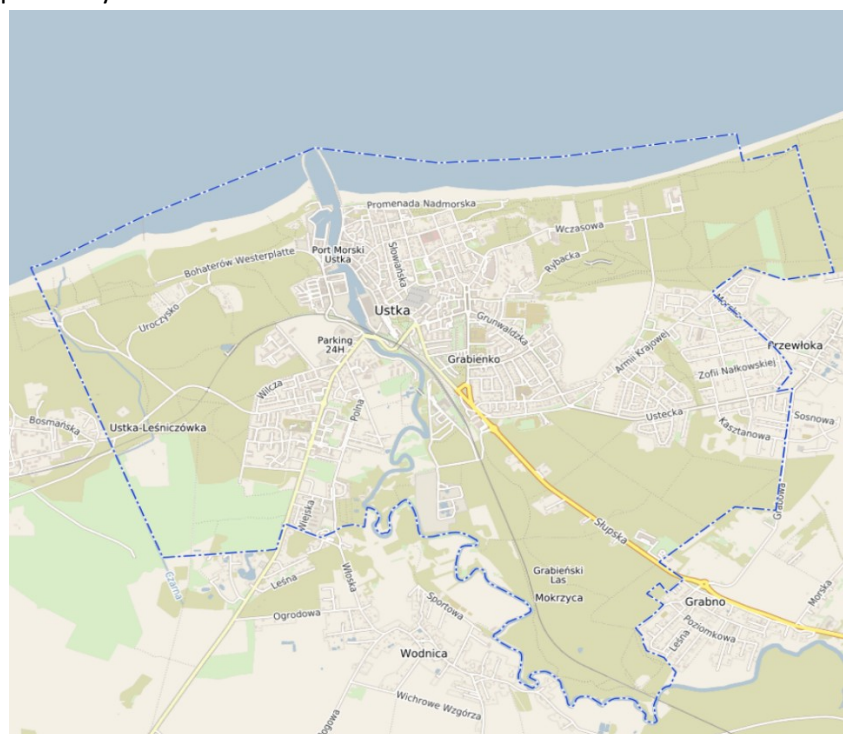
Art. 18. 1. Programy, o których mowa w art. 17 ust. 1, uchwała odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu albo rada gminy. ust.2 Z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu

Gminne Programy ochrony środowiska tworzone są w celu realizacji polityki ochrony środowiska na szczeblu gminnym.

2.3. Charakterystyka gminy

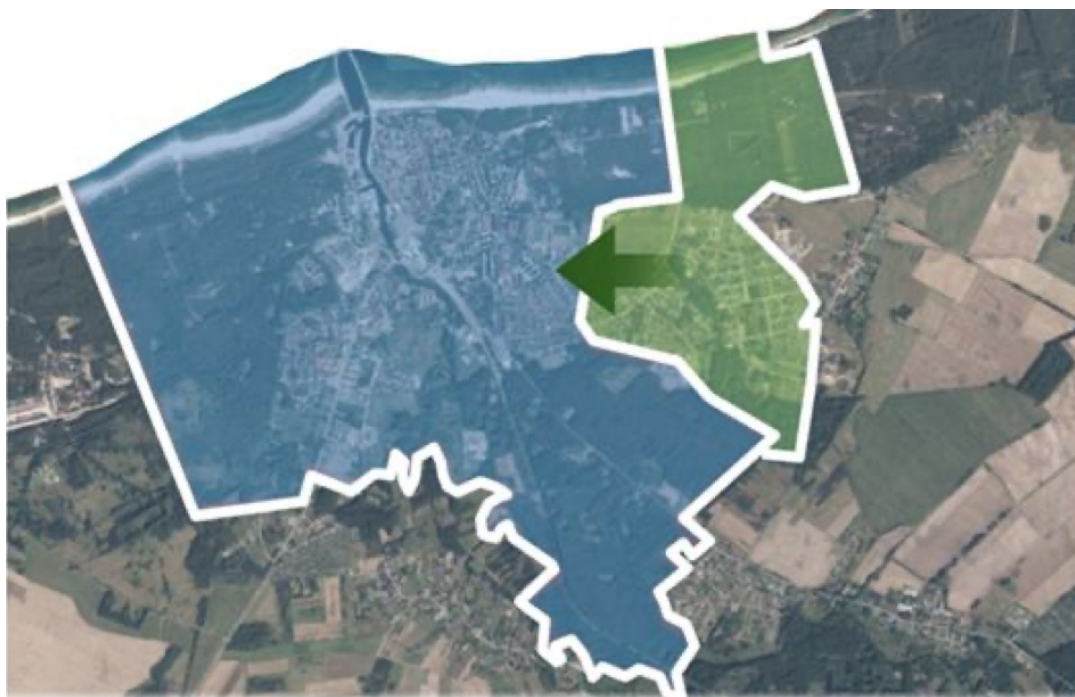
Gmina Miasto Ustka to jednostka administracyjna miejska położona w północno-zachodniej części województwa pomorskiego, w powiecie słupskim, bezpośrednio nad Morzem Bałtyckim. Od 1 stycznia 2026 roku jej granice powiększyły się o około 275,86 ha z obrębu Przewłoka (głównie nowe tereny mieszkaniowe i turystyczne), co zwiększyło powierzchnię z 11,09 km² do 13,85 km². Ustka leży na Wybrzeżu Słowińskim, u ujścia rzeki Słupi do morza, z szeroką piaszczystą plażą i bliskością Słowińskiego Parku Narodowego.

Rysunek 1. Mapa Gminy Miasto Ustka

6

Rysunek 2. Mapa obrazująca nowo przyłączony obszar Gminy Miasto Ustka po 1 stycznia 2026 roku

źródło: www.ustka.ug.gov.pl

Rysunek 3. Położenie Gminy Miasto Ustka w powiecie słupskim

źródło: www.wikipedia.pl

2.3.2. Budowa geologiczna, ukształtowanie i rzeźba terenu

Miasto Ustka leży na Wybrzeżu Słowińskim, u ujścia rzeki Słupi do Morza Bałtyckiego, w strefie wąskiego pasa piaszczystych plaż i wydm nadmorskich oraz klifowego brzegu na wschód od ujścia rzeki. Ustka położona jest w brzegowej części platformy wschodnioeuropejskiej, w obrębie strefy łęby, charakteryzującej się dużą głębokością występowania podłoża krystalicznego, sięgającego około 3 400 m p.p.m. w rejonie Darłowa. W podłożu rozpoznano kompleks sylurskich iłowców wapnistych, nad którymi zalegają osady permu (mułowce, iłowce, piaskowce oraz wapienie i dolomity o miąższości około 185,5 m), następnie iłowce i mułowce triasowe (220–250 m) oraz górnokredowe margle, wapienie, iłowce, mułowce i piaskowce glaukonitowe (około 250 m). Osady kredy górnej występują na całym obszarze i tworzą podłoże dla kompleksu trzeciorzędowego, reprezentowanego przez piaski, mułki i iły oligocenu o miąższości 5,4–49 m oraz ilasto-mułkowate osady miocenu o miąższości 41–98,5 m, miejscami z soczewkami ksylitowego węgla brunatnego o miąższości do 3 m. Utwory czwartorzędowe pokrywają cały obszar; ich średnia miąższość wynosi około 10 m i obejmuje plejstocenijskie piaski i żwiry wodnolodowcowe zlodowaceń południowopolskich, nakryte glinami zwałowymi, trzy kompleksy glin zwałowych zlodowaceń środkowopolskich rozdzielone piaskami i żwirami wodnolodowcowymi oraz osady fazy pomorskiej zlodowacenia północnopolskiego, reprezentowane przez szaro-brunatne, piaszczyste gliny zwałowe lokalnie przechodzące w piaski lodowcowe. W dolinie Słupi i jej dopływów osadziły się piaski rzeczne tarasów nadzalewowych o miąższości do około 10 m, natomiast utwory czwartorzędowe nierozdzielne występują jako piaski eoliczne, w tym wydmowe, ciągnące się nieprzerwanym pasem wzdłuż wybrzeża Bałtyku. Najmłodsze holocenijskie osady reprezentują piaski i żwiry morskie w strefie brzegowej oraz namuły i piaski tarasów zalewowych dolin rzecznych. Na terenie miasta i w jego bezpośrednim sąsiedztwie udokumentowano zasoby surowców balneologicznych: mineralnej wody leczniczej – solanki chlorkowo-sodowej, bromkowej, jodowej, borowej, siarkowodorowej.

Ukształtowanie powierzchni miasta jest wynikiem działania procesów deglacacyjnych ostatniego zlodowacenia oraz holocenijskich zmian poziomu i brzegu Bałtyku. Wzdłuż brzegu morskiego rozciąga się pas piaszczystej plaży z wydmami o szerokości szacowanej na 100–150 m i wysokości do 18–20 m n.p.m. w zachodniej części miasta, natomiast na wschód od ujścia Słupi rozwinięty jest aktywny brzeg klifowy, osiągający miejscami około 36 m wysokości. Za pasem wydm nadmorskich rozciągają się stosunkowo powierzchniowo równinne, słabo pofałdowane wysoczyzny polodowcowe zbudowane głównie z glin zwałowych fazy pomorskiej, lokalnie przykrytych piaskami lodowcowymi, na których rozwinęły się przede wszystkim lasy (w tym nadmorskie bory bażynowe, buczyny i lasy bukowo-dębowe) oraz gleby lekkie – piaszczyste i murszowo-mineralne. Przestrzeń miasta przecina szeroka dolina Słupi, tworząca liczne zakola w południowo-zachodniej części Ustki. Dolny odcinek Strugi Przewłockiej został przekształcony – skanalizowany, a w części ujściowej poprowadzony w rurociągu podziemnym.

Rzeźba terenu w strefie brzegowej podlega intensywnym procesom morfodynamicznym. Linia brzegowa jest generalnie mało urozmaicona i wyrównana przez działalność falowania i prądów morskich, jednak wybudowanie falochronów portowych istotnie zaburzyło naturalny transport rumowiska. Na zachód od ujścia Słupi obserwuje się silną akumulację osadów piaszczystych i rozwój plaż oraz wydm (m.in. w obszarze tzw. Wydmy Modlińskich), natomiast na wschód nasila się proces abrazji – plaże są rozmywane, a brzeg klifowy intensywnie niszczony, ze średnim tempem cofania szacowanym na około 0,2–2,5 m/rok, przyspieszonym wskutek zabudowy hydrotechnicznej. Najważniejsze antropogeniczne przekształcenia rzeźby występują w rejonie portu, gdzie zrealizowano

falochrony wysunięte na odległość 220–390 m w morze, pirs, ostrogi, nabrzeża i baseny portowe o łącznej długości około 3,5 km, modyfikujące kształt koryta Słupi w odcinku ujściowym i warunki przepływu oraz sedymentacji. Dodatkowo brzeg klifowy na odcinku około 800 m od ujścia Słupi został umocniony narzutem kamiennym, a wschodnia część promenady nadmorskiej utrzymywana jest sztucznie na erodowanym klifie. W przeszłości podejmowano również roboty hydrotechniczne związane z budową głęboko wcinającego się w wydmę falochronu tzw. trzeciego mola, co miało docelowo powiększyć powierzchnię basenów portowych, lecz inwestycji tej nie dokończono.

Istotne przekształcenia rzeźby nadmorskiej wynikają także z eksploatacji surowców i zagospodarowania turystyczno-uzdrowiskowego. W rejonie obecnego osiedla Łacha wydma nadmorska została podcięta w związku z eksploatacją piasku drogowego, a w pasie wydmy we wschodniej części miasta, już przed II wojną światową i szczególnie w latach 60. i 70. XX wieku, prowadzono intensywne wylesienia i plantowania pod budowę licznych ośrodków wypoczynkowych, co naruszyło naturalną strukturę form wydmy. Obecnie silna penetracja turystyczna – w tym ruch pieszy poza wyznaczonymi ciągami, dojazdy samochodów po nieutwardzonych drogach leśnych oraz lokalne zabudowy w pasie nadmorskim – sprzyja degradacji delikatnych siedlisk wydmy i borów nadmorskich, powodując wydeptywanie roślinności, uszkodzenia wierzchniej warstwy gleby oraz uruchamianie procesów erozji eolicznej i powierzchniowej. W efekcie rzeźba terenu Ustki kształtowana jest współcześnie przez synergiczne oddziaływanie procesów naturalnych (deglacja, abrazja i akumulacja morska, działalność rzeczna) oraz intensywnej działalności człowieka związanej z zabudową portową, rozwojem funkcji uzdrowiskowej i turystycznej.

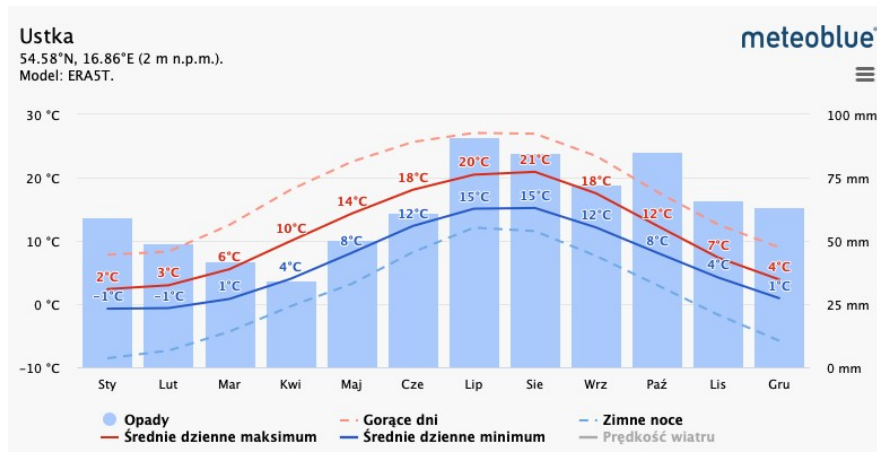
2.3.3. Warunki klimatyczne

Na obszarze Gminy Miasto Ustka dominuje klimat morski, który kształtuje pogodę łagodną, wilgotną, bez ostrych wahań temperatury. Lata bywają tu chłodne, a zimy dosyć ciepłe. Charakterystyczną cechą jest opóźnienie pór roku – październik jest cieplejszy od kwietnia – a także stosunkowo duże i zmienne zachmurzenie oraz obfite opady. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,7°C, co należy do najwyższych w województwie. Natomiast roczna suma opadów mieści się w granicach 660–760 mm, przy czym najobfitszym w opady miesiącem jest lipiec.

Wiatry wieją przeważnie z kierunku północno-zachodniego i zachodniego, nanosząc nad ląd powietrze morskie – wilgotne i chłodne, o dużej zawartości jodu i soli jako aerozoli. Wiatry te należą do najsilniejszych na obszarze kraju, a największą siłę osiągają w listopadzie i grudniu. W okresie letnim specyficzne dla tej strefy jest występowanie wiatrów dobowych: bryzy morskiej wiejącej podczas dnia i bryzy lądowej wiejącej nocą.

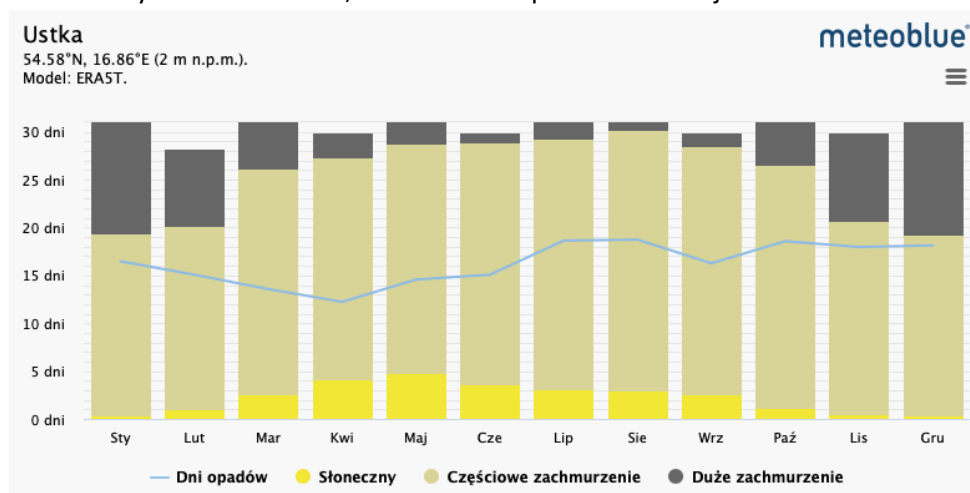
Charakterystyczny jest również długi okres bezprzymrozkowy, najkrótsza i najpóźniej zaczynająca się zima, ale także najmniejsza liczba dni gorących, którą z kolei rekompensuje największa liczba dni słonecznych. Tereny plażowe są uprzywilejowane pod względem nasłonecznienia, a strefa występowania topoklimatu plaży jest niezwykle atrakcyjna z punktu widzenia balneologicznego, co przyciąga turystów i wczasowiczów. Miasto posiada korzystny mikroklimat, który w połączeniu ze zdrowotnym działaniem morskiej wody stanowi podstawę działalności Uzdrowiska Ustka. Występują tu również częste zamglenia, a powietrze jest wilgotne.

Rysunek 4. Średnie temperatury i opady dla miejscowości Ustka

źródło: www.meteoblue.com

Rysunek 5. Dni o dużym zachmurzeniu, słoneczne i z opadami dla miejscowości Ustka

źródło: www.meteoblue.com

2.3.4. Demografia

Liczba mieszkańców m. Ustka wynosiła na dzień 30 czerwca 2025 roku według GUS 13 310 osób, z czego 7095 to kobiety, a 6215 mężczyzn. Gęstość zaludnienia wynosiła w 2024 roku 1213,8 os./km². Na terenie opisywanej gminy 7529 mieszkańców było w wieku produkcyjnym, 1492 w wieku przedprodukcyjnym, a 4440 mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (dane GUS z 2024 roku). Gmina Miasto Ustka miała ujemny przyrost naturalny wynoszący – 115. W pierwszym półroczu 2025 roku urodziło się 26 dzieci.

Tabela 2. Liczba ludności w Gminie Miasto Ustka w latach 2015 -2024

rok	liczba ludności
2015	15933
2016	15812
2017	15709
2018	15527
2019	15367
2020	14407

2021	14161
2022	13950
2023	13722
2024	13461

źródło: GUS

2.3.5. Infrastruktura inżynieryjno-techniczna

Sieć gazowa

Sieć gazowa na terenie gminy miejskiej Ustka jest dobrze rozwinięta i zaopatruje miasto w gaz ziemny wysokometanowy GZ50. Obszar ten należy do Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o., Oddział Zakład Gazowniczy w Koszalinie. Sieć jest podłączona do krajowego systemu przesyłowego Koszalin-Sawno-Słupsk-Ustka poprzez gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Słupsk-Ustka.

Całkowita długość gazociągów wynosi 37 174 metrów według danych GUS z 2024 roku. Na terenie miasta funkcjonuje łącznie 1155 czynnych przyłączy gazowych, z czego 1035 prowadzi do budynków mieszkalnych.

Gaz ziemny wykorzystywany jest przede wszystkim w gospodarstwach domowych do przygotowania posiłków i ciepłej wody użytkowej. Ponadto gaz służy również potrzebom produkcyjnym oraz ogrzewaniu budynków, szczególnie na osiedlach domów jednorodzinnych przy granicach administracyjnych miasta.

Wszelkie działania podejmowane obecnie przez Polską Spółkę Gazownictwa w zakresie rozwoju i modernizacji sieci gazowej na terenie miasta mają na celu zagwarantowanie właściwego stanu technicznego infrastruktury gazowniczej, zapewnienie pewności i bezpieczeństwa dostaw gazu oraz umożliwienie dalszego rozwoju sieci w celu przyłączania nowych odbiorców. Rozbudowa sieci gazowej odbywa się sukcesywnie, w miarę składanych wniosków o przyłączenie do sieci.

Sieć elektroenergetyczna

Sieć elektroenergetyczna na terenie gminy miejskiej Ustka jest w dobrym stanie technicznym i zapewnia pełne zaopatrzenie w energię elektryczną.

Gmina zaopatrywana jest przez spółkę Energa Operator S.A., Oddział w Koszalinie. Teren miasta zasilany jest z Głównego Punktu Zasilania (GPZ) Ustka zlokalizowanego przy ul. Darowskiej, wyposażonego w rozdzielnię wewnętrzną 15 kV i dwa transformatory 110/15 kV o mocy 16 MW każdy.

Dostawy odbywają się zgodnie ze standardami jakościowymi określonymi w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z 4 maja 2007 r. Nowi odbiorcy przyłączani są na bieżąco na podstawie umów.

Według danych GUS z 2024 roku na terenie miasta Ustka znajdowało się 8 249 odbiorców energii elektrycznej. Zużycie energii elektrycznej w 2024 roku wynosiło 10 618,88 MWh, natomiast zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca 788,86 kWh.

Sieć drogowa

Sieć drogowa Ustki obejmuje kluczowe arterie łączące miasto z regionem oraz lokalny układ uliczny. Przez miasto przebiegają droga krajowa nr 21 (Miastko-Słupsk-Ustka, łącząca się z DK 6) oraz droga wojewódzka nr 203 (Koszalin–Darłowo–Ustka).

Droga powiatowa nr 1112G prowadzi z Ustki do Przewłoki. Układ uliczny opiera się na drogach głównych: Słupska i Bohaterów Westerplatte (DK 21), Darłowska (DW 203), Marynarki Polskiej, Grunwaldzka, Żeromskiego, Plac Dąbrowskiego, Kopernika oraz Koszarowa. Pozostałe to drogi lokalne i dojazdowe gminne.

W mieście istnieje 15,3 km wydzielonych dróg rowerowych (dane GUS z 2024 roku). W ostatnich latach rozwinięto trasę R-10 (m.in. kładka nad Słupią, odcinki wzdłuż zachodniego brzegu) czyli międzynarodowego szlaku rowerowego wzdłuż polskiego wybrzeża Morza Bałtyckiego, część europejskiej sieci EuroVelo 10 (Velo Baltica), biegnącego od Świnoujścia przez około 430–588 km do Helu lub Elbląga.

Zdjęcie 1. Droga krajowa nr 21

źródło: googlemaps.com

Zdjęcie 2. Droga wojewódzka nr 203

źródło: googlemaps.com

3. Streszczenie

Cel opracowania

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Ustka do 2030 roku jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ekologicznej na terenie gminy. Według założeń, przedstawionych w niniejszym dokumencie, opracowanie programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Opracowanie jakim jest Program Ochrony Środowiska określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe oraz szczegółowe programy zarządzania środowiskowego, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów.

Podczas tworzenia opracowania, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie zagadnień, będących zagadnieniami techniczno-ekonomicznymi, związanymi z przyszłymi projektami.

Zakres opracowania

Sporządzony Program zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska w gminie, przedstawia propozycje oraz opis zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska. Program wspomaga dążenie do uzyskania w gminie sukcesywnego ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, ochronę i rozwój walorów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie z uwzględnieniem konieczności ochrony środowiska. Stan docelowy w tym zakresie nakreśla Program Ochrony Środowiska, a dowodów jego osiągnięcia dostarcza ocena efektów działalności środowiskowej, dokonywana okresowo (co 2 lata). Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w gminie w odniesieniu m.in. do gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powierzchni ziemi i gleb, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, ochrony przyrody, edukacji ekologicznej, z podaniem ich charakterystyki, oceną stanu aktualnego i stanu docelowego umożliwiając tym samym identyfikację potrzeb w tym zakresie. Identyfikacja potrzeb gminy w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących w kraju przepisów prawnych i regulacji prawnych Unii Europejskiej, polega na sformułowaniu celów średniookresowych oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę przedsięwzięć jakie zostaną zrealizowane na terenie Gminy Miasto Ustka do roku 2030.

Ochrona zasobów naturalnych i aktualny stan środowiska

W niniejszym opracowaniu opisano zasoby naturalne i stan środowiska na terenie Gminy Miasto Ustka. Wyznaczono w tym zakresie następujące kategorie:

- Lasy (uwzględniające stan aktualny lasów, identyfikujące zagrożenia i źródła zanieczyszczeń);
- Obszary cenne przyrodniczo (uwzględniające stan aktualny obszarów przyrodniczych, identyfikujące zagrożenia i źródła zanieczyszczeń);
- Powierzchnię ziemi i surowce naturalne (uwzględniającą stan aktualny powierzchni ziemi i surowców naturalnych, identyfikującą zagrożenia i źródła zanieczyszczeń);
- Wody (uwzględniające stan aktualny wód powierzchniowych i podziemnych, identyfikujące zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska wodnego);
- Ochrona powierzchni ziemi (uwzględniające stan aktualny, identyfikujące zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska glebowego);
- Ochrona powietrza (uwzględniające stan aktualny, identyfikujące zagrożenia i źródła zanieczyszczenia powietrza);
- Ochrona przyrody (uwzględniające stan aktualny, identyfikujące zagrożenia dla występujących na terenie gminy form ochrony przyrody);
- Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym (uwzględniające stan aktualny, identyfikujące zagrożenia wynikające z promieniowania elektromagnetycznego);
- Ochrona przed hałasem (uwzględniające stan aktualny, identyfikujące zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska nadmiernym hałasem).

Cele i strategia ich realizacji

W niniejszym Programie zestawiono cele wynikające z dokumentów wyższego szczebla. Na ich podstawie wyznaczono cele i strategię ich realizacji na poziomie gminnym. Narzędziem pomocniczym w realizacji założonych celów są zadania przedstawione w rozdziale 5.2 Cele i zadania wynikające z oceny stanu środowiska. Wyznaczone zadania są spójne z planowanymi inwestycjami gminnymi oraz obowiązującym prawem lokalnym.

Analiza uwarunkowań finansowych gminy

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych. W tym celu w rozdziale 6. Uwarunkowania finansowe przedstawiono potencjalne źródła finansowania wyznaczonych zadań.

Wdrażanie i monitoring programu

Właściwe wykorzystanie możliwych rozwiązań o charakterze organizacyjnym ma istotne znaczenie w procesie wdrażania programu i jego realizacji. Wprowadzenie zasad monitoringu umożliwi sprawną realizację działań, jak również pozwoli na bieżącą aktualizację celów programu. Z tego powodu w rozdziale 6.2 Monitoring i analiza SWOT sformułowano zasady zarządzania środowiskiem, które stanowią podstawę sprawnej realizacji i kontroli działań programowych.

4. Ocena stanu środowiska

Efekty realizacji dotychczasowego Programu Ochrony Środowiska

Na podstawie Raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Ustka za lata 2023–2024 (Burmistrz Ustki, luty 2025) dokonano syntetycznej oceny efektów wdrażania POŚ przyjętego w 2019 roku.

Obszar interwencji	Zakładany cel	Podjęte zadania (wybór)	Stopień realizacji	Efekt / wskaźnik
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Osiągnięcie i utrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza	Przebudowa ul. Polnej ¹ (7,9 mln zł), ul. Kościuszki/Plac Wolności ¹ (6,2 mln zł), ul. Storczykowej ¹ (1,6 mln zł), ul. Kopernika ¹ (1,1 mln zł), ul. Narutowicza ¹ (1,7 mln zł), ul. Sportowej ¹ (356 tys. zł); likwidacja nieekologicznych źródeł ciepła ³ (169 tys. zł) i dotacje dla mieszkańców ³ (136 tys. zł); efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej ² (213 tys. zł)	Zadania inwestycyjne zrealizowane całkowicie ¹ ; w trakcie realizacji ² zadania ciągłe realizowane na bieżąco ³	łączne nakłady: ok. 21,3 mln zł. Poprawa infrastruktury komunikacyjnej ograniczająca emisję. Brak przekroczeń norm na terenie gminy
Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego i ochrona przed nadmiernym hałasem	Zapisy dot. akustyki w planach miejscowych; kontrole emisji hałasu (WIOŚ); edukacja ekologiczna	Realizacja ciągła	Brak nowych przekroczeń norm hałasowych (WIOŚ Gdańsk)
Pola elektromagnety	Ochrona przed szkodliwym	Monitoring PEM (WIOŚ); ewidencja źródeł PEM; zapisy w dokumentach	Realizacja ciągła	Brak przekroczeń dopuszczalnych

Obszar interwencji	Zakładany cel	Podjęte zadania (wybór)	Stopień realizacji	Efekt / wskaźnik
czne	działaniem PEM	planistycznych		poziomów PEM (WIOŚ)
Gospodarowanie wodami	Osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego wód	Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody; działania utrzymaniowe melioracji; przeciwdziałanie zabudowie terenów zagrożonych powodzią	Realizacja ciągła	Stan JCWP rz. Słupi (od Otocznicy do ujścia): stan ekologiczny dobry; stan chemiczny poniżej dobrego (benzo(a)piren)
Gospodarka wodno-ściekowa	Rozwój gospodarki wodno-ściekowej; pełne skanalizowanie i zwodociągowanie	Przebudowa kolektorów w Parku Usteckich Stoczniowców ² (86 tys. zł); poprawa warunków sanitarnych na plaży ² (15 tys. zł); monitoring sieci ³ (Wodociągi Ustka Sp. z o.o.)	Inwestycje zrealizowane ¹ ; w trakcie realizacji ² ; realizacja ciągła ³	Sieć wod.: 43,6 km; kan.: 43,7 km (bez zmian); przyłącza wod.: 1424 (+1); kan.: 1377 (+1); nieczystości do oczyszczalni: 851,9 dm ³ (+3,4%)
Zasoby geologiczne	Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin	Ochrona złóż w dokumentach planistycznych; kontrola koncesji (Starostwo Powiatowe w Słupsku)	Realizacja ciągła	Brak przypadków niekoncesjonowanej eksploatacji
Gleby	Ochrona gleb przed degradacją	Ochrona gruntów rolnych w dokumentach planistycznych; promocja rolnictwa ekologicznego (PODR, ARIMR)	Realizacja ciągła	Brak punktu monitoringu chemizmu gleb w gminie; najbliższy punkt (Zielin) – bez degradacji
Gospodarka odpadami	Minimalizacja ilości odpadów i rozwój selektywnej zbiórki	Selektywna zbiórka odpadów komunalnych; realizacja Programu usuwania azbestu; działania edukacyjne	Realizacja ciągła	Odpady selektywne: 3010 t (2024) vs 2936 t (2023), +2,6%; masa odpadów/mieszkańca: 540 kg vs 514 kg (+5% – tendencja niekorzystna)
Zasoby przyrodnicze	Zachowanie różnorodności biologicznej	Ogrody deszczowe przy SP2 ² (46,7 tys. zł); pomorskie trasy rowerowe ¹ (831,7 tys. zł); utrzymanie zieleni ³ ; ochrona form przyrody ³ ; edukacja ekologiczna ³	Inwestycje zrealizowane ¹ ; w trakcie realizacji ² ; realizacja; ciągła ³	Obszary chronione: 19,48 ha (bez zmian); rezerwat Bucyna nad Słupią: 18,82 ha; 14 pomników przyrody
Zagrożenia poważnymi awariami	Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii	Zakup ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla PSP w Słupsku ¹ (15 tys. zł – dofinansowanie); edukacja społeczeństwa ³	Inwestycja zrealizowana ¹ ; realizacja ciągła ³	Brak poważnych awarii przemysłowych w latach 2023–2024

Realizacja zadań Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Ustka (2019) przebiegała zgodnie z założonymi celami strategicznymi. Większość zadań o charakterze ciągłym jest realizowana na bieżąco. Nakłady inwestycyjne w obszarze ochrony klimatu i jakości powietrza wyniosły łącznie ponad 21,3 mln zł. Wskaźniki monitoringu w latach 2023–2024 w większości poprawiły się lub pozostały bez zmian. Jedyną tendencją niekorzystną jest wzrost masy odpadów komunalnych wytwarzanych na mieszkańca (514 → 540 kg/os./rok), wynikający m.in. ze wzrostu ruchu turystycznego. Pełne zestawienie zrealizowanych zadań wraz z nakładami finansowymi zawarte jest w Raporcie z realizacji POŚ dla Gminy Miasto Ustka za lata 2023–2024 (Burmistrz Ustki, luty 2025).

Wskaźniki monitoringu środowiska 2023–2024 (źródło: GUS, RDOŚ, WIOŚ Gdańsk)

Wskaźnik	Jednostka	2023	2024	Zmiana
Ludność wg faktycznego miejsca zamieszkania	osoba	13 722	13 461	↓ (tendencja demograficzna)
Gęstość zaludnienia	os/km ²	1237,3	1213,8	↓
Długość sieci wodociągowej	km	43,6	43,6	bez zmian

Wskaźnik	Jednostka	2023	2024	Zmiana
Przyłącza wodociągowe	szt.	1423	1424	+1
Długość sieci kanalizacyjnej	km	43,7	43,7	bez zmian
Przyłącza kanalizacyjne	szt.	1376	1377	+1
Nieczystości ciekłe do oczyszczalni	dam ³	823,7	851,9	↑ poprawa
Masa odpadów komunalnych/mieszkańca	kg	514	540	↑ pogorszenie
Odpady selektywnie zebrane	t	2935,27	3010,19	↑ poprawa
Udział obszarów chronionych w pow. ogółem	%	1,8	1,8	bez zmian
Obszary chronione ogółem	ha	19,48	19,48	bez zmian

4.1. Ochrona przyrody

4.1.1. Stan aktualny

Na podstawie ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. z 2026 r. poz. 13) do terenów prawnie chronionych zaliczamy parki narodowe, rezerваты i parki krajobrazowe wraz z ich otulinami oraz obszary chronionego krajobrazu. Formę przestrzenną podlegającą ochronie mogą mieć również niektóre pomniki przyrody, użytki ekologiczne, a zwłaszcza zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

Tabela 3. Powierzchnia obszarów chronionych na terenie Gminy Miasto Ustka

Rodzaj obszaru prawnie chronionego	Powierzchnia (ha)
Obszary prawnie chronione ogółem (wg GUS, bez odrębnego sumowania obszarów Natura 2000)	19,48
Rezerваты przyrody	18,82
Użytki ekologiczne	0,66

źródło: GUS

*Obszary Natura 2000 wykazano odrębnie w tabeli nr 5 i nie zostały one wliczone do pozycji 'Obszary prawnie chronione ogółem', ponieważ poszczególne formy ochrony mogą nakładać się przestrzennie.

Rezerваты przyrody

Tabela 4. Rezerваты przyrody na terenie gminy

Nazwa	Kod Inspire	Data uznania	Powierzchnia (ha)
Buczyna nad Słupią	PL.ZIPOP.1393.RP.1349	1988-02-15	18,82

źródło: www.cfrop.gdos.gov.pl

Rysunek 6. Rezerwat przyrody na terenie Gminy Miasto Ustka

źródło: geoserwis.gdos.gov.pl

Obszary Natura 2000

Tabela 5. Obszary Natura 2000 na terenie Gminy Miasto Ustka

Nazwa	Kod Inspire	Data wyznaczenia w Polsce	Powierzchnia (ha)
Dolina Słupi	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH220052.H	2021-03-26	6 991,48
Przybrzeżne wody Bałtyku	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB990002.B	2004-11-05	194 626,73

źródło: www.cfrop.gdos.gov.pl

Rysunek 7. Obszary Natura 2000 na terenie Gminy Miasto Ustka

źródło: geoserwis.gdos.gov.pl

Użytek ekologiczny

Tabela 6. Użytek ekologiczny na terenie Gminy Miasto Ustka

Nazwa	Kod Inspire	Data ustanowienia	Powierzchnia (ha)
Staw Seekenmoore – Stawek Upiorów	PL.ZIPOP.1393.UE.2212011.847	2019-12-11	0,6638

źródło: www.cfrop.gdos.gov.pl

Rysunek 8. Użytek ekologiczny na terenie Gminy Miasto Ustka

źródło: geoserwis.gdos.gov.pl

Pomniki przyrody

Tabela 7. Pomniki przyrody na terenie Gminy Miasto Ustka

Inspire id	gatunek drzewa	nazwa	Data utworzenia	opis_granicy
PL.ZIPOP.1393.PP.2212011.2466	Topola biała - Populus alba	Trójzęb Neptuna	2012-03-01	Promenada Nadmorska
PL.ZIPOP.1393.PP.2212011.2467	Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica	Promienie Heliosa	2012-03-01	Promenada Nadmorska
PL.ZIPOP.1393.PP.2212011.2468	Klon jawor (Jawor) - Acer pseudoplatanus	Gwido	2012-03-01	Promenada Nadmorska
PL.ZIPOP.1393.PP.2212011.2469	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	Zeus	2012-03-01	Promenada Nadmorska
PL.ZIPOP.1393.PP.2212011.7960	Klon pospolity (Klon	Triton	2021-07-07	Nr ewidencyjny działki:

	zwyczajny) - Acer platanoides			15/22 obręb Ustka
PL.ZIPOP.1393.PP.2212011.7961	Klon jawor (Jawor) - Acer pseudoplatanus	Latarnik	2021-07-07	Nr ewidencyjny działki: 15/22 obręb Ustka
PL.ZIPOP.1393.PP.2212011.7962	Głóg jednoszyjkowy - Crataegus monogyna	Apollo	2021-07-07	Nr ewidencyjny działki: 15/22 obręb Ustka
PL.ZIPOP.1393.PP.2212011.7963	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	Okeanos	2021-07-07	Nr ewidencyjny działki: 15/22 obręb Ustka
PL.ZIPOP.1393.PP.2212011.7964	Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - Aesculus hippocastanum	Taurus	2021-07-07	Nr ewidencyjny działki: 15/22 obręb Ustka
PL.ZIPOP.1393.PP.2212011.7965	Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - Aesculus hippocastanum	Argus	2021-07-07	Nr ewidencyjny działki: 15/22 obręb Ustka
PL.ZIPOP.1393.PP.2212011.7966	Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - Aesculus hippocastanum	Nereus	2021-07-07	Nr ewidencyjny działki: 15/22 obręb Ustka
PL.ZIPOP.1393.PP.2212011.7967	Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica	Pomorzanie	2021-07-07	Nr ewidencyjny działki: 1988/5 obręb Ustka
PL.ZIPOP.1393.PP.2212011.7968	Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - Aesculus hippocastanum	Bosman	2021-07-07	Nr ewidencyjny działki: 1974/17 obręb Ustka
PL.ZIPOP.1393.PP.2212011.7969	Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - Aesculus hippocastanum	Komandor	2021-07-07	Nr ewidencyjny działki: 1974/17 obręb Ustka

źródło: www.cfrop.gdos.gov.pl

4.1.2. Zagrożenia

Mając na uwadze występujące na terenie Gminy Miasto Ustka formy ochrony przyrody, podczas planowania działań mających na celu rozwój gminy należy wziąć pod uwagę wymogi ochrony planistycznej, które to będą miały bezpośredni wpływ na kształtowanie się struktury przestrzenno-gospodarczej gminy. Podejmowane działania muszą być zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, dokumentami obejmującymi swoim zakresem obszar Gminy Miasto Ustka, w tym: Planu rozwoju lokalnego Gminy Miasto Ustka, w planach zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasto Ustka, Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego oraz Planach ochrony obszarów Natura 2000.

Aktualnie stan zasobów przyrodniczych nie budzi zastrzeżeń, jednakże należy pamiętać, iż stan ten z biegiem czasu będzie ulegał przemianom z przyczyn abiotycznych i biotycznych. Skutki ekologiczne i przyrodnicze zarówno procesów naturalnych, jak i antropogenicznych (głównie presja urbanistyczna) na terenach, charakteryzujących się dominującą funkcją ekologiczną, mogą narastać.

Ocena wpływu planowanych zadań Programu na obszary Natura 2000

Na terenie Gminy Miasto Ustka oraz w jej bezpośrednim sąsiedztwie zlokalizowane są dwa obszary Natura 2000: obszar siedliskowy Dolina Słupi (PLH220052, 6 991,48 ha) oraz obszar ptasi Przybrzeżne wody Bałtyku (PLB990002, 194 626,73 ha). Od 1 stycznia 2026 roku granice gminy powiększyły się o obręb Przewłoka, który bezpośrednio styka się z terenami leśnymi i rolnymi sąsiadującymi z Parkiem.

Zadania inwestycyjne zaplanowane w niniejszym Programie na lata 2026–2030 obejmują m.in. rozbudowę i modernizację sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, zagospodarowanie terenu Błot oraz rozbudowę infrastruktury rowerowej. W odniesieniu do każdego z tych zadań dokonano oceny potencjalnego wpływu na integralność i przedmioty ochrony ww. obszarów, stwierdzając co następuje:

Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowo-kanalizacyjnej będzie realizowana w granicach istniejącej zabudowy miejskiej, z wykorzystaniem w przeważającej mierze technologii bezwykopowych (renowacja metodą rękawów). Prace nie będą prowadzone w obrębie obszarów Natura 2000 ani w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Odwodnienie wykopów, jeśli będzie konieczne, zostanie zaprojektowane w sposób wykluczający odprowadzenie wód do rzeki Słupi w ilościach lub jakości mogących negatywnie wpłynąć na stan JCWP. Zadania te nie wpłyną negatywnie na stan ochrony siedlisk i gatunków będących przedmiotem ochrony w obszarze PLH220052 Dolina Słupi.

Zagospodarowanie terenu Błot obejmuje urządzenie terenów zielonych w centralnej części miasta, w odległości zapewniającej brak bezpośredniego kontaktu z obszarami Natura 2000. Planowane elementy — mała architektura, ścieżki, zieleń — nie generują stałej emisji hałasu, zanieczyszczeń ani nie powodują fragmentacji korytarzy ekologicznych.

Rozbudowa infrastruktury rowerowej wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych może obejmować odcinki w pobliżu doliny Słupi. Przy projektowaniu tych tras należy uwzględnić wymogi wynikające z Planów zadań ochronnych dla obszaru PLH220052, w szczególności w zakresie ochrony siedlisk łęgowych (kod 91E0) oraz ichtiofauny chronionej (m.in. łosoś atlantycki *Salmo salar*, minóg morski *Petromyzon marinus*). Na etapie realizacji należy ograniczyć prace do pory roku niewrażliwej dla tarlisk (poza październikiem–lutym) oraz stosować środki minimalizujące wpływ zanieczyszczeń do cieków.

Na podstawie powyższej analizy stwierdza się, że planowane zadania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Ustka na lata 2026–2030, przy zachowaniu standardowych warunków środowiskowych i wymogów wynikających z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanych dla poszczególnych inwestycji, nie będą wywierać znaczącego negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000 — Dolina Słupi (PLH220052) i Przybrzeżne wody Bałtyku (PLB990002). Ocena ta jest zgodna z art. 6 ust. 3 Dyrektywy Siedliskowej (92/43/EWG) oraz art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2026 r. poz. 13).

4.2. Lasy

4.2.1. Stan aktualny

Lasy spełniają bardzo różnorodne funkcje m.in. takie jak:

- funkcje ekologiczne (ochronne), zapewniające stabilizację stosunków wodnych, ochronę gleb przed erozją, kształtują klimat, stabilizują układ atmosfery, tworzą warunki do zachowania potencjału biologicznego gatunków i ekosystemów, zachowują różnorodność i złożoność krajobrazu,

- funkcje produkcyjne, polegające na pozyskiwaniu drewna z zachowaniem odnawialności, pozyskiwania nieдрzewnych użytków z lasu, prowadzenia gospodarki łowieckiej,
- funkcje społeczne, które służą kształtowaniu korzystnych warunków zdrowotnych i rekreacyjnych dla społeczeństwa.

Lasy na terenie Gminy Miasto Ustka zajmują ponad 39,4 % powierzchni (dane GUS z 2024 roku, przed rozszerzeniem granic Miasta Ustka o część obrębu Przewłoka), co jest wartością znacznie przewyższającą średnią krajową. Większość lasów jest własnością Skarbu Państwa i zarządzana przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, a dokładniej przez Nadleśnictwo Ustka, natomiast niewielki procent stanowią lasy prywatne.

Tabela 8. Struktura lasów Gminy Miasto Ustka w roku 2024

	Jednostka miary	2024
las ogółem	ha	437,01
las publiczne ogółem	ha	423,01
las publiczne Skarbu Państwa	ha	375,82
las publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	355,49
las publiczne gminne	ha	45,23
las prywatne ogółem	ha	14
powierzchnia lasów na 1 mieszkańca	ar	3,2

źródło: GUS

4.2.2. Zagrożenia

Siedliska leśne występujące na terenie Gminy Miasto Ustka są narażone na szereg zagrożeń dotyczących różnych elementów środowiska. Do najgroźniejszych należą:

- Szkodniki oraz pasożyty – choroby wywoływane przez owady oraz grzyby stanowią duże zagrożenie dla terenów leśnych, zwłaszcza że w dalszym ciągu ich duża część to monokultury, które sprzyjają ich rozprzestrzenianiu. Zapobiega się temu zjawisku poprzez wprowadzania do zalesień domieszek innych gatunków drzew.
- Zanieczyszczenia powietrza pochodzenia przemysłowego oraz komunikacyjnego – ten rodzaj zanieczyszczeń może niszczyć tkanki roślin lub wpływać na ograniczenie fotosyntezy. W większym stopniu dotyczy on drzew iglastych. Jego wpływ jest większy w pobliżu tras komunikacyjnych oraz ośrodków przemysłowych.
- Czynniki atmosferyczne – czynnikiem atmosferycznym mającym największy wpływ na siedliska leśne może być wiatr, który przy dużym nasileniu może doprowadzić do złamania drzewa lub uszkodzeń systemu korzeniowego.

4.3. Gleby

4.3.1. Stan aktualny

Na terenie gminy miejskiej Ustka gleby należą do kategorii o niskiej przydatności rolniczej, z przewagą słabszych kompleksów żyznych i zbożowo-pastwiskowych (klasy bonitacyjne V i VI).

Dominują gleby lekkie murszowo-mineralne, powstałe z piasków i płytkich zatorfień, silnie zmineralizowanych po osuszeniu; w zachodniej części miasta występują czarne ziemie z glin lekkich (kompleks 8 zbożowo-pastwiskowy mocny, klasa IVb) oraz gleby organiczne mułowe i mułowo-torfowe w dolinie Słupi.

Gleby wytworzyły się głównie z utworów czwartorzędowych: plejstocénskich piasków lodowcowych i wodno-lodowcowych oraz holocénskich mułów, mułowo-torfowych i piasków wydmyowych.

Gdzie:

Gleby klasy I – gleby orne najlepsze. Są to gleby położone w dobrych warunkach fizjograficznych, najbardziej zasobne w składniki pokarmowe, posiadają dobrą naturalną strukturę, są łatwe do uprawy (czynne biologicznie, przepuszczalne, przewiewne, ciepłe, wilgotne).

Gleby klasy II – gleby orne bardzo dobre. Mają skład i właściwości podobne (lub nieco gorsze) jak gleby klasy I, jednak położone są w mniej korzystnych warunkach terenowych lub mają gorsze warunki fizyczne, co powoduje, że plony roślin uprawianych na tej klasie gleb, mogą być niższe niż na glebach klasy I.

Gleby klasy III (IIIa i IIIb) – gleby orne średnio dobre. W porównaniu do gleb klas I i II, posiadają gorsze właściwości fizyczne i chemiczne, występują w mniej korzystnych warunkach fizjograficznych. Oznaczają się dużym wahaniami poziomu wody w zależności od opadów atmosferycznych. Na glebach tej klasy można już zaobserwować procesy ich degradacji.

Gleby klasy IV (IVa i IVb) – gleby orne średnie. Plony roślin uprawianych na tych glebach są wyraźnie niższe niż na glebach klas wyższych, nawet gdy utrzymywane są one w dobrej kulturze rolnej. Są mało przewiewne, zimne, mało czynne biologicznie. Gleby te są bardzo podatne na wahania poziomu wód gruntowych (zbyt podmokłe lub przesuszone).

Gleby klasy V – gleby orne słabe. Są ubogie w substancje organiczne, mało żyzne i nieurodzajne. Do tej klasy zaliczmy również gleby położone na terenach nie zmeliorowanych albo takich, które do melioracji się nie nadają.

Gleby klasy VI – gleby orne najłabsze. W praktyce nadają się tylko do zalesienia. Posiadają bardzo niski poziom próchnicy. Próba uprawy roślin na glebach tej klasy niesie ze sobą duże ryzyko uzyskania bardzo niskich plonów.

Na terenie Gminy Miasto Ustka nie ma zlokalizowanego punktu pomiarowego w ramach prowadzonego Monitoringu chemizmu gleb ornych Polski. Najbliżej położony jest punkt nr 7 w miejscowości Tyń. Charakterystyka gleb w powyższym punkcie wygląda następująco:

Punkt: 7

Miejscowość: Tyń

Gmina: Postomino

Województwo: zachodniopomorskie;

Powiat: sławieński

Kompleks: 2 (pszenny dobry);

Typ: Bw (gleby brunatne wyługowane);

Klasa bonitacyjna: IIIb

Gatunek gleby wg:

BN-78/9180-11: glp (głina lekka pylasta)

PTG 2008: gz (głina zwykła)

Tabela 9. Charakterystyka gleb w punkcie pomiarowym nr 7 w miejscowości Tyń

Uziarnienie	Jednostka	Rok					
		1995	2000	2005	2010	2015	2020
BN-78/9180-11: 1,0-0,1 mm	udział w %	54	54	49	41	40	38
BN-78/9180-11: 0,1-0,02 mm	udział w %	25	22	25	30	29	35
BN-78/9180-11: < 0.02 mm	udział w %	21	24	26	29	31	27
PTG 2008: 2,0-0,05 mm	udział w %	n.o.	n.o.	n.o.	60	57	48
PTG 2008: 0,05-0,002 mm	udział w %	n.o.	n.o.	n.o.	36	35	44
PTG 2008: < 0.002 mm	udział w %	9	9	8	4	8	8

Odczyn i węglany	Jednostka	Rok					
		1995	2000	2005	2010	2015	2020
Odczyn "pH " w zawiesinie H ₂ O	pH	7,2	7,3	6,8	6,3	6,1	6,1
Odczyn "pH " w zawiesinie KCl	pH	6,3	6,1	6,0	5,5	5,2	5,2
Węglany (CaCO ₃)	%	0,21	0,12	n.o.	n.o.	n.o.	0,02

Substancja organiczna gleby	Jednostka	Rok					
		1995	2000	2005	2010	2015	2020
Próchnica	%	1,46	1,33	1,39	1,9	1,98	4,99
Węgiel organiczny	%	0,85	0,77	0,81	1,1	1,15	2,89
Azot ogólny	%	0,06	0,06	0,07	0,097	0,13	0,12
Stosunek C/N		14,2	12,8	11,6	11,3	8,8	24,08

źródło: https://www.gios.gov.pl/chemizm_gleb/

4.3.2. Zagrożenia

Z uwagi na fakt, iż niewielką część Gminy Miasto Ustka zajmują grunty rolne, wpływ na powierzchnię terenu oraz środowisko glebowe rolnictwo jest bardzo niewielki. Tym niemniej wśród istotnych zagrożeń związanych z ewentualnym rolniczym użytkowaniem gruntów w m. Ustka warto wymienić:

- niszczenie mechaniczne roślinności oczek i mokradeł śródpolnych, zwłaszcza pozbawionych zarośli i zadrzewień przywodnych podczas prac polowych, niszczenie chemiczne poprzez stosowanie środków ochrony roślin i nadmierny spływ biogenów z pól,
- stosowanie na całej powierzchni upraw polowych środków ochrony roślin, powodujące ubożenie i zanikanie roślinności segetalnej,
- intensywne zagospodarowanie użytków zielonych z oraniem, „meliorowaniem”, nawożeniem, obsiewem szlachetnymi gatunkami traw, stosowaniem środków ochrony roślin powodujące drastyczne ubożenie bogactwa florystycznego łąk.

Kolejnym zagrożeniem jest fizyczna degradacja gleb, poprzez erozję wodną i eoliczną. Nasilenie naturalnych procesów erozyjnych spowodowane jest zmianą stosunków wodnych, mechanizacją rolnictwa, niewłaściwym wypasem bydła oraz likwidacją murków, miedzi i zadrzewień śródpolnych.

4.4. Surowce naturalne i ich eksploatacja

Zasady eksploatacji złóż surowców mineralnych zostały określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2024 poz. 1290 ze zm.). Zgodnie z art. 21 ww. ustawy działalność w zakresie:

1. Poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin, o których mowa w art. 10 ust.1, z wyłączeniem złóż węglowodorów,
 - 1a. poszukiwania lub rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
 2. Wydobywania kopalin ze złóż,
 - 2a. Poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż,
 3. Podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji,
 4. Podziemnego składowania odpadów,
 5. Podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- może być wykonywana po uzyskaniu koncesji.

Art. 22 ww. ustawy opisuje, w jakich przypadkach stosownej koncesji udziela: Minister właściwy do spraw środowiska, Marszałek lub Starosta.

Uzyskanie koncesji nie jest konieczne w przypadku, gdy prowadzone działania służą zaspokojeniu potrzeb własnych osób fizycznych i spełniają odpowiednie warunki, gdyż zgodnie z „art. 4 ust. 1. ustawy przepisów działu III-VIII oraz art. 168-174 nie stosuje się do wydobywania piasków i żwirów, przeznaczonych dla zaspokojenia potrzeb własnych osoby fizycznej, z nieruchomości stanowiących przedmiot jej prawa własności (użytkowania wieczystego), bez prawa rozporządzania wydobytą kopaliną, jeżeli jednocześnie wydobywanie:

1. będzie wykonywane bez użycia środków strzałowych;
2. nie będzie większe niż 10 m³ w roku kalendarzowym;
3. nie naruszy przeznaczenia nieruchomości.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy: ten, kto zamierza podjąć wydobywanie, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany z 7-dniowym wyprzedzeniem na piśmie zawiadomić o tym właściwy organ nadzoru górniczego, określając lokalizację zamierzonych robót oraz zamierzony czas ich wykonywania.

Art. 4 ust. 2 ustawy: W przypadku naruszenia wymagań określonych w ust. 1 i 2, właściwy organ nadzoru górniczego, w drodze decyzji, ustala prowadzącemu taką działalność opłatę podwyższoną, o której mowa w art. 140 ust. 3 pkt 3.

4.4.1. Stan aktualny

Zgodnie z oficjalnym Rejestrem Obszarów Górniczych (ROG) prowadzonym przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na terenie gminy Miasto Ustka znajduje się jeden aktualny obszar górniczy Ustka 2, gdzie wydobywa się wody lecznicze.

4.4.2. Zagrożenia

Przy założeniu, iż wydobywanie kopalin odbywa się zgodnie z udzieloną koncesją oraz wykorzystaniem nowoczesnych technik wydobywczych ograniczających straty surowców, wówczas nie

odnotowuje się znaczących negatywnych oddziaływań środowiskowych. Niezwykle istotnym jest również prowadzenie właściwej rekultywacji wyeksploatowanych złóż zgodnie z decyzją rekultywacyjną.

Problem środowiskowy z całą pewnością stanowi niekoncesjonowana eksploatacja kopalni, która najczęściej prowadzi do następujących negatywnych oddziaływań:

- niekontrolowanego użytkowania i degradacji gruntów;
- zachwiania stosunków wodnych danego obszaru;
- nieodwracalnych przekształceń środowiskowych na skutek nieprowadzenia prac
- rekultywacyjnych;
- tworzenia warunków do nielegalnego składowania odpadów.

Główne obowiązki w zakresie ochrony zasobów geologicznych ciążyą na użytkownikach złóż, którzy powinni przestrzegać wydanych koncesji i decyzji oraz stosować nowoczesne technologie wydobywcze ograniczające straty surowców. Zadania z zakresu kontroli wydobywania zgodnego z posiadaną koncesją realizowane są przez Marszałka Województwa oraz Starostę.

4.5. Wody

4.5.1. Wody powierzchniowe

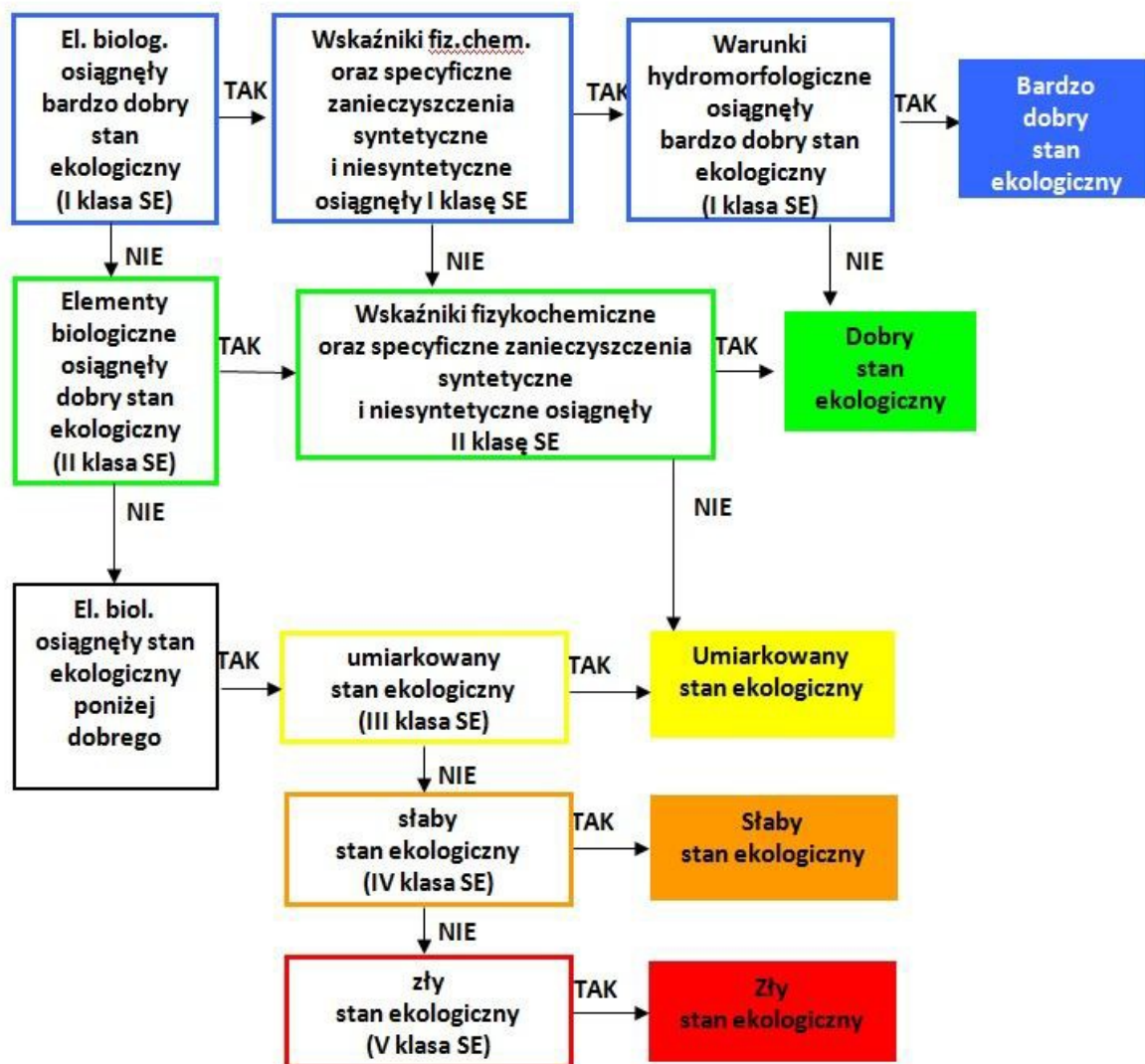
Wody powierzchniowe gminy miejskiej Ustka są związane głównie z ujściowym odcinkiem rzeki Słupi, pełniącym funkcję akwatorium portu, oraz z fragmentem wybrzeża Morza Bałtyckiego; cechuje je silny wpływ morza i presji gospodarczej. Słupia przepływa przez miasto w odcinku ujściowym, gdzie koryto jest skanalizowane, tworząc trzy baseny portowe. Na terenie miasta Słupia przyjmuje niewielki prawostronny dopływ – Strugę Przewłocką (Kanał Przewłoka), odwadniającą część terenów zabudowanych na wschodzie.

Ujściowy odcinek Słupi jest całkowicie pod wpływem morza; poziom wody w porcie silnie zależy od kierunku i siły wiatru, wahania stanów sięgają ok. 80–150 cm, a podczas sztormów cofka i wysokie przepływy stwarzają zagrożenie podtopień zabudowy portowej.

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód, na podstawie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska i prezentuje poprzez ocenę stanu ekologicznego (w przypadku wód, których charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka – poprzez ocenę potencjału ekologicznego), ocenę stanu chemicznego i ocenę stanu JCWP. Stan/potencjał ekologiczny jest określeniem jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych, sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych. Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych klasyfikuje się poprzez nadanie jednolitej części wód jednej z pięciu klas jakości, przy czym klasa pierwsza oznacza bardzo dobry stan ekologiczny, klasa druga – dobry stan ekologiczny, zaś klasy trzecia, czwarta i piąta odpowiednio – stan ekologiczny umiarkowany, słaby i zły. W przypadku potencjału ekologicznego, klasa pierwsza oznacza maksymalny potencjał ekologiczny. O przypisaniu ocenianej jednolitej części wód decydują wyniki klasyfikacji poszczególnych elementów biologicznych, przy czym obowiązuje zasada, że klasa stanu/potencjału ekologicznego odpowiada klasie najgorszego elementu biologicznego.

Na poniższym rysunku przedstawiono schemat klasyfikacji stanu/ potencjału ekologicznego wód powierzchniowych.

Rysunek 9. Schemat klasyfikacji stanu/ potencjału ekologicznego wód powierzchniowych.

źródło: www.gios.gov.pl

Klasyfikacji stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych dokonuje się na podstawie analizy wyników pomiarów zanieczyszczeń chemicznych, w tym tzw. Substancji priorytetowych. Podstawą analizy jest porównanie uzyskanych wyników ze środowiskowymi normami jakości. Przyjmuje się, że jednolita część wód jest w dobrym stanie chemicznym, jeżeli żadna z obliczonych wartości stężeń nie przekracza dopuszczalnych stężeń maksymalnych i średniorocznych. Jeżeli woda nie spełnia tych wymagań, stan chemiczny ocenianej jednolitej części wód określa się jako „poniżej dobrego”. Stan jednolitej części wód ocenia się poprzez porównanie wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego. Jednolita część wód może być oceniona jako będąca w „dobrym stanie”, jeśli jednocześnie jej stan/potencjał ekologiczny jest sklasyfikowany przynajmniej jako dobry, a stan chemiczny sklasyfikowany jest jako „dobry”. W pozostałych

przypadkach, tj. gdy stan chemiczny jest sklasyfikowany jako „poniżej dobrego” lub stan/potencjał ekologiczny sklasyfikowano jako „umiarkowany”, „słaby”, bądź „zły”, jednolitą część wód ocenia się jako będącą w stanie złym.

W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowe dane dotyczące wyników badań jakości wód JCWP na terenie opisywanej gminy.

Tabela 10. Badania jakości JCWP znajdujących się na terenie Gminy Miasto Ustka

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Obszar dorzecza	Stan/potencjał ekologiczny	Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Wskaźniki determinujące stan chemiczny	Stan (ogólny)
Słupia od Kamieńca do Otocznicy	RW20001147297	Wisły	dobry	nie dotyczy	poniżej dobrego	benzo(a)piren; bromowane difenyloetery, rtęć	zły
Polskie wody przybrzeżne Basenu Bornholmskiego	CW60001WB3	Odry	słaby	przezroczystość; fitoplankton, makrobezkręgowce	poniżej dobrego	Benzo(a)piren; Bromowane difenyloetery, Rtęć, Heptachlor	zły
Polskie wody przybrzeżne Basenu Gotlandzkiego	CW20001WB2	Wisły	słaby	przezroczystość, azot min, azot og.; fitoplankton	poniżej dobrego	Bromowane difenyloetery, Rtęć, Heptachlor	zły
Słupia od Otocznicy do ujścia	RW20001447299	Wisły	dobry	nie dotyczy	poniżej dobrego	Benzo(a)piren	zły

źródło: WIOŚ

Obszary zagrożone powodzią

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. 2025 poz. 960 ze zm.) powódź to: „czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych”.

Ze względu na źródło wezbrań poziomu wody, powódź dzieli się na:

- powódzie rzeczne o mechanizmie naturalnego wezbrania,
- powódzie rzeczne powstałe w wyniku przelania lub zniszczenia obwałowań przeciwpowodziowych,
- powódzie rzeczne zimowe o mechanizmie zatorowym,
- powódzie opadowe, związane z zalaniem terenu wodami pochodzącymi bezpośrednio z opadów deszczu lub z topnienia śniegu,
- powódzie od wód podziemnych,
- powódzie od strony morza,
- powódzie powstałe w wyniku zniszczenia lub uszkodzenia budowli piętrzących.

Za działania związane z ochroną przeciwpowodziową na terenie Gminy Miasto Ustka odpowiadają Dyrektorzy Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Gdańsku. Do ich obowiązków należy m.in. przygotowanie planu ochrony przeciwpowodziowej.

Mapy zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego

Zgodnie z wymogami Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (dawniej Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej) przygotowuje mapy zagrożenia powodziowego (MZP) oraz mapy ryzyka powodziowego (MRP). Na mapach przedstawiono obszary o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2%);
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%),
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%).

Zgodnie z art. 169 Prawa wodnego (Dz.U. 2025 poz. 960 ze zm.): Dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wskazanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego sporządza się mapy zagrożenia powodziowego.

Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawia się w szczególności:

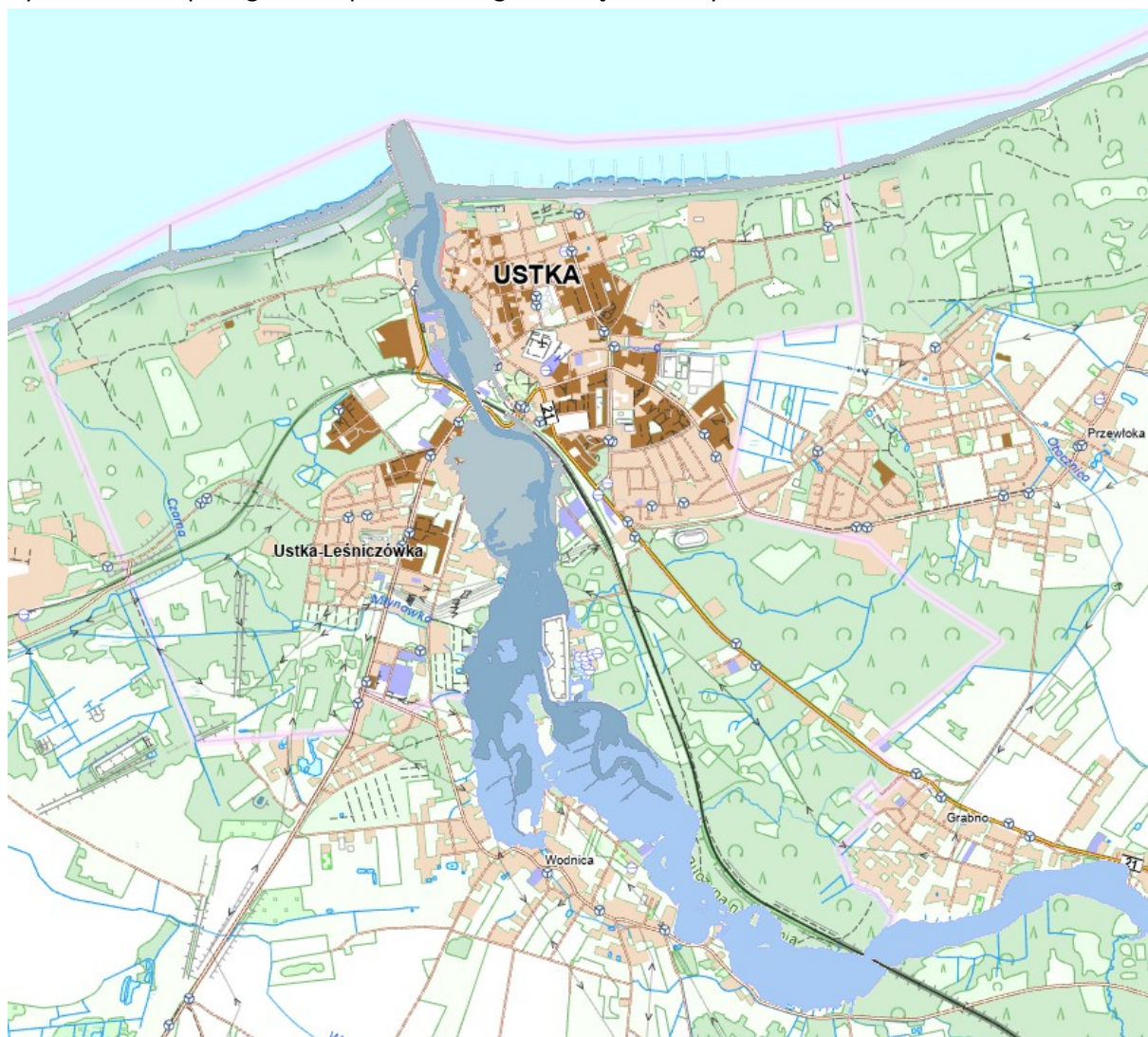
1. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego;
2. obszary szczególnego zagrożenia powodzią;
3. obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia:
 - a. wału przeciwpowodziowego,
 - b. wału przeciwsztormowego,
 - c. budowli piętrzącej.

Na MZP przedstawia się następujące elementy: zasięg powodzi; głębokość wody lub rzędną zwierciadła wody; w uzasadnionych przypadkach – prędkość przepływu wody lub natężenie przepływu wody.

MRP określają natomiast wartości potencjalnych strat powodziowych, gdzie uwzględniane są obiekty narażone na zalanie w przypadku wystąpienia powodzi o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia. Obiekty te pozwalają na ocenę ryzyka powodziowego dla zdrowia i życia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej.

Gmina miejska Ustka jest narażona głównie na zagrożenie powodziowe od strony morza, w tym sztormowe zalewanie i podtopienia wybrzeża. Zagrożenie wynika z fal sztormowych, podnoszącego się poziomu morza i ewentualnych rzek.

Rysunek 10. Mapa zagrożenia powodziowego w obrębie Gminy Miasto Ustka

źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl>

Legenda:

Mapa zagrożenia powodziowego

OSZP 1% z map zagrożenia powodziowego od strony morza

OSZP 1% z map zagrożenia powodziowego od strony rzeki

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi zniszczenie budowli piętrzących

ONNP w wyniku zniszczenia lub uszkodzenia budowli piętrzących

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi rzeczne

ONNP rzeczne

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi od strony morza

ONNP od strony morza

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi

The map shows the Ustka area, with the Ustka Leśniczówka area highlighted in red. The map includes labels for USTKA, Ustka Leśniczówka, Wodnica, Grabno, and Przewłoka. It also shows the Ustka Leśniczówka area highlighted in red.

Legenda:

ONNP w wyniku zniszczenia lub uszkodzenia budowli
piętrzących

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi

ONNP rzeczne

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi

ONNP od strony morza

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi

Obszary zagrożone suszą

Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu. Wyróżnia się następujące typy suszy:

- susza atmosferyczna,
- susza rolnicza,
- susza hydrologiczna,
- susza hydrogeologiczna.

Susza, obok zjawiska powodzi, jest jednym z najbardziej dotkliwych i bezpośrednich zjawisk naturalnych oddziałujących na środowisko, gospodarkę i lokalne społeczności. Jednakże w przeciwieństwie do powodzi nie ma praktycznie możliwości prowadzenia działań doraźnych, które przyczynią się do zminimalizowania skutków suszy. W walce z suszą potrzebne są działania długofalowe, strategiczne które poprzez swą ilość przyczynią się do minimalizowania jej skutków. Takim działaniem jest m.in. opracowanie planu przeciwdziałania skutkom suszy, który jest głównym, strategicznym dokumentem w Polsce, zgodnie z którym prowadzi się walkę z suszą.

Dnia 15 lipca 2021 r. przyjęto Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. 2021 r., poz. 1615). Celem dokumentu jest wskazanie najistotniejszych kierunków działań, które pomogą zapobiec kryzysowi wodnemu w Polsce. Dzięki realizacji jego założeń możliwe będzie zapewnienie odpowiedniej ilości i co najmniej dobrej jakości wody niezbędnej dla społeczeństwa, środowiska i wszystkich sektorów gospodarki narodowej. Realizacja działań zawartych w Planie przyczyni się do ograniczenia zjawiska suszy oraz minimalizowania skutków suszy. Wraz z planami gospodarowania wodami oraz planami zarządzania ryzykiem powodziowym stanowić będzie program przyczyniający się do zintegrowanej ochrony wód i gospodarki wodami. Jego celem jest zapewnienie dobrej jakości oraz wystarczającej ilości wód służących wszystkim działom gospodarki narodowej oraz środowisku naturalnemu. W ramach opracowania Planów zostanie dokonana identyfikacja i hierarchizacja obszarów zagrożonych wystąpieniem zjawiska suszy na poszczególnych obszarach dorzeczy, ocena potrzeb w zakresie ochrony przed suszą. Zostanie również opracowany zestaw działań mający na celu zapobieganie i łagodzenie skutków suszy na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę.

Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na cele ochrony obszarów chronionych oraz funkcjonowanie korytarzy ekologicznych mogących być rezultatem realizacji regulacji potoków i rzek.

Cytując opracowanie „Dobre praktyki utrzymania rzek”, które powstało z inicjatywy Fundacji WWF Polska i Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej opracowano działania minimalizujące prace utrzymaniowe rzek dla poszczególnych kategorii prac w odniesieniu do grup typów abiotycznych rzek takie jak:

- Wykaszanie roślin z dna oraz brzegów śródlądowych wód powierzchniowych:

1. Zabieg wykaszania powinien dotyczyć tylko roślinności, która mogłaby utrudniać przepływ przy wyższych stanach wód, natomiast w przypadku braku takiego zagrożenia nie należy ingerować w szatę roślinną, szczególnie w przypadku cieków naturalnych na terenach użytkowanych ekstensywnie lub chronionych. Preferowane powinno być wykaszanie tylko jednego brzegu lub naprzemiennie z uwzględnieniem układu poziomego koryta.
2. Wykaszanie roślin z dna powinno się stosować tylko w przypadku zarastania cieków roślinami ortotropowymi (roślinami, których pędy wznoszą się pionowo tj. prostopadle do podłoża – np. trzcina pospolita). Działania nie należy stosować wobec reofitów (roślin prądolubnych, o charakterystycznych liściach poddających się nurtowi wody – np. włosienicznik rzeczny, wstęgowe formy strzałki wodnej), gdyż zwykle ograniczają one przepływ tylko w umiarkowanym stopniu.
3. Należy unikać równoczesnego wykaszania roślinności z obu brzegów i dna, gdyż powoduje to całkowitą destrukcję zespołu makrofitów, brak ocienienia lustra wody oraz utratę siedlisk i kryjówek ryb i makrobezkręgowców.
4. Pozostałości wykoszonych roślin nie mogą spływać ciekami ani w nim pozostawać, gdyż mogłyby tworzyć zatory wymagające kolejnych interwencji i negatywnie oddziaływałyby na warunki fizykochemiczne wody.
5. W granicach miast, terenów zabudowanych i przemysłowych oraz intensywnie użytkowanych rolniczo (np. pola orne, fermy hodowlane), a także w bezpośrednim sąsiedztwie (do 100 m) urządzeń hydrotechnicznych (np. przepompowni, przepustów rurowych, jazów) oraz przy ujściach dopływów, kanałów i rowów melioracyjnych, w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się lokalne wykaszanie obu brzegów i dna cieku oraz powtórzenie prac 3-4 krotnie w roku.

■ Usuwanie roślin pływających i korzeniących się w dnie rzek:

1. Prace należy ograniczyć tylko do tych odcinków rzek, gdzie roślinność wodna stwarza rzeczywiste zagrożenie podtopieniem gruntów, a więc tam, gdzie zachodzą poniższe przesłanki:
 - zarośnięta jest cała szerokość koryta,
 - występuje znaczna miąższość roślin, ograniczająca przepływ,
 - brak jest strefy zalewowej użytkowanej ekstensywnie (np. łąki),
 - w bezpośrednim sąsiedztwie cieku znajduje się zabudowa lub inne elementy infrastruktury.
2. Preferowane powinno być usuwanie roślin tylko z części szerokości koryta, w taki sposób, aby pozostawić 50% określonego w przedmiarze porostu. Należy kształtować koryto przepływu wód wśród roślinności w miarę możliwości naśladując naturalną linię nurtu.

■ Usuwanie drzew i krzewów porastających dno oraz brzegi rzek:

1. Co do zasady, drzewa na brzegach rzek nie powinny być wycinane. Prace należy ograniczyć tylko do tych odcinków rzek, gdzie zadrzewienia stwarzają rzeczywiste zagrożenie powodziowe, zagrożenie dla bezpieczeństwa żeglugi, zagrożenie uszkodzenia urządzeń wodnych (budowli regulacyjnych) lub zagrażają funkcjonowaniu tych urządzeń, a więc tam, gdzie zachodzą poniższe przesłanki:
 - występuje zwężenie lub zarośnięta jest cała szerokość koryta,

- brak jest strefy zalewowej użytkowanej ekstensywnie (np. łąki),
 - w bezpośrednim sąsiedztwie cieku występuje zabudowa lub inne elementy infrastruktury.
2. Preferowane powinno być prowadzenie wycinki drzew i krzewów na jednym brzegu lub naprzemiennie, z uwzględnieniem układu poziomego koryta, w celu odpowiedniego kształtowania warunków przepływu wód wielkich.
 3. Nie powinno się usuwać tzw. drzew biocenotycznych – w szczególności drzew dziuplastych oraz zahubionych i wypróchniałych. W szczególności, wycinka drzew uschniętych (martwych) lub chorych i zamierających nie powinna być regułą – tego rodzaju drzewa często odznaczają się najwyższymi walorami przyrodniczymi (siedliska ptaków, nietoperzy, bezkręgowców).
 4. Sam fakt nadwieszenia drzewa nad lustrem wody oraz zagrożenia przewróceniem w nurt, zwłaszcza jeżeli szerokość koryta przekracza 10-20 m, nie powinien być przesłanką do wycinania drzewa – zwłaszcza biorąc pod uwagę dużą pozytywną rolę ekologiczną rumoszu drzewnego w nurcie rzeki.
 5. Przed usunięciem drzew konieczne jest sprawdzenie przez kompetentnego specjalistę, czy nie są one zasiedlone przez gatunki chronione (zwłaszcza ptaki, nietoperze, chrząszcze, grzyby). Konieczne może być uzyskanie zezwolenia RDOŚ na odstępstwo od zakazów w stosunku do gatunków dziko występujących zwierząt, grzybów lub roślin objętych ochroną. Zezwolenie takie może być odrębną decyzją (art. 56 ustawy o ochronie przyrody), albo częścią warunków prowadzenia robót (art. 118a ust. 8 tej ustawy).
 6. Jeżeli konieczne jest usunięcie drzew, to wycięte drzewa warto wykorzystać kotwicząc je w nurcie cieku, tak by z jednej strony pełniły funkcję deflektorów odpowiednio kierujących nurt (można np. w ten sposób chronić zagrożone rozmyciem punkty brzegu), a z drugiej strony mogły być elementem ekologicznym w cieku.
 7. W wyjątkowych sytuacjach w obszarach użytkowanych ekstensywnie dopuszcza się prowadzenie prac w odcinkach cieków według warunków przewidzianych dla obszarów zabudowanych, o ile występuje bezpośrednie zagrożenie powodziowe lub wystąpieniem podtopień na obszarach zabudowanych lub przemysłowych położonych w sąsiedztwie tych odcinków.
 8. Należy pamiętać, że wycinka zadrzewień nadrzecznych, poza utratą bioróżnorodności i ich funkcji siedliskotwórczych może wzmocnić inne problemy, przyspieszając rozrost roślin wodnych i zarastanie cieku, ułatwiając spływy do cieku z terenów sąsiednich wzmagające eutrofizację i zamulanie, destabilizując brzegi cieku.
 9. Usuwanie z rzek przeszkód naturalnych oraz wynikających z działalności człowieka Należy ograniczyć do minimum usuwanie powalonych drzew i innych „przeszkód naturalnych”, gdyż elementy te mają kluczowe znaczenie dla funkcjonowania ekosystemu rzecznego i są niezbędne dla zachowania i odtwarzania różnorodności biologicznej rzeki. Zupełnie należy wykluczyć usuwanie ponadwymiarowych głązów z rzek górskich i wyżynnych, ponieważ zapewniają one stabilność dna – ich usunięcie może spowodować erozję koryta. Maksymalnie ograniczyć należy usuwanie z cieków rumoszu drzewnego, ze względu na jego znaczenie ekologiczne.
 10. Prace polegające na usuwaniu „przeszkód naturalnych” należy ograniczyć tylko do tych odcinków rzek, gdzie rumosz drzewny lub inne przeszkody naturalne stwarzają rzeczywiste zagrożenie powodziowe, a więc gdy zachodzą poniższe przesłanki:
 - znacząco zatamowana jest cała szerokość koryta i występuje rzeczywiście podpiętrzenie wody do nieakceptowalnej wysokości (należy tu jednak brać pod uwagę, że – zwłaszcza na małych ciekach – spowolnienie spływu wody przez zwały drzew powalonych w nurt

to korzystna dla środowiska forma naturalnej retencji; natomiast w małych ciekach górskich gruby rumosz drzewny pełni ważną funkcję wytracania energii strumienia wody przy ulewnych deszczach – por. Bojarski i in. 2005); ewentualnie gdy przeszkoda ukierunkowuje nurt w sposób zagrażający zniszczeniem elementów infrastruktury lub zabudowy zlokalizowanej przy cieku, albo gdy jest bardzo wysokie ryzyko zniesienia drzewa w miejsce, gdzie grozi powstanie niebezpiecznego zatoru;

- brak jest strefy zalewowej użytkowanej ekstensywnie (np. łąki);
- w bezpośrednim sąsiedztwie cieku występuje, narażona na podtopienie lub erozję brzegu, zabudowa lub inne elementy infrastruktury.

11. Drzewa powalone w korycie stwarzające zagrożenie powstawania niebezpiecznych zatorów należy w miarę możliwości tylko częściowo redukować – odcinać gałęzie pozostawiając fragment pnia jako element, który ukierunkowuje prąd ku centralnej części cieku, tak by zachować kryjówki i siedliska dla ryb, w tym gatunków istotnych dla oceny stanu ekologicznego (m.in. pstrąg potokowy, lipień, kleń, miętus, boleń) oraz z gospodarczego (wędkarskiego) punktu widzenia (m.in. okoń, szczupak, sum, leszcz).
12. Wskazane jest usuwanie zanieczyszczeń pochodzenia antropogenicznego (śmieci) oraz innych przeszkód wynikających z działalności człowieka, bez usuwania elementów naturalnych (pni, rumoszu drzewnego).

■ **Udrażnianie rzek przez usuwanie zatorów utrudniających swobodny przepływ wód oraz usuwanie namulów i rumoszu**

1. O ile to możliwe, należy dążyć do pozostawienia odcinków o mniejszym stopniu zamulenia, wolnych od wpływu prac (o długości co najmniej 1 km), co pozwoli na utrzymanie mozaiki siedlisk wzdłuż cieku, zachowanie różnorodności makrofytów i makrobezkręgowców oraz tarlisk ryb fitofilnych. Obszary mogące stanowić cenne tarliska ryb, szczególnie łososiowatych i reofilnych karpiozatych (odcinki o dnie żwirowym) winno się pozostawić bez ingerencji.
2. Niewskazane jest tworzenie odcinków cieków o jednolitej, niewielkiej głębokości, gdyż w przypadku niskich stanów wód są one pozbawione siedlisk umożliwiających bytowanie większych gatunków ryb.

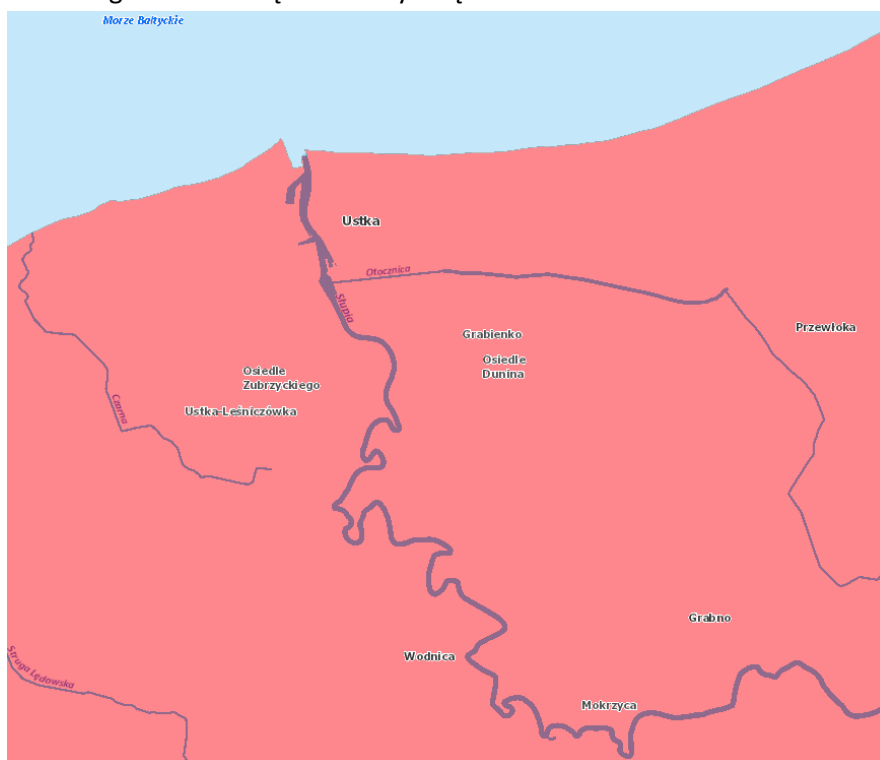
■ **Remont lub konserwacja stanowiących własność właściciela wody:**

- a) budowli regulacyjnych oraz ubezpieczeń w obrębie tych budowli,
- b) urządzeń wodnych.

1. Remont urządzeń regulacyjnych – w tym umocnień brzegów i budowli piętrzących winien być wykonywany tylko w przypadku potwierdzenia ich aktualnej przydatności. W każdym innym przypadku należy rozważyć rozbiorę niefunkcjonalnych budowli w ramach odrębnych zadań inwestycyjnych, ponieważ obiekty przeznaczone do likwidacji nie powinny być utrzymywane. W szczególności remont prowadzący do odtworzenia funkcjonalności stopni i progów w dnie o wysokości ponad 20 cm, lub urządzeń obejmujących sztuczne długie i płytkie struktury utwardzonego dna (np.: niecek wypadowych, umocnień itp.) może stwarzać lub utrzymywać poważne utrudnienie dla migracji ryb i bezkręgowców. W tym wypadku prace remontowe powinny zapewniać poprawę stanu ekologicznego rzeki poprzez stosowanie rozwiązań ułatwiających migrację organizmów wodnych, w przeciwnym razie remont powinien być wykonywany tylko w wyjątkowych, dobrze uzasadnionych przypadkach.

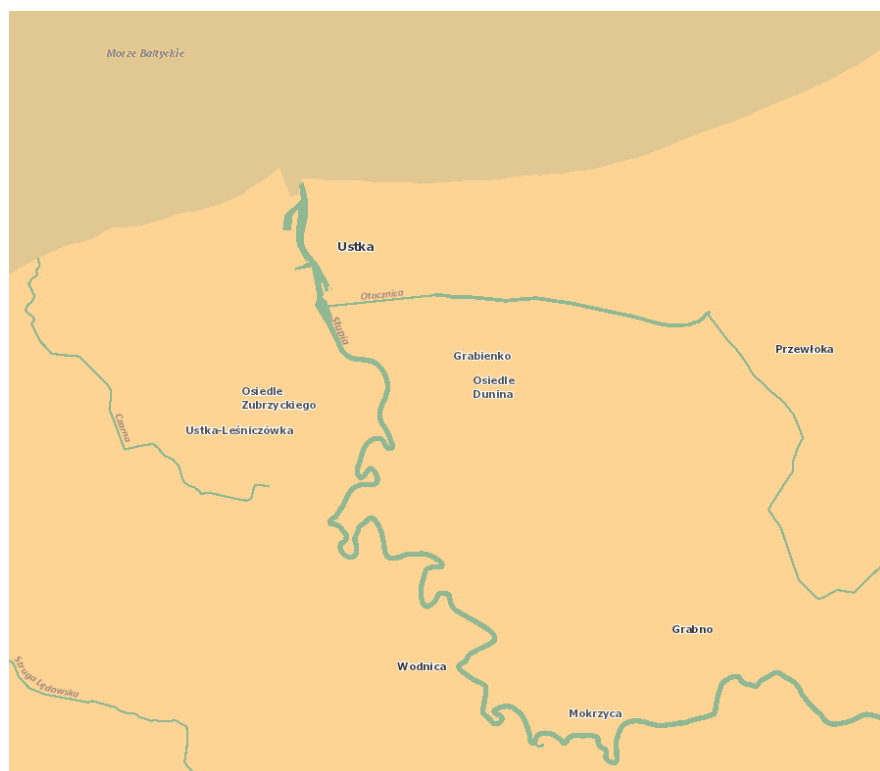
2. Preferowanym działaniem alternatywnym do remontowania progów jest rozważenie ich przekształcenia w ramach odrębnego zadania inwestycyjnego w znacznie bardziej przyjazne środowisku struktury o charakterze kamiennych ramp lub pochylni dennych zajmujących całą szerokość cieku, zbliżonych do naturalnych bystrzy. Działania takie należy wykonać w ramach odrębnych zadań inwestycyjnych, jednak w przypadku stwierdzenia ich zasadności należy odstąpić od remontów istniejących, niefunkcjonalnych obiektów, gdyż jest to działanie nieuzasadnione ekonomicznie.
 3. W miarę możliwości należy stosować podczas prac materiały naturalne takie jak kamień, faszyna, drewno itp.
 4. Konieczna jest jednak indywidualna analiza każdego przypadku pod kątem specyficznych uwarunkowań środowiskowych – np. występowania gatunków ryb dwuśrodowiskowych o określonych terminach migracji, podczas których nie należy prowadzić remontów funkcjonujących przepławek. Szczególnie w obszarach chronionych remonty urządzeń wodnych powinny być poddane indywidualnej analizie, obejmującej także spójność istnienia urządzenia wodnego z celami danego obszaru chronionego.
- Dodatkowe ograniczenia w obszarach chronionych (parki narodowe, rezerваты przyrody, obszary Natura 2000, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe):
1. Należy ograniczyć działania w korycie rzek w obszarach chronionych poprzez wyjątkowo staranną weryfikację ich zasadności i realizację wyłącznie w kluczowych miejscach – np. spiętrzeń wód zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mieniu.
 2. Wskazane jest ograniczenie prac do koszenia jedynie porostu na brzegach, wykaszanie roślin z koryta możliwe jest jedynie w przypadku konieczności utrzymania toru wodnego oraz na kanałach i rowach, albo gdy wykoszenie silnie zarastającego koryta jest korzystniejszą środowiskowo alternatywą wobec bardziej inwazyjnych ingerencji (usuwania roślin, „odmulania”). Zasadą powinno być także usuwanie z koryta do 50% porostu, nie częściej niż co 2 lata.
 3. W granicach obszarów chronionych koszenie brzegów należy wykonywać w okresie po 15 lipca, a najmniej niekorzystne jest prowadzenie prac w okresie od 15 sierpnia do końca lutego. W trakcie wykonywania zabiegów należy zawsze i konsekwentnie pozostawić jeden brzeg nienaruszony – będzie on pełnił funkcję ostoi zwierząt i roślinności.

Rysunek 12. Obszar zagrożenia suszą atmosferyczną w Gminie Miasto Ustka

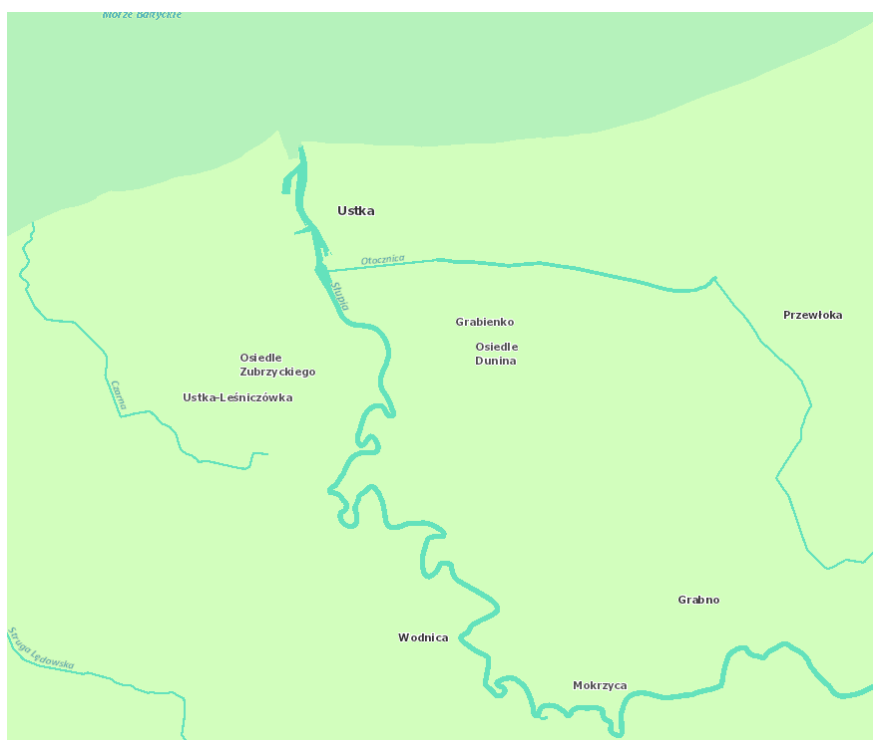
źródło: <https://wody.isok.gov.pl/>

Rysunek 13. Obszar zagrożenia suszą hydrologiczną w Gminie Miasto Ustka

źródło: <https://wody.isok.gov.pl/>

Rysunek 14. Obszar zagrożenia suszą hydrogeologiczną w Gminie Miasto Ustka

źródło: <https://wody.isok.gov.pl/>

Rysunek 15. Obszar zagrożenia suszą rolniczą w Gminie Miasto Ustka

źródło: <https://wody.isok.gov.pl/>

Tabela 11. Podsumowanie stopnia narażenia na suszę Gminy Miasto Ustka

Narażenie na suszę atmosferyczną	Narażenie na suszę hydrologiczną	Narażenie na suszę hydrogeologiczną	Narażenie na suszę rolniczą
		1 nienarażona / słabo narażona	1 nienarażona / słabo narażona
	3 silnie narażona		
4 bardzo silnie narażona			

źródło: opracowanie własne

4.5.2. Wody podziemne

Przedmiotem badań monitoringowych jakości wód podziemnych są jednolite części wód podziemnych (JCWPd). Pojęcie to zostało wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną (RDW). Oznacza ono określoną objętość wód podziemnych w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych.

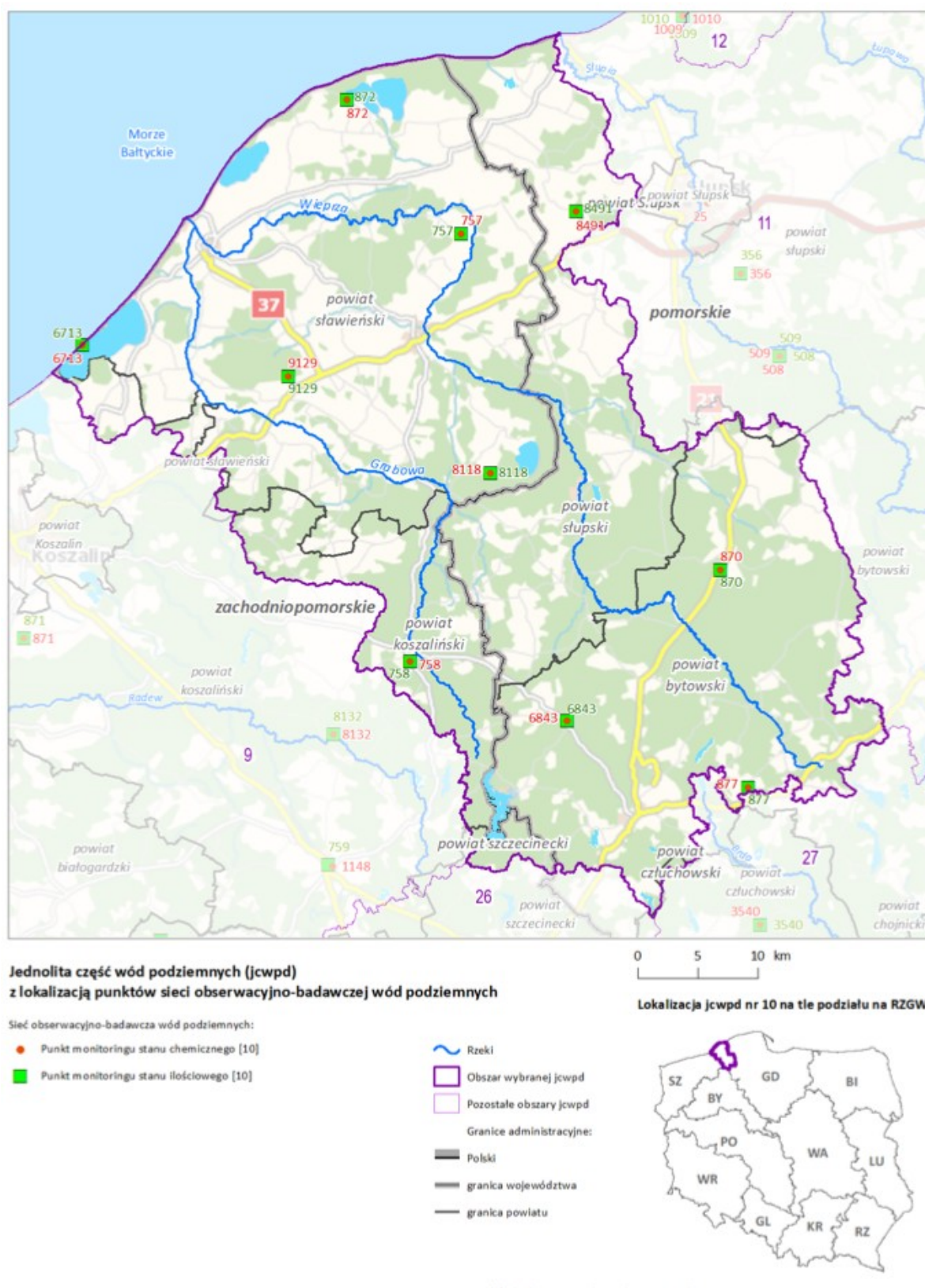
Badania jakości wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzone są przez:

- Państwowy Instytut Geologiczny w ramach monitoringu operacyjnego,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, który prowadzi monitoring wyłącznie na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych w zakresie umożliwiającym ocenę wpływu związków azotu pochodzących z gospodarki rolnej na jakość wód podziemnych.

Na obszarze Gminy Miasto Ustka wody podziemne występują w obrębie utworów czwartorzędowych, trzeciorzędowych i kredowych, a użytkowe poziomy wodonośne pozostają w związku z budową geologiczną strefy nadmorskiej oraz doliną rzeki Słupi. W płytszych partiach zwierciadło wód ma często charakter swobodny i może pozostawać w kontakcie z wodami powierzchniowymi, natomiast głębsze poziomy ujmowane na potrzeby komunalne są lepiej izolowane od powierzchni i miejscami mają charakter napięty. Gmina Miasto Ustka położona jest w obrębie JCWPd nr 10 i 11, których stan ilościowy i chemiczny oceniono jako dobry¹. Zasoby wód podziemnych umożliwiają zaopatrzenie miasta w wodę z ujęć głębinowych przy ul. Rybackiej i ul. Zaruskiego, jednak wymagają stałej ochrony ze względu na nadmorskie położenie, ryzyko dopływu wód zasolonych oraz presję urbanizacyjną i sezonowe wzrosty poboru. Zasoby i dostępność wód podziemnych pozwalają na pełne pokrycie w gminie potrzeb na wodę z ujęć wgłębnych. Wody podziemne należące do zasobów naturalnych, coraz bardziej zagrożone są zanieczyszczeniami z powierzchni ziemi. Konieczna jest ich szczególna ochrona, jako zasobów nieodnawialnych. Niezbędna jest ochrona znacznych obszarów, pod którymi znajdują się Główne Zbiorniki Wód Podziemnych.

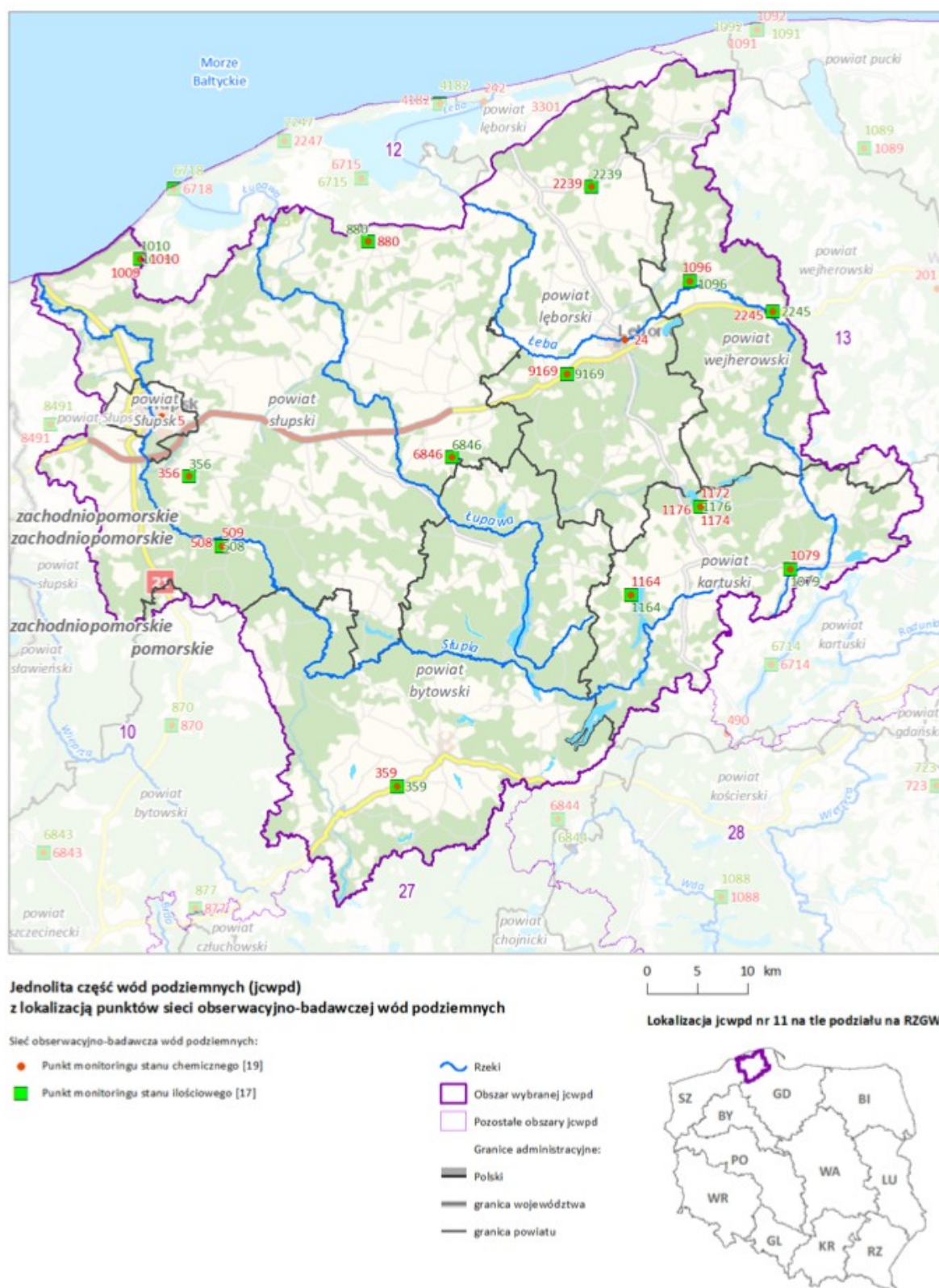
¹ źródło: <http://karty.apgw.gov.pl>

Rysunek 16. Lokalizacja JCWPd nr 10 z lokalizacją punktów sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl>

Rysunek 17. Lokalizacja JCWPd nr 11 z lokalizacją punktów sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl>

Na terenie Gminy Miasto Ustka nie znajdują się żadne Główne Zbiorniki Wód Podziemnych.

Naturalna retencja

Retencja naturalna jest zdolnością własną środowiska do magazynowania wody w roślinności leśnej, w glebie (retencja podziemna), w ciekach wodnych, jeziorach naturalnych oraz w pokrywach ze śniegu i lodu. Dobrymi praktykami w tym zakresie są takie rozwiązania jak:

- Zielone podwórka,
- Zielone dachy,
- Zieleń na obiektach komunikacji,
- Zielone wiaty przystankowe,
- Zielone parkingi,
- Naziemne zbiorniki na wodę,
- Ogrody deszczowe,
- Odtwarzanie naturalnych i kształtowanie nowych zbiorników wodnych,
- Odtwarzanie bagiennych stref buforowych,
- Renaturyzacja rzek.

Wszystkie te praktyki zostały szczegółowo opisane w poradniku organizacji WWF (World Wildlife Fund) dostępnym dla samorządów „Naturalna retencja. Poradnik i przykłady działań dla samorządów”.

4.5.3. Zagrożenia

Według informacji WIOŚ w Gdańsku główne oddziaływania antropogeniczne mające znaczący wpływ na jakość wód stanowią punktowe źródła zanieczyszczeń, rozproszone i obszarowe źródła zanieczyszczeń oraz zmiany hydromorfologiczne.

Punktowe źródła zanieczyszczeń to głównie zrzuty ścieków bytowych, pochodzących z gospodarki komunalnej i przemysłu (oczyszczalnie ścieków). Substancje biogenne zawarte w ściekach komunalnych, wprowadzane do wód, przyspieszają eutrofizację wód. Na obniżenie jakości wód niewątpliwie wpływ mają ścieki komunalne przenikające do wód w obszarach o nieuporządkowanej gospodarce ściekowej. Również ścieki pochodzące z przemysłu, negatywnie oddziałują na jakość wód. Oprócz substancji biogennych, mogą być źródłem substancji toksycznych dla organizmów wodnych, w tym trwałych zanieczyszczeń chemicznych.

Zanieczyszczenia obszarowe, które docierają do wód, to substancje, które wraz z wodami opadowymi spływają z danego obszaru. Pochodzą one z gruntów ornych, użytków zielonych, obszarów leśnych, miejsc nielegalnego składowania odpadów. Są to głównie niewykorzystane przez rośliny substancje odżywcze, w tym główne składniki nawozów – azot i fosfor. Wysokie stężenia azotanów w wodach są szkodliwe dla zdrowia ludzi i zwierząt, a w przypadku wód powierzchniowych powodują ich eutrofizację, która przyczynia się do zachwiania równowagi biologicznej w środowisku wodnym.

Zmiany hydromorfologiczne, będące skutkiem działalności człowieka, mogą również negatywnie oddziaływać na środowisko. Działania służące ochronie przeciwpowodziowej, retencjonowaniu wód, żegludze, energetyce wodnej, rolnictwu, turystyce i rekreacji, poborom kruszywa, zagospodarowaniu dolin cieków i brzegów zbiorników (zabudowa komunalna i gospodarcza), poborom wód (w szczególności na potrzeby gospodarki komunalnej, przemysłu, produkcji energii elektrycznej, rolnictwa, hodowli ryb, górnictwa, żeglugi) powodują zaburzenia

środowiska naturalnego. Zmiany hydromorfologiczne cieków to przede wszystkim zabudowa podłużna i poprzeczna cieków, obwałowania czy sztuczne zbiorniki wodne.

Najważniejsze zadania realizowane na terenie gminy w obszarze interwencji gospodarowania wodami dotyczyły bieżącego utrzymania urządzeń melioracyjnych oraz przede wszystkim rozbudowy i modernizacji infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, w celu ograniczenia strat wody oraz zapobiegania przedostawania się ścieków do wód. Bardzo istotne w kontekście ochrony wód jest także prowadzenie rolnictwa zrównoważonego na obszarach OSN (np. stosowanie odpowiednich dawek nawozowych).

4.6. Gospodarka wodno-ściekowa

4.6.1. Stan aktualny

Sieć wodociągowa

W gminie miejskiej Ustka sieć wodociągowa jest dobrze wykształcona i zapewnia zaopatrzenie w wodę pitną dla wszystkich mieszkańców miasta. Woda dostarczana jest z miejskich ujęć wód podziemnych zlokalizowanych przy ul. Rybackiej (główne ujęcie Rybacka ze studnią nr 1) oraz przy ul. Zaruskiego. Jakość wody jest dobra i nie wymaga zaawansowanego uzdatniania, choć przy wzroście eksploatacji istnieje ryzyko dopływu wód morskich lub zanieczyszczonych wód powierzchniowych z rzeki Słupi.

Zgodnie z danymi GUS z 2024 roku całkowita długość sieci rozdzielczej wynosi 43,6 km, z 1424 przyłączami do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. W 2024 roku dostarczono gospodarstwom domowym 645,6 dam³ wody. Wydajność ujęć pokrywa średnie i maksymalne dobowe zapotrzebowanie miasta, jednak w sezonie letnim, gdy liczba korzystających z sieci wzrasta z powodu napływu turystów, występują spadki ciśnienia spowodowane brakiem zbiornika wyrównawczego.

Brak możliwości dalszej rozbudowy ujęć wynika z ich urbanistycznej lokalizacji, uniemożliwiającej wiercenie nowych studni i zakładanie stref ochronnych. Obsługą sieci zajmuje się przedsiębiorstwo Wodociągi Ustka Sp. z o.o

Tabela 12. Zużycie wody w Gminie Miasto Ustka

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku	Jedn. miary	2024
ogółem	dam ³	1075,8
eksploatacja sieci wodociągowej	dam ³	1023,5
eksploatacja sieci wodociągowej – gospodarstwa domowe	dam ³	645,6
zużycie wody na 1 mieszkańca	m ³	76,03

źródło: GUS

Sieć kanalizacyjna

Sieć kanalizacyjna w gminie miejskiej Ustka jest zarządzana przez Wodociągi Ustka Sp. z o.o., które odpowiada za odprowadzanie i oczyszczanie ścieków bytowo-gospodarczych na terenie miasta. W 2024 roku długość czynnej sieci kanalizacji sanitarnej wynosiła 43,7 km, obejmując przyłącza do 1377 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania, z których korzystało 13 197 osoby, czyli 98% populacji miasta. System działa w układzie rozdzielczym, gdzie kanalizacja sanitarna przyjmuje ścieki komunalne, natomiast wody opadowe i gruntowe odprowadzane są oddzielną siecią deszczową lub spływem powierzchniowym, co minimalizuje ryzyko przecięń i zanieczyszczeń.

Ścieki z sieci sanitarnej trafiają do miejskiej oczyszczalni przy ul. Ogrodowej 14, o przepustowości 10 700 m³ na dobę (dane GUS z 2024 roku). Na obszarach nieobjętych siecią stosowane są zbiorniki bezodpływowe lub przydomowe oczyszczalnie ścieków, których szczelność jest regularnie kontrolowana, by zapobiegać zanieczyszczeniom wód podziemnych i powierzchniowych.

Od 2024 roku prowadzone są systematyczne kontrole przyłączy sanitarnych w celu wykrywania nielegalnych podłączeń wód opadowych czy drenażowych, co wspiera zgodność z normami unijnymi i ochronę odbiornika – rzeki Słupi. Te działania zapewniają wysoką efektywność gospodarki wodno-ściekowej, ograniczając emisje zanieczyszczeń i adaptując infrastrukturę do zmian klimatu, w tym intensywnych opadów.

Tabela 13. Gospodarka ściekowa w Gminie Miasto Ustka

Gospodarka ściekowa	Jedn. miary	2021	2022	2023	2024
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	42,6	43,5	43,7	43,7
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1341	1357	1376	1377
ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	1302,4	976,7	1139,8	853
ścieki oczyszczane odprowadzone	dam ³	978	951	856	819
korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	%	98	98	98	98

źródło: GUS

4.6.2. Zagrożenia

Obszary problemowe związane z gospodarką wodno-ściekową wynikają m.in. z:

- nieszczelne zbiorniki stanowiące spore zagrożenie dla wód gruntowych,
- braku środków finansowych na rozwój infrastruktury,
- awarii oczyszczalni ścieków lub sieci wodociągowych.

4.7. Ochrona klimatu i jakości powietrza

4.7.1. Źródła zanieczyszczenia powietrza

Emisja z gospodarstw domowych

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są:

- spalanie paliwa stałego (węgiel, miął koksowy, koks),
- spalanie odpadów w piecach.

Niska emisja

W okresie zimowym wzrasta emisja pyłów i zanieczyszczeń spowodowanych spalaniem paliw stałych w kotłowniach indywidualnych i indywidualnych piecach centralnego ogrzewania.

Negatywny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego mają lokalne kotłownie pracujące na potrzeby centralnego ogrzewania, a także małe przedsiębiorstwa, podmioty gospodarcze spalające węgiel w celach grzewczych lub technologicznych. Brak urządzeń oczyszczania bądź odpylania gazów spalinowych powoduje, iż całość wytwarzanych zanieczyszczeń trafia do powietrza atmosferycznego. Niska sprawność i efektywność technologii spalania są poważnym źródłem emisji zanieczyszczeń. Co więcej, głównym paliwem w sektorze gospodarki komunalnej jest węgiel, często zawierający znaczne ilości siarki. Rodzaje oraz źródła zanieczyszczeń powietrza zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 14. Rodzaje oraz źródła zanieczyszczeń powietrza

Zanieczyszczenia	Źródło emisji
Pył ogółem	spalanie paliw, unoszenie pyłu w powietrzu;
SO ₂ (dwutlenek siarki)	spalanie paliw zawierających siarkę;
NO (tlenek azotu)	spalanie paliw;
NO ₂ (dwutlenek azotu)	spalanie paliw, procesy technologiczne;
NO _x (suma tlenków azotu)	sumaryczna emisja tlenków azotu;
CO (tlenek węgla)	produkt niepełnego spalania;
O ₃ (ozon)	powstaje naturalnie oraz z innych zanieczyszczeń będących utleniaczami;
Dioksyny	spalanie odpadów, spalanie materii organicznej
WWA	spalanie paliw kopalnych (węgiel, ropa naftowa, torf), dymy z zakładów przemysłowych i domowych kotłowni, spaliny samochodowe i ścieranie opon, duże awarie w przemyśle naftowym

źródło: opracowanie własne

PM – czyli pył zawieszony są to cząstki unoszące się w powietrzu, między innymi sól morską, tzw. czarny węgiel (głównie drobiny węgla w czystej postaci), pył oraz skroplone cząstki niektórych substancji chemicznych. W zależności od rozmiaru tych cząstek wyróżnić można: PM_{2.5} – cząstki o średnicy do 2,5 µm, czyli do 2,5 tysięcznych milimetra. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) uważa PM_{2.5} za najbardziej szkodliwe dla człowieka zanieczyszczenie atmosferyczne. Do jego negatywnych skutków na organizm człowieka można zaliczyć choroby układu krążenia (miażdżyca) i układu oddechowego (podrażnienie naskórka i śluzówki, zapalenie górnych dróg oddechowych, choroby alergiczne, astma, nowotwory płuc, gardła i krtani) oraz skrócenie średniej długości życia nawet o 8 miesięcy. Średnioroczne dopuszczalne stężenie PM_{2.5} ustalono na poziomie 20 µg/m³ (od 2020 roku). Wcześniej (do 2020 roku) dawka ta była wyższa o 5 µg/m³. PM₁₀ – to cząstki o średnicy do 10 µm, będące mieszaniną substancji organicznych i nieorganicznych zawierających substancje toksyczne (m.in. benzo(a)piren, metale ciężkie oraz dioksyny i furany). Podobnie jak PM_{2.5} wpływają one niekorzystnie na układy oddechowy i krążenia, mogąc powodować m.in. problemy z oddychaniem, zapalenie płuc i zapalenie oskrzeli. Dopuszczalna dzienna dawka tego zanieczyszczenia to 50 µg/m³ (nie może zostać przekroczona więcej niż 35 razy w roku), a średnioroczna – 40 µg/m³.

Benzo(a)piren powoduje raka płuc, problemy z oddychaniem oraz podrażnienie oczu, nosa i gardła. Jego stężenie w powietrzu nie powinno przekraczać 1 ng/m³ (czyli 0,001 µg/m³). Dwutlenek siarki, powstający podczas spalania paliw, ma negatywny wpływ na błony śluzowe układu oddechowego oraz powoduje zwężenie dróg oddechowych.

Tlenki azotu powodują zwiększenie się podatności na infekcje układu oddechowego, zwiększa prawdopodobieństwo ataków astmatycznych oraz uszkadza komórki układu immunologicznego w płucach.

Tlenek węgla ma negatywny wpływ na układ naczyniowo-sercowy człowieka. Przenikając do układu krwionośnego łączy się z hemoglobina tworząc karboksyhemoglobinę, które nie jest zdolna do przenoszenia tlenu. Kontakt z dużym stężeniem tlenku węgla może spowodować śmierć, natomiast dłuższa ekspozycja ma wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa zawału serca oraz hamuje odpowiedź immunologiczną organizmu.

Ozon w górnych warstwach atmosfery jest gazem niezbędnym do przetrwania życia, natomiast w warstwach dolnych cechuje się negatywnym wpływem na żywe organizmy. Atakuje on komórki

błony śluzowej wyścielające drogi oddechowe, płuca oraz oskrzela a także zmniejsza odporność na infekcje.

Dioksyny kumulują się w organizmie wpływając negatywnie na odpowiedź immunologiczną organizmu. W dużych stężeniach mogą wywoływać choroby dermatologiczne takie jak trądzik chlorowy.

Najpowszechniej występującymi wielopierścieniowymi węglowodorami aromatycznymi są benzo(a)piren oraz naftalen. Długotrwałe narażenie na WWA może powodować występowanie nowotworów, chorób oczu, nerek oraz wątroby a także zmniejszającą odpowiedź immunologiczną organizmu. Do najbardziej narażonych tkanek organizmu ludzkiego należą: nabłonek, szpik kostny, jądra i tkanki układu chłonnego.

Zgodnie z corocznym raportem Europejskiej Agencji Środowiska (EEA), dotyczącym jakości powietrza w Europie, Polska od wielu lat znajduje się w czołówce krajów o najbardziej zanieczyszczonym powietrzu. Dotyczy to zwłaszcza zanieczyszczenia pyłem PM10 oraz benzo(a)pirenem. W celu poprawy sytuacji utworzony został Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej. Wyznaczono w nim priorytety mające doprowadzić do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej przy jednoczesnym zapewnieniu zrównoważonego rozwoju kraju:

- modernizacja infrastruktury krajowego systemu elektroenergetycznego,
- rozwój wykorzystania OZE,
- upowszechnienie alternatywnych, innych niż odnawialne, metod pozyskiwania energii,
- promocja optymalnego wykorzystywania surowców,
- rozwój niskoemisyjnej gospodarki odpadami,
- tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju niskoemisyjnej gospodarki w sektorze przemysłu,
- rozpowszechnienie istniejących technologii niskoemisyjnych w procesach produkcyjnych,
- poprawa standardu energetycznego istniejących budynków,
- zwiększenie efektywności wybranych elementów łańcucha logistycznego,
- transformacja niskoemisyjna w sektorze handlu, modernizacja pojazdów oraz infrastruktury w celu upowszechnienia niskoemisyjnych form transportu,
- poprawa efektywności zarządzania transportem oraz wspieranie rozwoju transportu publicznego,
- rozwój i zastosowanie niskoemisyjnych paliw w transporcie oraz magazynowania energii w środkach transportu,
- promocja wzorców zrównoważonej konsumpcji w edukacji,
- wspieranie dostępności oraz wiarygodności informacji na temat wpływu konsumpcji poszczególnych produktów i usług na emisyjność gospodarki,
- promocja wzorców zrównoważonej konsumpcji w gospodarstwach domowych,
- promocja transformacji niskoemisyjnej w sektorze publicznym.

Emisja komunikacyjna

Negatywne oddziaływanie na środowisko niesie ze sobą emisja komunikacyjna, która najbardziej odczuwalna jest w pobliżu dróg charakteryzujących się dużym natężeniem ruchu kołowego. W przypadku Gminy Miasto Ustka są to:

- droga krajowa;
- droga wojewódzka;
- drogi powiatowa;
- drogi gminne;
- drogi wewnętrzne.

Głównymi zanieczyszczeniami emitowanymi w związku z ruchem samochodowym są:

- tlenek i dwutlenek węgla,
- węglowodory,
- tlenki azotu,
- pyły zawierające metale ciężkie,
- pyły ze ścierania się nawierzchni dróg i opon samochodowych.

Dla stanu powietrza atmosferycznego istotne znaczenie ma emisja NO_x oraz metali ciężkich. Duże znaczenie ma również tzw. emisja wtórna z powierzchni dróg, która zależy w dużej mierze od warunków meteorologicznych. Komunikacja jest również źródłem emisji benzenu, benzo(a)piranu, toluenu i ksylenu. Na wielkość tych zanieczyszczeń wpływa stan techniczny samochodów, stopień zużycia substancji katalitycznych oraz jakość stosowanych paliw. Gwałtowny rozwój transportu, przejawiający się wzrostem ilości samochodów na drogach oraz aktualny stan i infrastruktury dróg spowodował, iż transport może być uciążliwy dla środowiska naturalnego. W przypadku substancji toksycznych emitowanych przez silniki pojazdów do atmosfery, źródła te trudno zinventaryzować pod kątem emisji zanieczyszczeń, gdyż zwykle nie ma dla nich materiałów sprawozdawczych. Na podstawie znanych wartości średniego składu paliwa, szacowany przeciętny skład spalin silnikowych jest następujący:

Tabela 15. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo)

Składnik	Silniki benzynowe	Silniki wysokoprężne	Uwagi
Azot	24 - 77	76 - 78	nietoksyczny
Tlen	0,3 - 8	2 - 18	nietoksyczny
Para wodna	3,0 - 5,5	0,5 - 4	nietoksyczny
Dwutlenek węgla	5,0 - 12	1 - 10	nietoksyczny
Tlenek węgla	0,5 - 10	0,01 - 0,5	toksyczny
Tlenki azotu	0,0 - 0,8	0,0002 - 0,5	toksyczny
Węglowodory	0,2 - 3	0,009 - 0,5	toksyczny
Sadza	0,0 - 0,04	0,01 - 1,1	toksyczny
Aldehydy	0,0 - 0,2	0,001 - 0,009	toksyczny

źródło: Motoryzacja a środowisko, J. Jakubowski

Na skutek powszechnej elektryfikacji, emisje do powietrza związane z ruchem kolejowym mają znaczenie marginalne. Należą do nich jedynie emisje zanieczyszczeń pyłowych związanych z ruchem pociągów oraz niewielkie emisje z lokomotyw spalinowych.

Emisja niezorganizowana

Do tej kategorii zaliczane są inne niewymienione źródła emisji. Znaczenie w tej kategorii ma emisja pochodząca z zlokalizowanej na terenie gminy oczyszczalni ścieków. Do pozostałych źródeł

emisji można zaliczyć np. wypalanie traw, emisję lotnych związków organicznych związanych z lakierowaniem itp.

4.7.2. Jakość powietrza

Zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2025 poz. 647) Państwowy Monitoring Środowiska stanowi system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w otaczającym powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza.

Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim za rok 2024

Gmina Miasto Ustka zlokalizowana jest w obrębie strefy pomorskiej. Strefy zostały stworzone na terenie całej Polski w celu monitorowania jakości powietrza.

Roczna ocena jakości powietrza pozwala uzyskać informacje na temat stężeń: dwutlenku azotu, dwutlenku siarki, tlenku węgla, benzeny, pyłu zawieszonego PM_{2,5}, pyłu zawieszonego PM₁₀, benzo(a)pirenu, arsenu, kadmu, niklu, ołowiu i ozonu. Uzyskane informacje umożliwiają sklasyfikowanie strefy w oparciu o przyjęte kryteria, ustanowione ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin, tj. poziomy dopuszczalne dla niektórych substancji w powietrzu, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych dla ozonu, poziomy alarmowe oraz poziomy informowania dla niektórych substancji w powietrzu (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu, (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031). Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie na terenie strefy jest zaliczenie strefy do jednej z poniżej wymienionych klas:

- klasa A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych albo poziomów docelowych,
- klasa B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych, powiększonych o margines tolerancji,
- klasa C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziomy dopuszczalne, powiększone o margines tolerancji, a w przypadku, gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne albo przekraczają poziomy docelowe.

W przypadku poziomów celów długoterminowych dla ozonu przyjęto następujące oznaczenie klas:

- klasa D1 – jeżeli stężenia ozonu nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- klasa D2 – jeżeli stężenia ozonu przekraczają poziom celu długoterminowego.

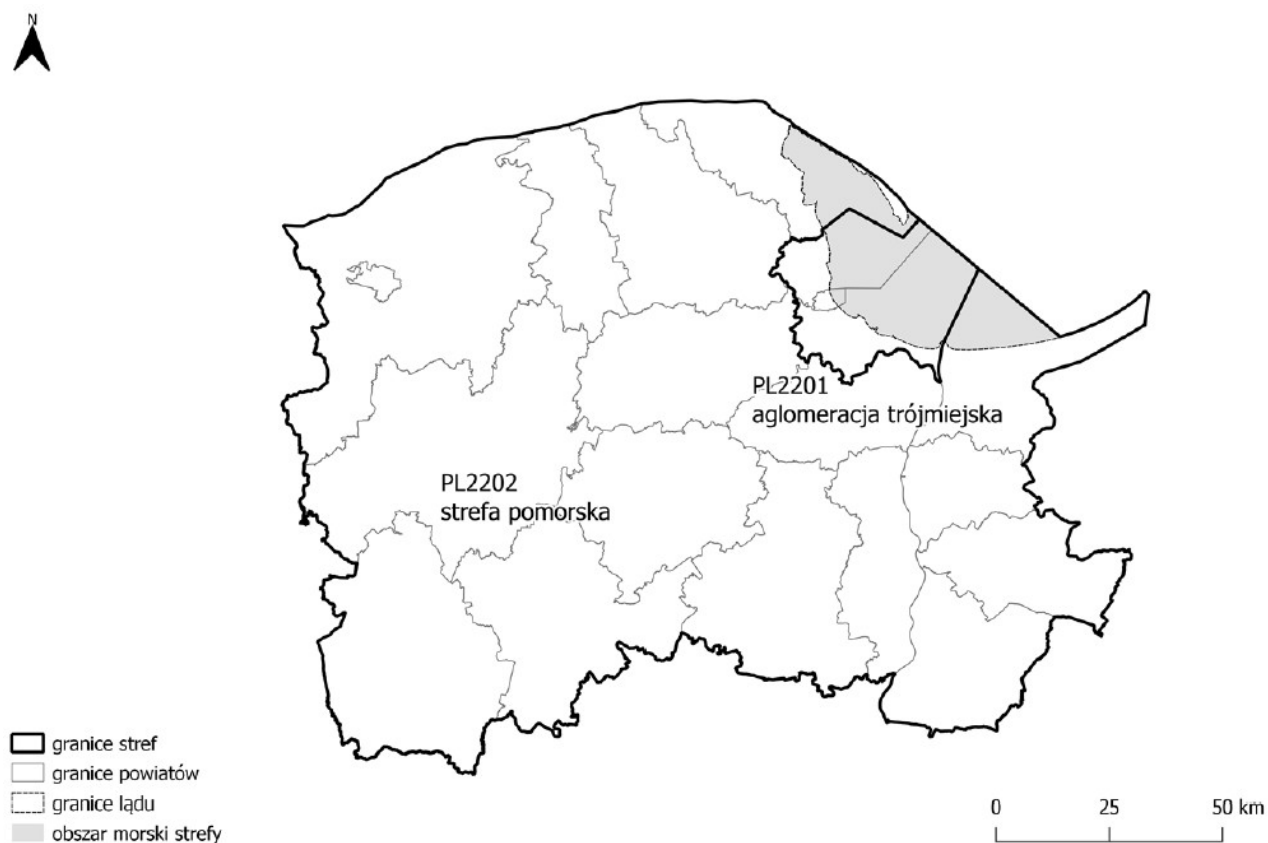
Ocenę jakości powietrza na terenie Gminy Miasto Ustka dokonano na podstawie:

- Rocznej oceny jakości powietrza w województwie pomorskim za rok 2024
- Programu ochrony powietrza przyjętego 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 roku w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu

W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa pomorskiego, wyznaczono 2 strefy:

- aglomeracja trójmiejska
- strefa pomorska, do której należy Gmina Miasto Ustka.

Rysunek 18. Podział województwa pomorskiego na strefy ochrony powietrza

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim za 2024 rok

Tabela 16. Kryteria klasyfikacji stref ze względu na ochronę zdrowia ludzi w zakresie: SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, PM₁₀, PM_{2,5}, Pb, As, Cd, Ni, B(a)P i O₃

Zanieczyszczenie	Normowany poziom	Czas uśredniania	Klasa A	Klasa C
Dwutlenek siarki (SO ₂)	dopuszczalny	1-godz.	nie więcej niż 24 stężenia 1-godz. S1 > 350 µg/m ³	więcej niż 24 stężenia 1-godz. S1 > 350 µg/m ³
Dwutlenek siarki (SO ₂)	dopuszczalny	24-godz.	nie więcej niż 3 stężenia 24-godz. S24 > 125 µg/m ³	więcej niż 3 stężenia 24-godz. S24 > 125 µg/m ³
Dwutlenek azotu (NO ₂)	dopuszczalny	1-godz.	nie więcej niż 18 stężeń 1-godz. S1 > 200 µg/m ³	więcej niż 18 stężeń 1-godz. S1 > 200 µg/m ³
Dwutlenek azotu (NO ₂)	dopuszczalny	rok	Sa <= 40 µg/m ³	Sa > 40 µg/m ³
Tlenek węgla (CO)	dopuszczalny	8-godz.	S8max <= 10 mg/m ³	S8max > 10 mg/m ³
Benzen (C ₆ H ₆)	dopuszczalny	rok	Sa <= 5 µg/m ³	Sa > 5 µg/m ³
Pył zawieszony PM ₁₀	dopuszczalny	24-godz.	nie więcej niż 35 stężeń 24-godz. S24 > 50 µg/m ³	więcej niż 35 stężeń 24-godz. S24 > 50 µg/m ³
Pył zawieszony PM ₁₀	dopuszczalny	rok	Sa <= 40 µg/m ³	Sa > 40 µg/m ³
Pył zawieszony PM _{2,5}	dopuszczalny - faza II*	rok	Sa <= 20 µg/m ³ (klasa A1)	Sa > 20 µg/m ³ (klasa C1)
Pył zawieszony PM _{2,5}	dopuszczalny – faza I*	rok	Sa <= 25 µg/m ³	Sa > 25 µg/m ³
Ołów (Pb)	dopuszczalny	rok	Sa <= 0,5 µg/m ³	Sa > 0,5 µg/m ³
Arsen (As)	docelowy	rok	Sa <= 6 ng/m ³	Sa > 6 ng/m ³
Kadm (Cd)	docelowy	rok	Sa <= 5 ng/m ³	Sa > 5 ng/m ³
Nikiel (Ni)	docelowy	rok	Sa <= 20 ng/m ³	Sa > 20 ng/m ³
Benzo(a)piren (B(a)P)	docelowy	rok	Sa <= 1 ng/m ³	Sa > 1 ng/m ³
Ozon (O ₃)	docelowy	8-godz.	nie więcej niż 25 dni ze stężeniem S8max_d > 120 µg/m ³ (średnio dla ostatnich 3 lat)	więcej niż 25 dni ze stężeniem S8max_d > 120 µg/m ³ (średnio dla ostatnich 3 lat)

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim za 2024 rok

Objaśnienia do tabeli:

Sa – stężenie średnie roczne,

S1 – stężenie 1-godzinne,

S24 – stężenie średnie dobowe,

S8max – maksimum ze stężeń średnich ośmiogodzinnych kroczących (obliczanych ze stężeń 1-godzinnych) w ciągu roku kalendarzowego,

S8max_d – maksimum dobowe ze stężeń średnich ośmiogodzinnych kroczących obliczanych ze stężeń średnich jednogodzinnych; każdą wartość średnią ośmiogodzinną przypisuje się dobie, w której kończy się ośmiogodzinny okres uśredniania,

ołów, arsen, kadm, nikiel, benzo(a)piren – oznaczane w pyłe zawieszonym PM₁₀,

* kryteria klasyfikacji stref dla pyłu zawieszonego PM_{2,5}:

faza I – obowiązująca w Polsce do dnia 31 grudnia 2019 r. (dodatkowa klasyfikacja),

- faza II – obowiązująca w Polsce od dnia 1 stycznia 2020 r.

Tabela 17. Kryteria klasyfikacji stref ze względu na ochronę roślin w zakresie dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x) i ozonu (O₃)

Zanieczyszczenie	Normowany poziom	Czas uśredniania	Klasa A	Klasa C
Dwutlenek siarki (SO ₂)	dopuszczalny	rok kalendarzowy	Sa ≤ 20 µg/m ³	Sa > 20 µg/m ³
Dwutlenek siarki (SO ₂)	dopuszczalny	pora zimowa (okres od 01 X do 31 III)	Sw ≤ 20 µg/m ³	Sw > 20 µg/m ³
Tlenki azotu (NO _x)	dopuszczalny	rok kalendarzowy	Sa ≤ 30 µg/m ³	Sa > 30 µg/m ³
Ozon (O ₃)	docelowy	okres wegetacyjny (1 V – 31 VII)	AOT40 _{SL} ≤ 18 000 µg/m ³ *h (średnia z AOT40 dla ostatnich 5 lat)	AOT40 _{SL} > 18 000 µg/m ³ *h (średnia z AOT40 dla ostatnich 5 lat)

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim za 2024 rok

Objaśnienia do tabeli:

Sa – stężenie średnie roczne,

Sw – stężenie średnie w sezonie zimowym; sezon zimowy obejmuje okres od 1 października roku poprzedzającego rok oceny do 31 marca w roku oceny,

AOT40_{SL} – suma różnic pomiędzy stężeniem średnim jednogodzinnym wyrażonym w µg/m³ a wartością 80 µg/m³, dla każdej godziny w ciągu doby pomiędzy godziną 8:00 a 20:00 czasu środkowoeuropejskiego CET, dla której stężenie jest większe niż 80 µg/m³. Wartość uśredniona dla kolejnych pięciu lat; w przypadku braku kompletnych danych pomiarowych z pięciu lat dotrzymanie dopuszczalnej częstości przekroczeń sprawdza się na podstawie danych pomiarowych z co najmniej trzech lat.

Wyniki klasyfikacji stref jakości powietrza wynikające z *Rocznej oceny jakości powietrza w województwie pomorskim za rok 2024* z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzkiego oraz ochrony roślin, przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 18. Klasy stref województwa pomorskiego dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2024 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia – klasyfikacja podstawowa

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
PL2201	aglomeracja trójmiejska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1
PL2202	strefa pomorska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim za 2024 rok

1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2,

2) Dla pyłu zawieszonego PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, wszystkie strefy uzyskały klasę A.

Wynik oceny strefy pomorskiej za rok 2024, w której położona jest Gmina Miasto Ustka wskazuje, że dotrzymane są poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe substancji w powietrzu (klasa A) ustanowione ze względu na ochronę zdrowia dla następujących zanieczyszczeń:

- dwutlenku siarki,
- dwutlenku azotu,
- benzenu,
- tlenku węgla,
- ołowiu,

- kadmu,
- niklu,
- pyłu PM2.5
- ozonu
- pyłu PM10
- arsenu
- benzoapirenu

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza, wykonanej na podstawie danych za 2024 roku z uwzględnieniem poziomów dopuszczalnych i docelowych przyjętych ze względu na ochronę roślin, dla wszystkich zanieczyszczeń strefa pomorska uzyskała klasę A.

Tabela 19. Klasy stref Województwa Pomorskiego dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2024 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾
PL2202	strefa pomorska	A	A	A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim za 2024 rok

1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego strefa pomorska uzyskała klasę D2.

Programu ochrony powietrza przyjętego 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 roku w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu

Obowiązujący program ochrony powietrza dla województwa pomorskiego został przyjęty przez Sejmik Województwa Pomorskiego 28 września 2020 roku. Programy te dotyczą zarówno aglomeracji trójmiejskiej, jak i strefy pomorskiej. Ostatnia aktualizacja programu dla strefy pomorskiej miała miejsce 28 czerwca 2021 roku i została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego. Podstawą prawną obowiązujących działań są Uchwały nr 307/XXIV/20 (dla aglomeracji trójmiejskiej) oraz nr 308/XXIV/20 (dla strefy pomorskiej) Sejmiku Województwa Pomorskiego z 28 września 2020 roku, ze zmianami wprowadzonymi 28 czerwca 2021 roku.

Celem programu ochrony powietrza jest osiągnięcie dopuszczalnych poziomów pyłu zawieszonego PM10, benzo(a)pirenu oraz innych zanieczyszczeń, dla których stwierdzono przekroczenia. Program obejmuje szereg działań naprawczych, w tym ograniczenie emisji z procesów ogrzewania budynków poprzez wymianę źródeł ciepła na bezemisyjne lub niskoemisyjne, prowadzenie edukacji ekologicznej mieszkańców, inwentaryzację źródeł ciepła, wdrażanie i egzekwowanie uchwał antysmogowych oraz wsparcie mieszkańców w realizacji wymiany źródeł ciepła. Istotnym elementem programu jest również koordynacja działań na poziomie samorządowym. Ponadto program przewiduje plany działań krótkoterminowych, które pozwalają na szybką reakcję w przypadku ryzyka lub przekroczenia poziomów dopuszczalnych lub alarmowych zanieczyszczeń.

Ponadto gmina wdraża Plan gospodarki niskoemisyjnej. PGN dla gminy miejskiej Ustka na lata 2023–2027 z perspektywą do 2030 roku jest aktualizacją dokumentu z 2016 roku i stanowi strategiczne narzędzie lokalnej polityki ekologicznej. Jego celem nadrzędnym jest poprawa warunków życia mieszkańców przy rozwoju gospodarczym opartym na niskoemisyjności, co obejmuje systemowe ograniczenie niskiej emisji poprzez działania przynoszące korzyści ekonomiczne, społeczne i środowiskowe.

Dokument zakłada realizację konkretnych celów ilościowych do 2027 r. względem roku bazowego 2012: redukcję zużycia energii finalnej o 15,44% (o 35 103,85 MWh/rok), zwiększenie udziału energii z odnawialnych źródeł energii (OZE) do 13,87% (produkcja 31 544,08 MWh/rok) oraz redukcję emisji CO₂ o 35,68% (o 25 909,96 Mg CO₂/rok). Dodatkowymi efektami mają być ograniczenia emisji SO₂ o 65,70 Mg, NO_x o 15,04 Mg, pyłu PM₁₀ o 67,60 Mg, PM_{2,5} o 66,50 Mg oraz benzo(a)pirenu o 0,02 Mg. Inwentaryzacja emisji bazuje na danych z 2012 r. (zużycie energii 227 352,96 MWh/rok, emisja CO₂ 72 618,07 Mg/rok) i roku kontrolnym 2020 (248 668,88 MWh/rok, 84 861,74 Mg CO₂/rok), z dominującym udziałem sektora mieszkaniowego i transportowego.

Zakres PGN obejmuje sektory, na które gmina ma bezpośredni lub pośredni wpływ: budynki mieszkalne (w tym wymiana niskosprawnych źródeł ciepła i termomodernizacje), obiekty użyteczności publicznej i usługowe, transport drogowy, oświetlenie uliczne oraz rozwój OZE (mikroinstalacje fotowoltaiczne, kogeneracja). Główne kierunki działań to termomodernizacja budynków i budownictwo energooszczędne, likwidacja niskiej emisji z pieców węglowych, rozwój OZE w budynkach mieszkalnych i publicznych, działania edukacyjne (podnoszenie świadomości, kontrole spalania odpadów, promocja procedur online) oraz poprawa efektywności transportu poprzez planowanie przestrzenne i infrastrukturę.

Plan jest spójny z dokumentami wyższego rzędu, takimi jak pakiet klimatyczno-energetyczny UE, Europejski Zielony Ład, Polityka Energetyczna Polski do 2040 r., Krajowy Plan na rzecz Energii i Klimatu 2021–2030 oraz programy ochrony powietrza. Realizacja spoczywa na Burmistrzu Ustki we współpracy z jednostkami miejskimi, z systemem monitoringu obejmującym coroczne inwentaryzacje emisji, raporty wdrożeniowe i wskaźniki (zużycie energii, emisje CO₂, moc OZE, liczba termomodernizacji).

4.7.3. Zagrożenia

Obszary problemowe związane z ochroną powietrza wynikają m.in. z:

- emisji komunikacyjnej;
- nieprawidłowych praktyk związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi (spalanie śmieci w piecach centralnego ogrzewania);
- spalania niskokalorycznych i zawierających dużą zawartość siarki paliw stałych.

4.8. Hałas

4.8.1. Stan aktualny

Hałas definiuje się jako wszystkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego oddziałujące na organizm ludzki. Zgodnie z Ustawą Prawo Ochrony Środowiska (tj. Dz.U. z 2025 poz. 647 z późn. zm.), podstawowe pojęcia z zakresu ochrony przed hałasem są następujące:

- emisja – wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio energie do powietrza, wody lub ziemi, związane z działalnością człowieka (takie jak hałas czy wibracje),
- hałas – dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz,
- poziom hałasu – równoważny poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB).

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy Prawo Ochrony Środowiska. W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Na podstawie art. 117 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025, poz. 647 z późn. zm.), oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska dla terenów:

- o których mowa w art. 118 ust. 2 – na podstawie strategicznych map hałasu lub wyników pomiarów poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami hałasu LAeq D, LAeq N, LDWN i LN, z uwzględnieniem w szczególności danych demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu;
- innych niż tereny, o których mowa w art. 118 ust. 2 – na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami hałasu LAeq D, LAeq N, LDWN i LN lub innych metod oceny poziomu hałasu.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasów komunikacyjnych Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych tego rodzaju hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasów komunikacyjnych zależy od wartości poziomu równoważnego LAeq i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość LAeq < 52 dB,
- średnia uciążliwość 52 dB < LAeq < 62 dB,
- duża uciążliwość 63 dB < LAeq < 70 dB,
- bardzo duża uciążliwość LAeq > 70 dB.

Źródła hałasu możemy podzielić w następujący sposób:

- komunikacyjne,
- przemysłowe i rolnicze,
- pozostałe.

W 2002 roku przeprowadzono pomiary hałasu drogowego w 15 punktach na terenie Ustki. Wyniki wykazały poziomy ekwiwalentne zbliżone do granicznych (np. ul. Dworcowa i Darowska: 72,1–74,4 dB; ul. Grunwaldzka: 70,3 dB; Plac Dąbrowskiego: 68 dB), z maksimami powyżej 80 dB (ul. Darowska >100 dB). Pomiary wykonano wiosną-lątem w dni powszednie, bez uwzględnienia sezonu turystycznego i nocy, co sugeruje wyższe poziomy w szczycie.

W 2016 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Gdańsku zbadał hałas drogowy przy ul. Darowskiej (DW 203): 58,3 dB (dzień), 49,3 dB (noc) – bez przekroczeń norm (61 dB dzień, 56 dB noc).

W 2017 r. kontrola WIOŚ w Euro-Industry (Stocznia Ustka) wykazała hałas przemysłowy 43,4 dB (dzień) przy ul. Marynarki Polskiej – poniżej normy 55 dB.

Mapa akustyczna dróg wojewódzkich (ZDW Gdańsk, ok. 2015) obejmuje DW 203 przez Ustkę (Ustka GR.M.-DK21), pokazując rozkład hałasu LDWN i LN. Strategiczne mapy hałasu GDDKiA (2022) oraz POH Pomorskie (2024) wskazują monitoring DK21 w Ustce (km 75–76,2), z planami ekranów lub "cichych nawierzchni" przy przekroczeniach. Na obszarze gminy nie prowadzono systematycznych badań hałasu drogowego poza monitoringiem WIOŚ.

4.8.2. Źródła hałasu

Hałas drogowy

Najbardziej znaczącym źródłem hałasu komunikacyjnego na obszarze gminy jest droga krajowa i wojewódzka. Do czynników mających wpływ na poziom emisji hałasu drogowego należą: natężenie ruchu, struktura ruchu (w tym udział pojazdów ciężkich), stan techniczny pojazdów, rodzaj i jakość nawierzchni, organizacja ruchu, charakter zabudowy terenów przyległych do ulic.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy – w stosunku do skali negatywnego oddziaływania, jaki powoduje hałas drogowy, istniejące nieliczne źródła hałasu przemysłowego, związanego ze świadczonymi usługami nie mają większego znaczenia, chociaż lokalnie mogą być uciążliwe. Źródłami hałasu przemysłowego mogą być urządzenia stacjonarne oraz ręczne, sieci i urządzenia energetyczne, urządzenia wentylacyjne i klimatyzacyjne, a także obiekty działalności gastronomiczno-rozrywkowej (np. dyskoteki). Na terenie Gminy Miasto Ustka nie istnieją duże zakłady przemysłowe.

4.8.3. Zagrożenia

Zagrożenie akustyczne na terenie Gminy Miasto Ustka związane jest głównie z hałasem komunikacyjnym.

Najważniejsze zadania realizowane w ostatnich latach na terenie gminy w zakresie ochrony przed hałasem dotyczyły bieżącej modernizacji, przebudowy i remontów nawierzchni dróg.

Kontynuacja poprawy stanu dróg wsparta inwestycjami z zakresu budowy infrastruktury rowerowej, a także edukacja ekologiczna dotycząca korzystania z alternatywnych środków transportu (rower, komunikacja publiczna) powinny stanowić główne zadania realizowane na terenie gminy w ramach ochrony przed hałasem.

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014r., poz. 112). Dla rodzajów terenu, wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (tj. tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny szpitali, szkoły, tereny rekreacyjno – wypoczynkowe i uzdrowiska), ustalono dopuszczalny równoważny poziom hałasu LAeqD w porze dziennej i LAeqN w porze nocnej. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób jego zagospodarowania.

Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – od 50 do 68 dB, w porze nocnej 45–60 dB. Dopuszczalne poziomy hałasu, w zależności od przeznaczenia terenu, zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 20. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	LAeq D przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	LAeq D przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
a) Obszary A ochrony uzdrowiskowej b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami rzemieślniczymi c) Tereny rekreacyjno- wypoczynkowe poza miastem d) Tereny zabudowy zagrodowej	65	56	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców	68	60	55	45

Wartości określone dla dróg i linii kolejowych poza pasem drogowym i kolei linowych. W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

4.9. Promieniowanie elektromagnetyczne

4.9.1. Stan aktualny

Na terenie Gminy Miasto Ustka głównym źródłem promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego jest sieć i urządzenia elektroenergetyczne. Mieszkańcy gminy zaopatrywani są w energię elektryczną systemem linii napowietrznych, napowietrzno - kablowych i kablowych wysokiego, średniego i niskiego napięcia oraz przez napowietrzne, wewnętrzne i wbudowane stacje transformatorowe.

Źródłami emisji promieniowania elektromagnetycznego na terenie Gminy Miasto Ustka są również stacje bazowe telefonii komórkowej. Zasięgi występowania pól elektromagnetycznych o wartościach granicznych w otoczeniu stacji bazowych telefonii komórkowych są zależne od mocy doprowadzanej do anten i charakterystyki promieniowania tych anten.

Zagadnienia dotyczące ochrony ludzi i środowiska przed niekorzystnym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych regulowane są przepisami dotyczącymi:

- ochrony środowiska,
- bezpieczeństwa i higieny pracy,
- prawa budowlanego,
- zagospodarowania przestrzennego,
- przepisami sanitarnymi.

Jako promieniowanie niejonizujące określa się promieniowanie, którego energia oddziałująca na każde ciało materialne nie wywołuje w nim procesu jonizacji. Promieniowanie to związane jest ze zmianami pola elektromagnetycznego. Poniżej zestawiono potencjalne źródła omawianego promieniowania:

- urządzenia wytwarzające stałe pole elektryczne i magnetyczne,
- urządzenia wytwarzające pole elektryczne i magnetyczne o częstotliwości 50 Hz, (stacje i linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia),
- urządzenia wytwarzające pole elektromagnetyczne o częstotliwości od 1 kHz do 300 GHz (urządzenia radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne),
- inne źródła promieniowania z zakresu częstotliwości: 0 - 0,5 Hz, 0,5 - 50 Hz oraz 50-1000 Hz.

Zagadnienia dotyczące promieniowania niejonizującego są określone przez Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448).

Tabela 21. Częstotliwość pola elektromagnetycznego, dla której określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pola elektromagnetycznego na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pola elektromagnetycznego, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową

Parametr fizyczny Częstotliwość pola elektromagnetycznego		Składowa elektryczna E (V/m)	Składowa magnetyczna H (A/m)	Gęstość mocy S (W/m ²)
lp.	1	2	3	4
1	50 Hz	1000	60	ND

Oznaczenia: ND – nie dotyczy.

Objaśnienia:

1) 50 Hz – częstotliwość sieci elektroenergetycznej;

2) parametry charakteryzujące oddziaływanie pola elektromagnetycznego na środowisko (kolumna 2 i 3 w tabeli 1) reprezentują graniczne wartości skuteczne natężenia pola elektrycznego E i magnetycznego H.

Tabela 22. Zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności

Parametr fizyczny Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego		Składowa elektryczna E (V/m)	Składowa magnetyczna H (A/m)	Gęstość mocy S (W/m ²)
lp.	1	2	3	4
1	0 Hz	10000	2500	ND
2	od 0 Hz do 0,5 Hz	ND	2500	ND
3	od 0,5 Hz do 50 Hz	10000	60	ND
4	od 0,05 kHz do 1 kHz	ND	3 / f	ND
5	od 1 kHz do 3 kHz	250 / f	5	ND
6	od 3 kHz do 150 kHz	87	5	ND
7	od 0,15 MHz do 1 MHz	87	0,73 / f	ND
8	od 1 MHz do 10 MHz	$87 / f^{0,5}$	0,73 / f	ND
9	od 10 MHz do 400 MHz	28	0,073	2
10	od 400 MHz do 2000 MHz	$1,375 \times f^{0,5}$	$0,0037 \times f^{0,5}$	f / 200
11	od 2 GHz do 300 GHz	61	0,16	10

Oznaczenia:

f – wartość częstotliwości pola elektromagnetycznego z tego samego wiersza kolumny „Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego”.

ND – nie dotyczy.

Objaśnienia:

Dopuszczalne poziomy podane w tabeli określono do oceny oddziaływania pól elektromagnetycznych emitowanych podczas użytkowania stałych sieci elektroenergetycznych i radiokomunikacyjnych. Wymagania te nie mają zastosowania do oceny pól elektromagnetycznych emitowanych przez elektryczne urządzenia przenośne i urządzenia użytkowane w mieszkaniach. Ocena oddziaływania pola elektromagnetycznego w środowisku pracy określona jest odrębnymi przepisami.

Dla miejsc dostępnych dla ludności rozumianych jako wszelkie miejsca, z wyjątkiem miejsc, do których dostęp ludności jest zabroniony lub niemożliwy bez użycia sprzętu technicznego, ustalone według istniejącego stanu zagospodarowania i zabudowy nieruchomości – parametry charakteryzujące oddziaływanie pola elektromagnetycznego na środowisko (kolumny 2, 3 i 4 w tabeli 2), reprezentują wartości graniczne natężenia pola elektrycznego i magnetycznego oraz gęstości mocy i odpowiadają:

- 1) wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych E i magnetycznych H o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz, podanym z dokładnością do jednego miejsca znaczącego;
- 2) wartości równoważnej gęstości mocy S dla pól elektromagnetycznych o częstotliwości od 108 MHz do 300 GHz, podanej z dokładnością do jednego miejsca znaczącego po przecinku.

Dla częstotliwości od 100 kHz do 10 GHz wartości E^2 , H^2 oraz S w tabeli 2 należy uśredniać w ciągu 6 minut, przy czym dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych muszą być dotrzymane w każdym 6-minutowym okresie czasu.

Dla częstotliwości wyższych niż 10 GHz wartości E^2 , H^2 oraz S w tabeli 2 należy uśredniać w ciągu t minut, przy czym dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych muszą być dotrzymane w dowolnym t -minutowym okresie czasu, gdzie $t = 68 / f^{1,05}$, f oznacza częstotliwość wyrażoną w GHz.

W przypadku ekspozycji krótkotrwałych, wywoływanych przez pola impulsowe, wartości szczytowe natężeń pól elektrycznych E i magnetycznych H nie powinny przekraczać n -krotności odpowiednich poziomów odniesienia określonych w tabeli 12, przy czym:

– w zakresie częstotliwości do 100 kHz: $n = 1,4$.

Uwaga: Dla impulsów o czasie trwania t_p należy przyjąć częstotliwość równoważną obliczoną jako $f = 1/(2t_p)$.

– w zakresie częstotliwości od 100 kHz do 10 MHz: $n = 10^a$, gdzie $a = 0,176 + 0,665 \times \log(f/100)$, f oznacza częstotliwość wyrażoną w kHz.

– w zakresie częstotliwości od 10 MHz do 300 GHz: $n = 32$.

W przypadku ekspozycji krótkotrwałych, wywoływanych przez pola impulsowe, wartość szczytowa równoważnej gęstości mocy S w zakresie częstotliwości powyżej 10 MHz nie powinna przekraczać 1000-krotności odpowiednich poziomów odniesienia określonych w tabeli 27.

Źródła promieniowania

Na terenie Gminy Miasto Ustka źródła promieniowania niejonizującego stanowią:

- linie i stacje elektroenergetyczne,
- urządzenia radiokomunikacyjne,
- radionawigacyjne i radiolokacyjne,
- stacje transformatorowe,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,

- radiostacje amatorskie i stacje CB-radio,
- stacje bazowe łączności radiotelefonicznej,
- urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne pracujące w przemyśle, placówkach naukowo-badawczych, ośrodkach medycznych,
- urządzenia powszechnego użytku emitujące pola elektromagnetyczne, np. pojedyncze aparaty telefonii komórkowej.

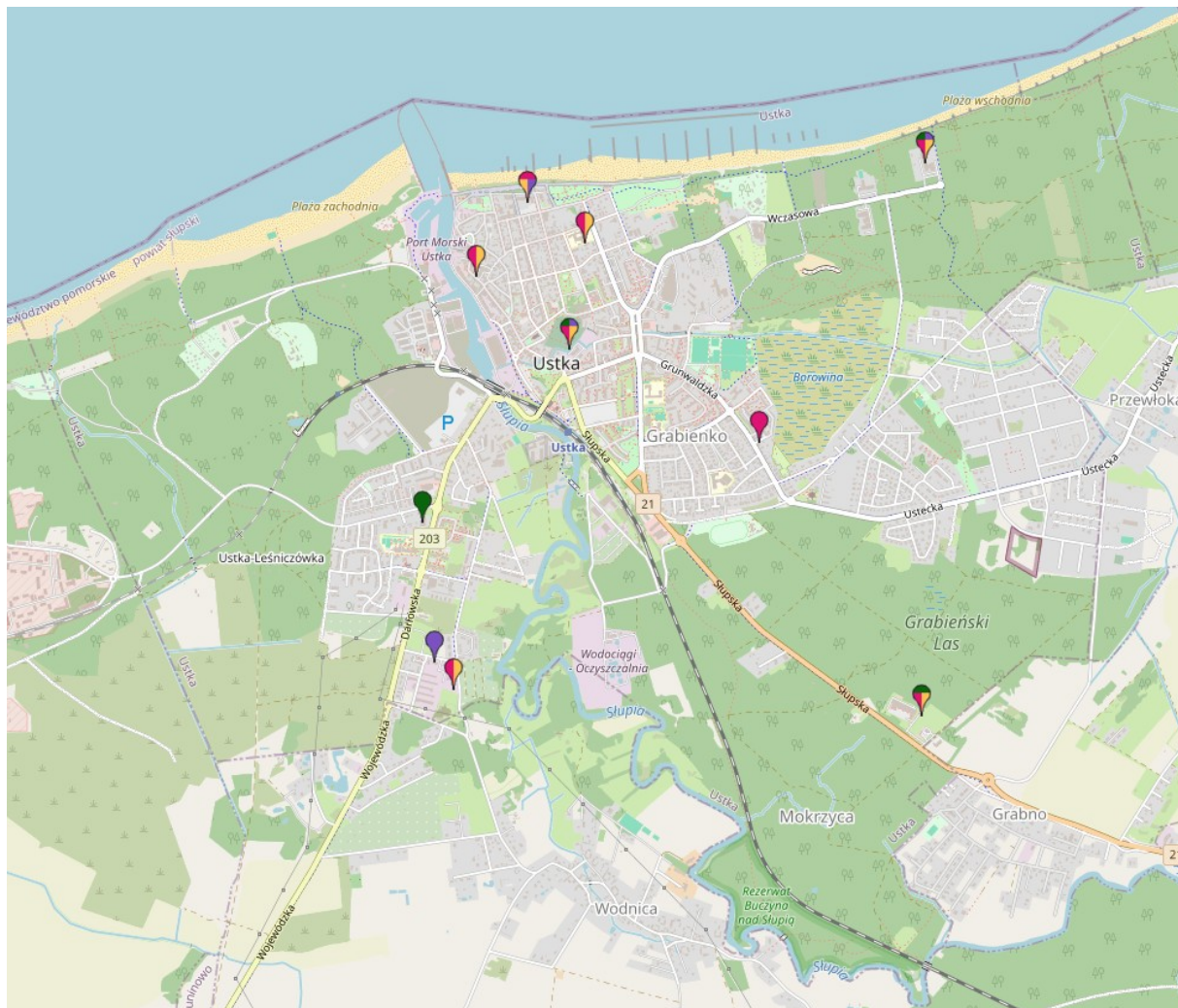
Pola elektromagnetyczne emitowane przez linie średnich napięć oraz niskich napięć są traktowane jako nieistotne źródła pola elektromagnetycznego z punktu widzenia wpływu na środowisko oraz zdrowie ludzi. Natomiast linie wysokich i najwyższych napięć generują promieniowanie o wartościach znacznie przekraczających dopuszczalne w terenach zabudowy mieszkaniowej. W związku z tym pod liniami o napięciu 110 kV i wyższym oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie, jak i również w bezpośrednim sąsiedztwie stacji elektroenergetycznych należy unikać lokalizacji budynków mieszkalnych lub ich lokalizacja powinna być poprzedzona odpowiednimi pomiarami.

W celu ochrony krajobrazu przed negatywnym oddziaływaniem linie elektroenergetyczne, stacje nadawcze radiowo-telewizyjne, stacje bazowe telefonii komórkowej i inne obiekty radiokomunikacyjne, należy lokalizować poza miejscami objętymi szczególną ochroną, z uwzględnieniem zakazów wynikających z aktów prawa miejscowego, powołujących określone formy, wpływ na krajobraz był jak najmniejszy. Należy także wprowadzić zasadę, że jeśli w bliskim sąsiedztwie planowana jest lokalizacja kilku obiektów radiowo telewizyjnych lub obiektów radiokomunikacyjnych, to muszą one być lokalizowane na jednej konstrukcji wsporczej.

Pomiary pól elektromagnetycznych prowadzone są przez podmioty prowadzące instalacje wytwarzające pola elektromagnetyczne, a wyniki pomiarów w przypadku budowy nowej instalacji albo zmiany jej parametrów są publikowane na stronie BIP Powiatu Słupskiego. Nowe zgłoszenia i ponowne publikowane są również w SI2PEM czyli Systemie Informacyjnym o Instalacjach wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne i Ekoportalu.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku w ramach PMŚ ocenia poziomy PEM cyklicznie. W 2021 roku w Ustce natężenie pola elektrycznego wynosiło średnio poniżej 0,8 V/m w wielu punktach województwa pomorskiego, bez przekroczeń norm. W 2015 i 2018 roku wyniki w Ustce to odpowiednio 0,21 V/m i 0,45 V/m – również daleko poniżej dopuszczalnych wartości.

Rysunek 19. Rozmieszczenie stacji bazowych łączności bezprzewodowej na terenie Gminy Miasto Ustka

źródło: <http://beta.btsearch.pl>

4.9.2. Zagrożenia

Na terenie Gminy Miasto Ustka lokalnie zwiększony poziom natężenia elektromagnetycznego może występować w sąsiedztwie infrastruktury elektroenergetycznej (głównie pod liniami wysokiego napięcia) oraz stacji bazowych łączności bezprzewodowej. Nie są to jednak wartości mogące powodować zagrożenie dla ludności.

Najważniejsze zadania realizowane na terenie gminy w obszarze interwencji pola elektromagnetyczne dotyczą bieżącej modernizacji i utrzymania infrastruktury elektroenergetycznej oraz prowadzeniem działań administracyjno-kontrolnych z zakresu monitoringu, wydawania decyzji i pozwoleń dla stacji bazowych. W kolejnych latach należy kontynuować prowadzenie powyższych zadań.

4.10. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

4.10.1. Stan aktualny

Odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Przez gospodarowanie odpadami rozumie się zbieranie, transport, przetwarzanie odpadów, łącznie z nadzorem nad tego rodzaju działaniami, jak również późniejsze postępowanie z miejscami unieszkodliwiania odpadów oraz działania wykonywane w charakterze sprzedawcy odpadów lub pośrednika w obrocie odpadami.

Na podstawie art. 4a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 399) Minister Klimatu i Środowiska określił, w Rozporządzeniu z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz.U. poz. 906, z późn. zm.), sposób selektywnego zbierania odpadów komunalnych obowiązujące od 1 lipca 2021 roku.

Gmina miejska Ustka obsługiwana jest przez RIPOK Bierkowo (PGK Słupsk), RIPOK Sierzno i RIPOK Wodociągi Słupsk. Zmieszane odpady trafiają do Bierkowa na przetwarzanie mechaniczno-biologiczne i składowanie, a PSZOK przy ul. Wiejskiej przyjmuje selektywnie odpady (tworzywa, bioodpady, wielkogabarytowe, budowlane).

Na podstawie Rocznej analizy gospodarki odpadami Gminy Miasto Ustka za rok 2024 poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku osiągnięty przez Gminę Miasto Ustka w 2024 roku poziom wyniósł 16,89 %. Dopuszczalny poziom zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 roku w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 roku, poz. 2412) w 2024 roku wynosił do 35 %.

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych osiągnięty przez Gminę Miasto Ustka w 2024 roku poziom wynosił 31,39 %. Wymagany minimalny poziom zgodnie z art. 3b ust. 1 pkt 1 u.c.p.g. w 2024 roku wynosił 45 %. Zanieczyszczenia odpadów stanowią główne uwarunkowania stosunkowo niskiej skuteczności recyklingu odpadów komunalnych pomimo wysokiego poziomu selektywnej zbiórki odpadów „u źródła”.

Gmina Miasto Ustka, w celu ograniczenia składowania bioodpadów do poziomu zgodnego z przepisami oraz osiągnięcia wymaganego poziomu recyklingu, może wdrożyć następujące działania naprawcze:

1. Rozszerzenie selektywnej zbiórki, w szczególności bioodpadów (doposażenie nieruchomości w pojemniki na BIO, dostosowanie harmonogramów odbioru, uruchomienie mobilnego PSZOK obsługującego osiedla oddalone od PSZOK stacjonarnego).
2. Zapewnienie kierowania frakcji papieru, szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz bioodpadów do instalacji prowadzących procesy odzysku i recyklingu, poprzez odpowiednie zapisy w umowach i specyfikacjach przetargowych.
3. Prowadzenie cyklicznych kampanii informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców (w tym w szkołach) dotyczących prawidłowej segregacji, ze szczególnym naciskiem na frakcję BIO oraz frakcje surowcowe.

4. Zwiększenie kontroli prawidłowości segregacji odpadów na nieruchomościach oraz stosowanie podwyższonych opłat w przypadku braku selektywnej zbiórki.
5. Wprowadzenie systematycznego monitoringu ilości i sposobu zagospodarowania odpadów (miesięczne raporty od operatora, analiza poziomów recyklingu i składowania oraz coroczna weryfikacja skuteczności działań naprawczych).

Tabela 23. Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasto Ustka w latach 2022 – 2024

	Jednostka	2022	2023	2024
Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca	kg	504	514	544,7
Odpady komunalne wytworzone w ciągu roku ogółem	t	7077,27	7108,65	7331,41
Odpady zebrane selektywnie w ciągu roku ogółem	t	2837,09	2935,27	3010,19
Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów ogółem	%	40,1	41,3	41,1
Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku ogółem	t	4240,18	4173,38	4321,22
Wydatki budżetowe na gospodarkę odpadami	1000 zł/tonę	0,63	0,95	0,99
koszty gospodarki odpadami	tys. zł	3364	6768	7242

źródło: GUS

Aktualny Program usuwania azbestu dla Gminy Miasto Ustka został przyjęty Uchwałą Nr XXXVI/307/2026 z dnia 24 czerwca 2026 roku w sprawie przyjęcia "Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Miasto Ustka na lata 2026 - 2032".

Zinwentaryzowane nieruchomości zarejestrowane są w bazie azbestowej www.bazaazbestowa.pl.

Celem programu jest bezpieczne usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z obszaru gminy. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację zadań określonych w Programie, takich jak:

- Inwentaryzacja wyrobów azbestowych i opracowanie bazy danych o wyrobach zawierających azbest wraz z aktualizacją,
- Działania informacyjno-edukacyjne wśród mieszkańców,
- Usuwanie zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych,
- Zapewnienie środków finansowych na realizację Programu,
- Monitoring realizacji Programu,
- Okresowa weryfikacja i aktualizacja Programu.

Materiały zawierające azbest występują przede wszystkim jako pokrycia dachowe i elewacje na budynkach mieszkalnych i budynkach gospodarczych (stodoły, wiaty, garaże, altany) oraz w rurach i złączach azbestowo-cementowych. Wyroby zawierające azbest składowane są także na posesjach mieszkańców i działkach gruntowych. Na usuwanie odpadów azbestowych otrzymuje się dofinansowanie Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Gdańsku oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska w Warszawie.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Bazie GeoAzbest (stan na dzień 30.06.2026) w granicach miasta pozostało do usunięcia 129,30Mg wyrobów zawierających azbest.

4.10.2. Zagrożenia

Obszary problemowe dotyczące gospodarki odpadami związane są z:

- nieprawidłowymi praktykami dotyczącymi gospodarowania odpadami przez mieszkańców (np. spalanie odpadów komunalnych, pozbywanie się odpadów w sposób niezgodny z przepisami prawa),
- niewystarczającym poziomem selektywnej zbiórki odpadów oraz mały poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania,
- występowaniem wyrobów zawierających azbest,

4.11. Poważne awarie

4.11.1. Stan aktualny

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz.647 z późn. zm.) mówiąc o:

- a) „poważnej awarii – rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”.
- b) „poważnej awarii przemysłowej – rozumie się przez to poważną awarię w zakładzie”.

Objęmuje one takie rodzaje zdarzeń jak:

- 1) pożary na dużych obszarach, pożary długo trwające, a także pożary towarzyszące awariom z udziałem materiałów niebezpiecznych, które powodują zniszczenie lub zanieczyszczenie środowiska;
- 2) awarie i katastrofy w zakładach przemysłowych, transporcie, rozładunku i przeładunku materiałów niebezpiecznych i innych substancji, powodujących zanieczyszczenie środowiska;
- 3) awarie budowli hydrotechnicznych, powodująca zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska;
- 4) Kłęski żywiołowe, powodujące zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska.

Należy zaznaczyć, iż zagrożenie spowodowania poważnej awarii wynikać może także z transportu substancji niebezpiecznych. Przez teren Gminy Miasto Ustka przebiega droga wojewódzka. Należy pamiętać także o tym, iż paliwa płynne przewożone są praktycznie po wszystkich drogach, gdzie występują stacje paliw płynnych.

4.11.2. Zagrożenia

Na terenie Gminy Miasto Ustka nie występują ZZR (zakłady zwiększonego ryzyka) oraz ZDR (zakłady o dużym ryzyku), jednakże przez jej obszar przebiegają trakty komunikacyjne, po których transportowane są substancje niebezpieczne. Może to generować zagrożenia wystąpienia poważnej awarii.

4.12. Odnawialne źródła energii (element obszaru Ochrona klimatu i jakości powietrza)

Odnawialne źródła energii stanowią integralny element obszaru interwencji 'Ochrona klimatu i jakości powietrza' i w Programie są traktowane jako jedno z kluczowych narzędzi ograniczania emisji.

4.12.1. Stan aktualny

Wraz z wciąż rosnącym zapotrzebowaniem na energię a przy jednoczesnym wyczerpywaniu się zasobów konwencjonalnych wzrasta zainteresowanie alternatywnymi sposobami pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. Energia odnawialna jest to energia pochodząca z naturalnych, powtarzających się procesów przyrodniczych, uzyskiwana z odnawialnych niekopalnych źródeł energii (energia: wody, wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalna, fal, prądów i pływów morskich, oraz energia wytwarzana z biomasy stałej, biogazu i biopaliw ciekłych).

Odnawialne źródło energii to natomiast źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, aerotermalną, geotermalną, hydrotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.

W roku 2024 produkcja energii pierwotnej ze źródeł odnawialnych stanowiła 17,7 % produkcji ogółem (GUS). Do źródeł o największym technicznym potencjale należą: biomasa, energia wiatru, energia słoneczna, zasoby geotermalne oraz energia wody.

4.12.2. Biomasa i biogaz

Biomasa

Biomasę stanowią organiczne, niekopalne substancje o pochodzeniu biologicznym, które mogą być wykorzystywane w charakterze paliwa do produkcji ciepła lub wytwarzania energii elektrycznej. Do najważniejszych rodzajów tego typu paliw należą:

- drewno,
- słoma i odpady pochodzące z produkcji rolniczej,
- odpady organiczne,
- oleje roślinne,
- tłuszcze zwierzęce,
- osady ściekowe,
- rośliny szybko rosnące, takie jak:
 - wierzba wiciowa,
 - miskant olbrzymi (trawa słoniowa),
 - słonecznik bulwiasty,
 - ślazier pensylwański,
 - rdest sachaliński.

Biomasa jest obecnie źródłem energii o największym potencjale. Udział paliw takich jak słoma, drewno czy wierzba energetyczna w bilansie energetycznym kraju systematycznie wzrasta. Z uwagi na rolniczy charakter Gminy Miasto Ustka, na jej terenie występują znaczne zasoby biomasy.

Biogaz

Biogaz to paliwo gazowe otrzymywane w procesie fermentacji metanowej surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego lub biomasy leśnej, z wyłączeniem gazu pozyskanego z surowców pochodzących z oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów.

Na terenie Gminy Miasto Ustka nie znajdują się działające biogazownie rolnicze ani komunalne.

4.12.3. Energia wiatru

Energię wiatru stanowi energia kinetyczna wiatru wykorzystywana do produkcji energii elektrycznej w turbinach wiatrowych. Potencjał elektrowni wiatrowych jest określany przez możliwości generowania przez nie energii elektrycznej. Tereny o korzystnym potencjale wyznacza się na podstawie badań kierunku, siły oraz częstotliwości występowania wiatrów. Na tej podstawie sporządzono strefy energetyczne wiatru oraz podzielono powierzchnię kraju zgodnie z potencjałem energetycznym.

Obszar Polski można podzielić na 4 strefy energetyczne warunków wiatrowych:

- Strefa I – wybitnie korzystna,
- Strefa II – bardzo korzystna,
- Strefa III – korzystna,
- Strefa IV - mało korzystna.

W Polsce, przy obecnych warunkach ekonomicznych i technicznych, za teren przydatny do wykorzystania energii wiatru uznaje się taki, dla którego średnia roczna prędkość wiatru na 70 m n.p.g. jest nie mniejsza niż 6 m/s.

Gmina Miasto Ustka zlokalizowana jest na obszarze uznawanym za wybitnie korzystny do lokalizacji inwestycji energetyki wiatrowej.

Rysunek 20. Strefy energetyczne warunków wiatrowych

źródło: IMGW

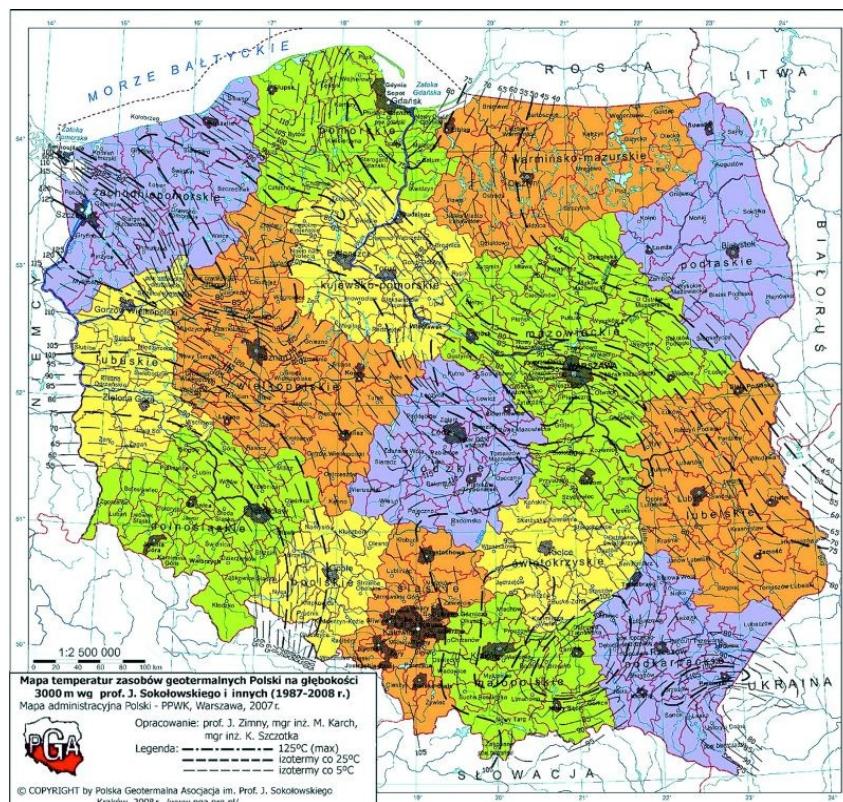
Należy pamiętać, aby planując inwestycje mającą na celu wykorzystanie energii odnawialnej należy wziąć pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze, techniczne, środowiskowe (przede wszystkim formy ochrony przyrody oraz obszary cenne przyrodniczo), prawne, ekonomiczne oraz społeczne.

Na terenie Gminy Miasto Ustka nie znajdują się działające farmy wiatrowe lądowe ani morskie. Ustka jest bazą serwisową dla morskich farm wiatrowych zlokalizowanych 25-55 km na północ od brzegu Bałtyku. Baza w porcie ma zostać zbudowana do 2026 roku i obsłużyć turbiny, tworząc około 50 miejsc pracy.

4.12.4. Energia geotermalna

Energia geotermalna jest to energia cieplna pozyskiwana z głębi ziemi i stosowana głównie w celach grzewczych. Z racji na szerokie rozpowszechnienie o pełną odnawialność energia tego typu stanowi olbrzymi potencjał. Ciepłe wody o wyższej temperaturze zdadne są do produkcji energii elektrycznej, pozostałe z powodzeniem są stosowane w ciepłownictwie, rolnictwie czy do celów rekreacyjnych. Oszacowanie potencjału energii geotermalnej wiąże się z koniecznością kosztownych odwiertów próbnych.

Rysunek 21. Zasoby geotermalne Polski

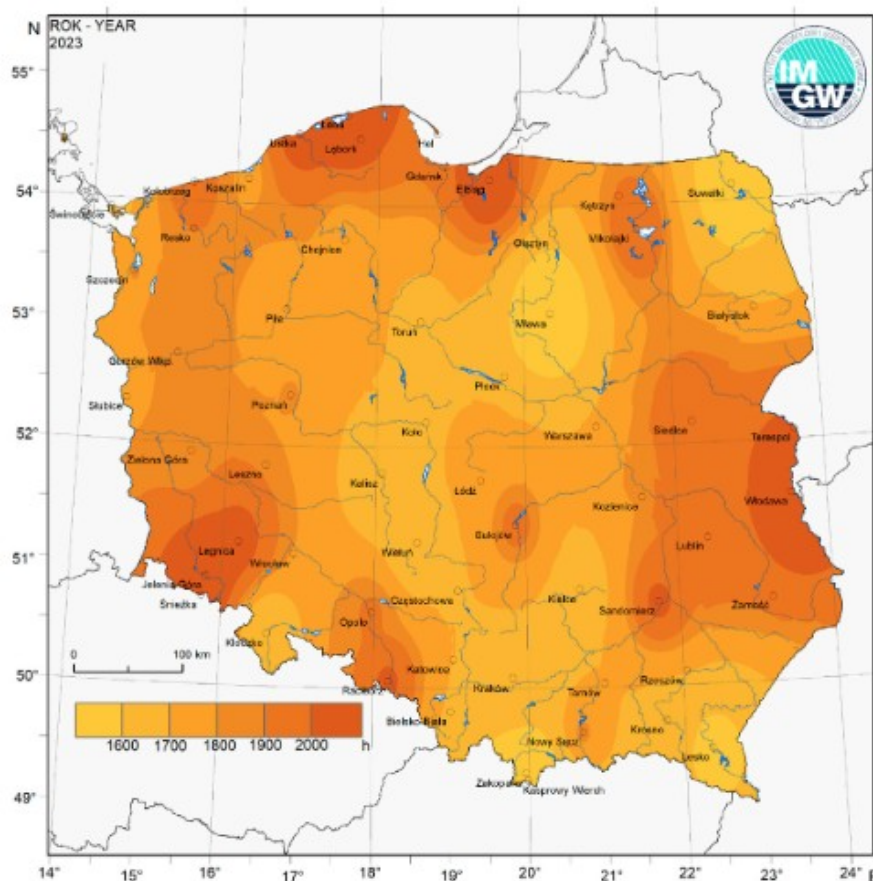
źródło: pga.org.pl

Analizując powyższą mapę rozkładu gęstości strumienia ciepłego można stwierdzić, iż budowa instalacji geotermalnych wysokiej entalpii w gminie nie jest uzasadniona. Jednakże można wykorzystać geotermię płytką przy zastosowaniu indywidualnych pomp ciepła. Pompa ciepła jest urządzeniem przenoszącym ciepło z ogólnie dostępnego środowiska cechującego się niewyczerpalnymi zasobami energii, tj. gruntu, wody lub powietrza (dolne źródło ciepła) do górnego źródła ciepła w postaci ciepła o wyższej temperaturze.

4.12.5. Energia słońca

Energia promieniowania słonecznego wykorzystywana jest w dwojaki sposób: do produkcji energii elektrycznej bądź ciepła. Ciepło może być pozyskiwane w sposób bierny poprzez nagrzewanie pomieszczeń bezpośrednim promieniowaniem bądź poprzez systemy cieczowych lub powietrznych kolektorów słonecznych służących ogrzewaniu mieszkań, podgrzewaniu wody użytkowej itp. Konwersja promieniowania na prąd elektryczny odbywa się natomiast poprzez zastosowanie ogniw fotowoltaicznych bądź elektrowni termicznych. Zastosowanie kolektorów słonecznych może okazać się zasadne już nawet w przypadku użytkowania przez pojedyncze gospodarstwa domowe, w zależności od stopnia zapotrzebowania na ciepłą wodę. Poniższy rysunek przedstawia dwa najważniejsze czynniki wpływające na opłacalność inwestycji związanych z wykorzystaniem energii słonecznej.

Rysunek 22. Średni czas usłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski

źródło: www.imgw.pl

Gmina Miasto Ustka zlokalizowana jest w strefie, gdzie nasłonecznienie szacowane jest na około 1900 h/rok. Opisane powyżej warunki panujące na terenie gminy dają możliwość wykorzystywania energii promieniowania słonecznego do podgrzewania wody użytkowej w budynkach mieszkalnych, a także obiektach oświatowych (szkoły, przedszkola). Z uwagi na koszt instalacji tego rodzaju, warto rozważyć możliwość ich współfinansowania w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego. Gmina dysponuje dobrymi warunkami dla rozwoju energetyki słonecznej. Preferowanym kierunkiem rozwoju energetyki słonecznej w gminie powinno być zatem instalowanie indywidualnych małych instalacji fotowoltaicznych na budynkach mieszkalnych i użyteczności publicznej.

Na terenie Gminy Miasto Ustka energia słoneczna jest wykorzystywana głównie za pośrednictwem instalacji fotowoltaicznych. Gmina posiada bardzo dobre warunki nasłonecznienia, które sprzyjają efektywnej produkcji energii elektrycznej z paneli fotowoltaicznych.

Na terenie Gminy Miasto Ustka nie działa obecnie duża naziemna farma fotowoltaiczna, występują głównie rozproszone instalacje dachowe i małe instalacje gruntowe.

4.12.6. Energia cieków wód powierzchniowych

Potencjalna i kinetyczna energia cieków wód powierzchniowych wykorzystywana jest do wytwarzania energii w elektrowniach wodnych. Do energii odnawialnej zalicza się tylko i wyłącznie produkcję energii elektrycznej w elektrowniach na dopływie naturalnym (przepływowych).

Planując inwestycję mającą na celu wykorzystanie energii kinetycznej cieków wodnych, należy wziąć pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze (ocena zasobów przez IMGW, warunków geomorfologicznych i geologicznych), techniczne (tryb pracy elektrowni, specyfikacja techniczna turbin, wydajność), środowiskowe (przede wszystkim formy ochrony przyrody oraz obszary cenne przyrodniczo), prawne (pozwolenie wodnoprawne zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego), ekonomiczne oraz społeczne (np. turystyka).

W przypadku realizacji przedsięwzięć związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, należy pamiętać, że możliwości rozwoju hydroenergetyki, wykorzystania energii wiatru, energii z wód geotermalnych czy biomasy uwarunkowane są nie tylko zasobami energetycznymi, ale także regulacjami prawnymi w zakresie ochrony przyrody i ustaleniami Samorządu Województwa Pomorskiego, które zawarte są w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa i dotyczą gospodarowania przestrzenią. Ograniczenia prawne dotyczą przede wszystkim wykluczenia inwestycji z terenów chronionych lub przynajmniej dostosowania ich skali do uwarunkowań terenowych i środowiskowych.

Na terenie Gminy Miasto Ustka nie znajdują się elektrownie wodne.

4.12.7. Zagrożenia

Zagrożenia wynikające z rozwoju wykorzystania alternatywnych źródeł energii mogą być związane z negatywnym wpływem nowopowstałych instalacji służących do wykorzystania odnawialnych źródeł energii na środowisko. Przed przystąpieniem do realizacji tego typu inwestycji zaleca się dobrze dobrać lokalizację inwestycji z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. W celu doboru lokalizacji należy odnieść się do zapisów niniejszego Programu, innych dokumentów lokalnych, a także dokumentów wyższego szczebla, determinujących politykę przestrzenną gminy.

4.13. Działania systemowe

4.13.1. Zarządzanie środowiskowe

Obecnie każda nowocześnie funkcjonująca gmina powinna skutecznie zarządzać środowiskiem, wdrażając kompleksowy system planowania i wykonywania działań zgodnych z zasadą zrównoważonego rozwoju, które skierowane byłyby na racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska, ich ochronę oraz odnowienie.

Podstawowym elementem funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem powinien być Program Ochrony Środowiska, który uwzględnia m.in.:

- zasady ochrony środowiska określone przepisami,
- perspektywiczne cele w zakresie ochrony środowiska,
- monitoring osiągniętych efektów.

Skuteczne zarządzanie środowiskowe musi być oparte na właściwym przygotowaniu merytorycznym oraz koordynowaniu działań, które zazwyczaj mają charakter wielokierunkowy. Taki stan rzeczy sprawia, że niezbędny w gminie jest sprawny przepływ informacji, oparty o sporządzane

raporty. W tym celu zaleca się wyznaczenie osób, których zadaniem byłoby monitorowanie co dwa lata Programu oraz zdawanie przed Radą Gminy sprawozdania z przebiegu jego realizacji.

Zapisy niniejszego Programu Ochrony Środowiska powinny być bazą dla wprowadzania przez gminę Ustka rzeczywistego, sprawnego systemu zarządzania środowiskiem oraz koordynowania działań.

4.13.2. Edukacja ekologiczna

Warunkiem niezbędnym realizacji celów Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Ustka do roku 2030 jest wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców, przedsiębiorców, turystów oraz instytucji działających na terenie miasta. Edukacja ekologiczna powinna być prowadzona zgodnie z kierunkami wskazanymi w Polityce ekologicznej państwa 2030, jednak na poziomie gminnym musi przede wszystkim odpowiadać na lokalne uwarunkowania środowiskowe i społeczne.

W przypadku Gminy Miasto Ustka działania edukacyjne powinny koncentrować się na zagadnieniach wynikających z nadmorskiego położenia miasta, wysokiej presji turystycznej w sezonie letnim, obecności obszarów i obiektów cennych przyrodniczo, potrzeby ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, ograniczania ilości wytwarzanych odpadów oraz poprawy jakości powietrza i adaptacji do zmian klimatu. Jest to szczególnie istotne w gminie, w której występują obszary chronione, użytek ekologiczny, pomniki przyrody, rezerwat „Buczyna nad Słupią”, obszary Natura 2000, a jednocześnie obserwowany jest wzrost masy odpadów komunalnych przypadających na mieszkańca, związany między innymi z ruchem turystycznym.

Działania edukacyjne realizowane w gminie stanowią lokalną implementację kierunków określonych w Polityce ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej.

Lokalne potrzeby edukacyjne Gminy Miasto Ustka

Do najważniejszych lokalnych potrzeb edukacyjnych w zakresie ochrony środowiska należy zaliczyć:

- kształtowanie prawidłowych postaw w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz prawidłowej segregacji odpadów komunalnych, zwłaszcza w okresie zwiększonego napływu turystów;
- budowanie świadomości znaczenia zasobów przyrodniczych miasta, w tym doliny Słupi, pasa wydmowego, terenów zieleni, lasów nadmorskich, obszarów Natura 2000, rezerwatu przyrody i pomników przyrody;
- edukację w zakresie ochrony wód, w tym przeciwdziałania zanieczyszczaniu rzeki Słupi, wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego oraz wód podziemnych;
- upowszechnianie wiedzy o wpływie indywidualnych źródeł ciepła, transportu i codziennych nawyków mieszkańców na jakość powietrza i klimat akustyczny;
- promowanie oszczędzania wody, energii i surowców oraz racjonalnej konsumpcji;
- zwiększanie wiedzy o skutkach zmian klimatu na obszarze miasta nadmorskiego, w szczególności w odniesieniu do intensywnych opadów, podtopień, presji na infrastrukturę, degradacji wydm i zieleni oraz potrzeby retencji i błękitno-zielonej infrastruktury;
- wzmacnianie odpowiedzialności społecznej za stan przestrzeni publicznej, plaż, terenów spacerowych, lasów i obszarów rekreacyjnych.

Grupy docelowe edukacji ekologicznej

Program edukacji ekologicznej powinien być kierowany do różnych grup odbiorców, z uwzględnieniem ich rzeczywistego wpływu na środowisko oraz sposobu korzystania z przestrzeni miasta. Do kluczowych grup docelowych należą:

- dzieci w wieku przedszkolnym i uczniowie szkół podstawowych, jako grupa najbardziej podatna na trwałe kształtowanie nawyków środowiskowych;
- młodzież, w tym uczniowie szkół ponadpodstawowych i uczestnicy zajęć sportowych, społecznych i kulturalnych, jako grupa zdolna do przenoszenia postaw prośrodowiskowych do gospodarstw domowych;
- mieszkańcy miasta, w szczególności właściciele nieruchomości, wspólnoty mieszkaniowe i użytkownicy budynków jednorodzinnych, których decyzje mają znaczenie dla gospodarki odpadami, jakości powietrza, zużycia wody i energii;
- przedsiębiorcy, w szczególności podmioty z branży turystycznej, gastronomicznej, handlowej, usługowej i uzdrowiskowej, generujące sezonowo zwiększoną presję na środowisko;
- turyści i użytkownicy sezonowi, których obecność wpływa na wzrost ilości odpadów, intensywność korzystania z plaż, terenów zielonych i infrastruktury komunalnej;
- zarządcy infrastruktury miejskiej, jednostki organizacyjne gminy oraz partnerzy instytucjonalni, których działania mają znaczenie dla jakości przestrzeni publicznej i standardów środowiskowych;
- seniorzy, jako istotna grupa odbiorców działań informacyjnych dotyczących oszczędzania energii, właściwego ogrzewania budynków, gospodarowania wodą i postępowania z odpadami.

Kierunki i formy działań edukacyjnych

Edukacja ekologiczna w Gminie Miasto Ustka powinna mieć charakter ciągły, praktyczny i dostosowany do sezonowości funkcjonowania miasta. Działania powinny być realizowane zarówno poprzez edukację formalną, jak i pozaformalną, przy wykorzystaniu narzędzi informacyjnych, wydarzeń lokalnych oraz bezpośredniego kontaktu z mieszkańcami i użytkownikami przestrzeni miejskiej.

Do rekomendowanych kierunków działań należą w szczególności:

- organizacja kampanii informacyjnych dotyczących prawidłowej segregacji odpadów, ograniczania użycia tworzyw sztucznych, zapobiegania zaśmiecaniu plaż, lasów i terenów spacerowych;
- prowadzenie zajęć, warsztatów i konkursów ekologicznych w szkołach i przedszkolach, związanych z tematyką ochrony przyrody, wody, klimatu, powietrza i gospodarki odpadami;
- tworzenie i rozwijanie lokalnych akcji sezonowych kierowanych do turystów, np. kampanii letnich na plażach, promenadach i w punktach informacji turystycznej, promujących zasady korzystania z obszarów przyrodniczo cennych i przestrzeni publicznej;
- prowadzenie działań edukacyjnych dotyczących ochrony rzeki Słupi i wód przybrzeżnych Bałtyku, w tym ograniczania zanieczyszczeń, niewłaściwego odprowadzania ścieków i wód opadowych oraz zaśmiecania cieków i brzegów;
- promowanie oszczędności energii, wymiany nieefektywnych źródeł ciepła, efektywności energetycznej budynków oraz korzystania z rozwiązań niskoemisyjnych;
- upowszechnianie wiedzy o roli zieleni miejskiej, retencji, ogrodów deszczowych, terenów biologicznie czynnych i działań adaptacyjnych wobec zmian klimatu;

- organizacja spacerów przyrodniczych, wydarzeń terenowych, akcji sprzątania świata, sprzątania plaż i brzegów Słupi, nasadzeń zieleni oraz przedsięwzięć angażujących mieszkańców i organizacje społeczne;
- wykorzystanie strony internetowej gminy, mediów społecznościowych, biuletynów, tablic informacyjnych i materiałów graficznych do przekazywania prostych i praktycznych komunikatów środowiskowych.

Realizatorzy działań

Realizacja edukacji ekologicznej powinna odbywać się we współpracy samorządu gminnego z jednostkami oświatowymi, spółkami komunalnymi, instytucjami kultury, organizacjami pozarządowymi, zarządcami terenów zieleni, podmiotami odpowiedzialnymi za gospodarkę wodno-ściekową i odpadową oraz partnerami zewnętrznymi, w tym administracją ochrony przyrody i jednostkami prowadzącymi działania edukacyjne w regionie.

Szczególne role powinny odgrywać placówki oświatowe, ponieważ umożliwiają systematyczne prowadzenie działań wychowawczych i praktycznych. Istotne znaczenie mają również podmioty obsługujące ruch turystyczny oraz jednostki odpowiedzialne za utrzymanie czystości, gospodarkę odpadami, zielenią miejską i infrastrukturę komunalną.

Oczekiwane efekty

Rezultatem prowadzonych działań edukacyjnych powinno być przede wszystkim zwiększenie poziomu wiedzy mieszkańców i użytkowników miasta o lokalnych problemach środowiskowych oraz wzrost odpowiedzialności za stan przestrzeni publicznej i zasobów przyrodniczych. W wymiarze praktycznym powinno to prowadzić do poprawy jakości segregacji odpadów, ograniczenia zaśmiecania terenów publicznych, racjonalniejszego korzystania z wody i energii, większej akceptacji dla działań prośrodowiskowych gminy oraz lepszej ochrony obszarów cennych przyrodniczo.

Monitoring działań edukacyjnych

Skuteczność edukacji ekologicznej powinna być monitorowana w cyklu dwuletnim, równolegle z oceną realizacji Programu Ochrony Środowiska. W monitoringu można uwzględniać w szczególności liczbę przeprowadzonych akcji i kampanii, liczbę uczestników wydarzeń edukacyjnych, liczbę szkół i instytucji zaangażowanych w działania, liczbę materiałów informacyjnych i publikacji, a także zmiany wybranych wskaźników środowiskowych, w szczególności związanych z gospodarką odpadami i utrzymaniem czystości przestrzeni publicznej.

4.13.3. Adaptacja do zmian klimatu

Zmiany klimatu, przejawiające się m.in. wzrostem średniej temperatury powietrza, częstszym występowaniem zjawisk ekstremalnych (ulewne opady, silne wiatry, sztormy, fale upałów) oraz zmianą rozkładu opadów w ciągu roku, stanowią istotne wyzwanie dla bezpieczeństwa mieszkańców oraz rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Miasto Ustka. Nadmorskie położenie miasta, obecność doliny rzeki Słupi, strefy wydmowej oraz intensywnie użytkowanej strefy nadbrzeżnej sprawiają, że gmina jest szczególnie wrażliwa na skutki zmian klimatu, takie jak erozja i podmywanie brzegu, okresowe podtopienia terenów nisko położonych, uszkodzenia infrastruktury technicznej oraz zagrożenia dla terenów zabudowanych i rekreacyjnych.

Lokalna wrażliwość Gminy Miasto Ustka na zmiany klimatu

Na podstawie uwarunkowań przyrodniczych i zagospodarowania przestrzennego można wskazać następujące kluczowe obszary wrażliwe na skutki zmian klimatu na terenie Gminy Miasto Ustka:

- strefa brzegowa Morza Bałtyckiego, w tym odcinki klifowe na wschód od ujścia Słupi, szczególnie narażone na procesy abrazji, osuwiska oraz uszkodzenia infrastruktury nadmorskiej (promenady, ciągów pieszych, zabezpieczeń brzegu);
- dolina rzeki Słupi i tereny położone w jej sąsiedztwie, narażone na skutki wezbrań, cofki sztormowej oraz podtopień związanych z intensywnymi opadami i podniesieniem poziomu wód;
- tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej, szczególnie w strefach o ograniczonej przepustowości systemów odwodnienia i kanalizacji deszczowej, podatne na lokalne podtopienia i przeciążenie infrastruktury;
- tereny zieleni miejskiej, lasy nadmorskie, pas wydmowy oraz obszary Natura 2000, wrażliwe na przesuszenie gleb, wzrost presji turystycznej, zmiany składu gatunkowego i osłabienie funkcji ekosystemowych;
- infrastruktura techniczna (drogi, sieć kanalizacji deszczowej, sieć energetyczna, obiekty komunalne), narażona na uszkodzenia w wyniku silnych wiatrów, gwałtownych opadów i sztormów.

Cele adaptacji do zmian klimatu na poziomie gminy

W oparciu o dokumenty krajowe i regionalne, w tym Strategiczny Plan Adaptacji (SPA2020) oraz Politykę ekologiczną państwa 2030, na poziomie Gminy Miasto Ustka przyjmuje się następujące cele adaptacyjne:

- ograniczenie wrażliwości zabudowy i infrastruktury na skutki ekstremalnych zjawisk pogodowych, w szczególności intensywnych opadów, sztormów i silnych wiatrów;
- zwiększenie zdolności retencji wód opadowych i roztopowych w granicach miasta oraz poprawa funkcjonowania systemów odwodnienia;
- wzmocnienie naturalnych barier ochronnych (pas wydmowy, zieleń wysoka, tereny zalewowe o funkcji retencyjnej) oraz ograniczanie zabudowy na terenach szczególnie narażonych na podtopienia i erozję;
- utrzymanie i poprawa stanu ekosystemów pełniących funkcje regulacyjne (las, zieleń miejska, tereny zieleni urządzonej, zbiorniki i ciek wodny), które łagodzą skutki zmian klimatu;
- zwiększenie świadomości mieszkańców, przedsiębiorców i turystów w zakresie zagrożeń klimatycznych oraz sposobów ograniczania ryzyka i dostosowania się do zmieniających się warunków;
- uwzględnianie kryteriów odporności klimatycznej w planowaniu przestrzennym, projektowaniu inwestycji i utrzymaniu infrastruktury komunalnej.

Kierunki działań adaptacyjnych w Gminie Miasto Ustka

W celu realizacji powyższych celów adaptacyjnych planuje się podejmowanie działań technicznych, organizacyjnych, planistycznych i edukacyjnych, w szczególności:

- rozwój i modernizację systemów kanalizacji deszczowej oraz rozwiązań zwiększających retencję wód opadowych (m.in. zbiorniki retencyjne, ogrody deszczowe, nawierzchnie przepuszczalne, zieleńce o funkcji chłonnej);

- utrzymywanie i rozwijanie zielonej i błękitnej infrastruktury (tereny zieleni, nasadzenia drzew, tereny zalewowe o charakterze rekreacyjno-przyrodniczym), w sposób sprzyjający retencji wód i łagodzeniu miejskiej wyspy ciepła;
- uwzględnianie stref zagrożenia powodziowego, zalewowego i osuwiskowego w dokumentach planistycznych gminy oraz ograniczanie nowej zabudowy w obszarach szczególnie narażonych;
- współpracę z organami administracji morskiej oraz właściwymi służbami w zakresie monitorowania stanu brzegu morskiego, zabezpieczeń przeciwoerozyjnych oraz planowania niezbędnych inwestycji ochrony wybrzeża;
- dostosowanie obiektów i infrastruktury komunalnej (szczególnie położonych w strefach narażonych na podtopienia i oddziaływanie sztormów) do przewidywanych warunków klimatycznych, m.in. poprzez podnoszenie standardów technicznych, stosowanie materiałów odpornych na korozję i zalewanie oraz projektowanie obiektów z uwzględnieniem scenariuszy ekstremalnych;
- opracowanie i aktualizację lokalnych procedur reagowania kryzysowego na wypadek zjawisk ekstremalnych (sztormy, silne wiatry, intensywne opady, upały), w tym zasad informowania mieszkańców, organizacji ewakuacji i zabezpieczenia infrastruktury krytycznej;
- prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych dla mieszkańców i turystów w zakresie zachowań minimalizujących skutki zjawisk ekstremalnych (racjonalne gospodarowanie wodą, zabezpieczenie mienia, unikanie zabudowy terenów zagrożonych, postępowanie w trakcie upałów itp.);
- integrowanie działań adaptacyjnych z innymi politykami gminy, w szczególności w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powietrza, rozwoju terenów zielonych oraz planowania przestrzennego.

Włączenie adaptacji do systemu zarządzania gminą

Działania adaptacyjne powinny zostać włączone do systemu planowania i realizacji inwestycji gminnych oraz do dokumentów strategicznych i planistycznych Gminy Miasto Ustka. Oznacza to w szczególności konieczność:

- uwzględniania kryteriów odporności na zmiany klimatu przy przygotowywaniu projektów inwestycyjnych współfinansowanych ze środków krajowych i unijnych;
- uwzględniania czynników klimatycznych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzjach o warunkach zabudowy;
- powiązania działań adaptacyjnych z systemem monitoringu i analizą SWOT przedstawioną w rozdziale 6.2, m.in. poprzez identyfikację zagrożeń i szans wynikających ze zmian klimatu oraz wskazanie działań minimalizujących ryzyka;
- cyklicznej oceny postępu działań adaptacyjnych w ramach raportów z realizacji Programu Ochrony Środowiska, z wykorzystaniem wskaźników takich jak: liczba zrealizowanych przedsięwzięć zwiększających retencję, powierzchnia terenów zielonych i retencyjnych, częstość występowania podtopień infrastruktury, liczba zrealizowanych działań edukacyjnych.

5. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

5.1. Spójność wyznaczonych celów i zadań z dokumentami strategicznymi i programowymi

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Ustka do roku 2030 zgodny jest z dokumentami wyższego szczebla, tj. dokumentami międzynarodowymi, krajowymi, wojewódzkimi i powiatowymi.

5.1.1. Międzynarodowa ochrona środowiska – Globalny Program Działań Szczytu Ziemi: Agenda 21

Jeden z najważniejszych programów międzynarodowych dotyczących zrównoważonego rozwoju ludzkości i ochrony zasobów środowiska naturalnego. Przewiduje on działania na poziomie globalnym, narodowym i lokalnym prowadzone w celu koordynacji wysiłków w rozwiązywaniu problemów światowej ekologii i polityki rozwoju. Program dotyczy wszystkich dziedzin życia w których człowiek oddziałuje na środowisko.

Najważniejsze założenia i cele Agendy 21 to m.in.:

- ochrona i wspomaganie zdrowia człowieka;
- zrównoważony rozwój osiedli ludzkich (powstrzymanie kryzysu ekologicznego miast);
- ochrona atmosfery (przeciwdziałanie efektowi cieplarnianemu, zanikaniu warstwy ozonowej, kwaśnym deszczom);
- bezpieczne wykorzystanie toksycznych substancji chemicznych;
- bezpieczne gospodarowanie odpadami stałymi i ściekowymi, niebezpiecznymi i radioaktywnymi;
- zrównoważone gospodarowanie gruntami rolnymi;
- powstrzymanie niszczenia lasów;
- ochrona i zagospodarowanie zasobów wód słodkich;
- zachowanie różnorodności biologicznej (krajowe oceny różnorodności biologicznej, opracowanie strategii ich zachowania);
- przeciwdziałanie pustynnieniu i suszy;
- edukacja ekologiczna.

Agenda stała się priorytetowym dokumentem dla formułowania celów wszystkich dziedzin życia społeczno - gospodarczego, opartych na zasadzie zrównoważonego rozwoju. W oparciu o przyjęte w niej zasady organizowane są międzynarodowe i europejskie systemy wspierania rozwoju.

5.1.2. Uwarunkowania wspólnotowe

Program Ochrony Środowiska powinien być tworzony w oparciu o politykę ochrony środowiska Unii Europejskiej oraz politykę ekologiczną państwa. Najważniejsze przepisy międzynarodowe dotyczące tego zagadnienia zostały już ujęte w polskim prawie, pod postacią ustaw i rozporządzeń, regulujących prawne aspekty ochrony środowiska.

Podstawę Wspólnotowej Polityki Ochrony Środowiska stanowi VIII Program Działań na Rzecz Ochrony Środowiska (8th European Action Plan, w skrócie EAP). Wskazuje on na konieczność zastosowania strategicznego podejścia do problemów środowiskowych. Takie podejście powinno wykorzystywać różne środki oraz instrumenty, aby regulować działania podejmowane przez przedsiębiorców, konsumentów, polityków i obywateli.

Plan wyznacza pięć priorytetowych kierunków działań strategicznych:

- poprawę wdrażania istniejącego prawodawstwa,
- uwzględnianie zagadnień dotyczących środowiska w innych politykach,
- współpracę z rynkami,
- angażowanie obywateli i zmienianie ich zachowania,
- uwzględnianie zagadnień dotyczących środowiska w decyzjach w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego.

Ramy klimatyczno-energetyczne do roku 2030 obejmują cele unijne i cele polityczne na okres od 2021 do 2030 r. Kluczowe cele na 2030 r.:

- Co najmniej 55% redukcja emisji gazów cieplarnianych (od poziomów z 1990 r.);
- Co najmniej 42,5% udział energii odnawialnej;
- Co najmniej 32,5% poprawa efektywności energetycznej.

Cel 40% emisji gazów cieplarnianych jest realizowany przez unijny system handlu uprawnieniami do emisji, rozporządzenie w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego z celami redukcji emisji państw członkowskich oraz rozporządzenie w sprawie użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa. W ten sposób wszystkie sektory przyczynią się do osiągnięcia celu 40%, zarówno poprzez redukcję emisji, jak i zwiększenie pochłaniania.

W ramach Europejskiego Zielonego Ładu Komisja zaproponowała we wrześniu 2020 r. podniesienie celu redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r., w tym emisji i pochłaniania, do co najmniej 55% w porównaniu z 1990 r. Komisja przyjrzała się działaniom wymagany we wszystkich sektorach, w tym zwiększonej efektywności energetycznej i energii odnawialnej, i rozpoczęła proces przygotowywania szczegółowych wniosków ustawodawczych do czerwca 2021 r. W celu wdrożenia i osiągnięcia zwiększonych ambicji. Umożliwi to UE przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu i realizację zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego poprzez aktualizację jej wkładu ustalonego na szczeblu krajowym.

Dyrektywa Rady nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (dyrektywa OOS).

Dyrektywa nr 85/337/EWG dotyczy oceny oddziaływania wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko. Innymi dokumentami o międzynarodowej randze i charakterze przestrzennym, stanowiącymi podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, sygnowane przez stronę polską, m.in.: Konwencja Ramsarska o obszarach wodno - błotnych z 1971 r. ze zmianami w Paryżu (1982 r.) i Regim (1987 r.), Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo), Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r., Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskim (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.), Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r., Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r. wraz z Protokołem.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (dyrektywa SOOŚ).

Celem Dyrektywy nr 2001/42/WE „jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko”.

5.1.3. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR2030)

Cele Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR)

Celem głównym Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR2030) jest efektywne wykorzystanie wewnętrznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. Dookreśla on zatem II cel szczegółowy SOR – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony. Cel główny polityki regionalnej do roku 2030 będzie realizowany w oparciu o trzy uzupełniające się cele szczegółowe:

- Cel szczegółowy I: Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym;
- Cel szczegółowy II: Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych;
- Cel szczegółowy III: Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

5.1.4. Polityka ekologiczna Państwa (PEP2030)

Cele Polityki Ekologicznej Państwa 2030 (PEP2030)

Celem głównym Polityki Ekologicznej Państwa 2030 (Polityka ekologiczna państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej - Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia "Polityki ekologicznej państwa 2030 strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej" M.P. 2019, poz. 794) jest rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, który odpowiada wprost celowi z obszaru „Środowisko” w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR). PEP2030 doprecyzowuje zapisy SOR i przedstawia praktyczne rozwiązania dla poszczególnych kierunków interwencji.

Ujęto je w trzech celach środowiskowych, dodatkowo wspieranych przez dwa cele horyzontalne:

- Cel szczegółowy I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego;
- Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska;
- Cel szczegółowy III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych;

- 2 cele horyzontalne: (1) Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa, (2) Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

5.1.5. Polityka energetyczna Polski do 2040 roku (PEP2040)

Cele Polityki Energetycznej Polski do 2040 r. (PEP2040)

Celem Polityki Energetycznej Polski do 2040 r. (PEP2040) jest bezpieczeństwo energetyczne - przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko - biorąc pod uwagę optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych. Cel główny doprecyzowuje osiem kierunków polityki podzielonych na obszary i dodatkowo uszczegółowionych przez dwanaście projektów strategicznych. Stanowią one rozszerzenie listy projektów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju z obszaru „Energia”.

- Kierunek 1: Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych;
- Kierunek 2: Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej;
- Kierunek 3: Dywersyfikacja dostaw i rozbudowa infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej oraz paliw ciekłych;
- Kierunek 4: Rozwój rynków energii;
- Kierunek 5: Wdrożenie energetyki jądrowej;
- Kierunek 6: Rozwój odnawialnych źródeł energii;
- Kierunek 7: Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji;
- Kierunek 8: Poprawa efektywności energetycznej gospodarki.

5.1.6. Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030 r. (SOR)

Celem głównym SOR jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Rzeczypospolitej Polskiej przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Jednym z kluczowych czynników wpływających na realizację tego celu jest zapewnienie skutecznie działającego państwa i instytucji służących wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu, m.in. dzięki cyfrowemu rozwojowi kraju. Podstawowe założenia transformacji cyfrowej państwa zostały wyrażone w ramach celu szczegółowego III SOR Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu, w zakresie obszaru „E-państwo” (kierunek interwencji: Budowa i rozwój e administracji – orientacja administracji państwa na usługi cyfrowe), jak również w jednym z obszarów wspomagających proces rozwoju kraju – „Cyfryzacji”.

5.1.7. Strategia Produktivności 2030 (SP2030)

Cele Strategii Produktivności 2030 (SP2030)

Celem głównym Strategii Produktivności 2030 (SP2030) jest wzrost produktivności w warunkach gospodarki niskoemisyjnej, o obiegu zamkniętym i opartej na danych. Strategia

przewiduje realizację założeń wskazanych w trzech celach szczegółowych SOR, czemu służyć mają działania zaprojektowane w ramach siedmiu obszarów interwencji, wraz z przypisanymi do nich celami szczegółowymi:

- Obszar I. Zasoby naturalne (ziemia i surowce): (a) Wzrost wydajności surowcowej gospodarki, (b) Wzrost wykorzystania surowców odnawialnych i biomasy w gospodarce;
- Obszar II. Praca i kapitał ludzki: (a) Szybki rozwój praktycznego kształcenia przez całe życie, (b) Przygotowanie kompetentnych kadr na potrzeby scyfryzowanej gospodarki;
- Obszar III. Inwestycje (kapitał trwały i finansowy): (a) Trwałe zwiększenie stopy inwestycji prywatnych, (b) Automatyzacja, robotyzacja i cyfryzacja przedsiębiorstw;
- Obszar IV. Organizacja i instytucje: (a) Podniesienie jakości zarządzania w przedsiębiorstwach i instytucjach publicznych, (b) Stymulowanie mechanizmów współpracy pomiędzy podmiotami gospodarczymi;
- Obszar V. Wiedza: Wzrost intensywności wykorzystania wiedzy i nowych technologii w gospodarce;
- Obszar VI. Dane: Szybki rozwój algorytmicznej gospodarki opartej na danych;
- Obszar VII. Umiędzynarodowienie: (a) Zwiększenie liczby eksporterów, w szczególności na rynki pozaeuropejskie, (b) Zwiększenie eksportu towarów w obszarze wysokich technologii i kanałami e-commerce.

5.1.8. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030 roku (SRKL2030)

Cele Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030 (SRKL2030)

Celem głównym Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego (SRKL) jest wzrost kapitału ludzkiego i spójności społecznej w Polsce. Odpowiada to celowi szczegółowemu II Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR): Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, przede wszystkim w obszarze „Spójność społeczna”. Cel nawiązuje także do zagadnień wymienionych w ramach obszaru horyzontalnego SOR „Kapitału ludzki i społeczny”.

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030 wyznacza ponadto cztery cele szczegółowe:

- Cel szczegółowy 1: Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli, w tym cyfrowych;
- Cel szczegółowy 2: Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej;
- Cel szczegółowy 3: Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy;
- Cel szczegółowy 4: Redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne.

5.1.9. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030 (SRKS2030)

Cele Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2030 (SRKS)

Cel główny Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2030 (SRKS2030) stanowi wzrost jakości życia społecznego i kulturalnego Polaków, który odnosi się do zagadnień jednego z obszarów wpływających na osiągnięcie celów SOR: Kapitał ludzki i społeczny. Jest on również powiązany z realizacją działań wskazanych w poszczególnych obszarach dla wszystkich trzech celów szczegółowych Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.

Cel główny SRKS doprecyzowują trzy cele szczegółowe:

- Cel szczegółowy 1: Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne;
- Cel szczegółowy 2: Wzmacnianie roli kultury w budowaniu tożsamości i postaw obywatelskich;
- Cel szczegółowy 3: Zwiększenie wykorzystania potencjału kulturowego i kreatywnego dla rozwoju.

5.1.10. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030 (SZRWIR2030)

Celem głównym Strategii Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030 (SZRWIR 2030) jest rozwój gospodarczy wsi umożliwiający trwały wzrost dochodów jej mieszkańców przy minimalizacji rozwarstwienia ekonomicznego, społecznego i terytorialnego oraz poprawie stanu środowiska naturalnego.

SZRWIR 2030 będzie realizowała założenia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) przez działania w ramach:

- Celu szczegółowego I. Zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybactwa;
- Celu szczegółowego II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska;
- Celu szczegółowego III. Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa.

A także trzech obszarów wpływających na realizację celów strategii: (1) Sprawne zarządzanie rozwojem, (2) Stabilne finansowanie rozwoju, (3) Trwała zdolność kreacji i uczenia się.

5.1.11. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r. (SZRT2030)

Cele Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r. (SZRT2030)

Cel główny Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r. (SZRT2030) stanowi zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego poprzez tworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym. Nawiązuje on jednocześnie do celu wyznaczonego dla obszaru „Transport” w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR), którym będzie zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa warunków świadczenia usług związanych z przewozem towarów i pasażerów. Cel główny doprecyzowują kierunki interwencji, uwzględniające również zapisy SOR:

- Kierunek interwencji 1: budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce;
- Kierunek interwencji 2: poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym;
- Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności;

- Kierunek interwencji 4: poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów;
- Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko;
- Kierunek interwencji 6: poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe.

5.1.12. Krajowy plan gospodarki odpadami 2028

Krajowy plan gospodarki odpadami 2022 stanowi aktualizację KPGO 2022. KPGO 2028, został opracowany na podstawie hierarchii sposobów postępowania z odpadami oraz celów określonych w dyrektywach Parlamentu Europejskiego w zakresie ciągłego ulepszania zasad gospodarki odpadami, z uwzględnieniem cyklu życia produktu, tak aby stworzyć gospodarkę o rzeczywiście zamkniętym obiegu.

Przepisy UE i krajowe wprowadziły następującą hierarchię sposobów postępowania z odpadami:

- 1) ZPO (zapobieganie powstawaniu odpadów);
- 2) przygotowanie do ponownego użycia;
- 3) recykling;
- 4) inne procesy odzysku;
- 5) unieszkodliwianie.

Zgodnie z wymaganiami określonymi w ustawie o odpadach, dotyczącymi zakresu planów gospodarki odpadami, KPGO 2028 zawiera m.in.:

- 1) analizę aktualnego stanu gospodarki odpadami w kraju, z uwzględnieniem transgranicznego przemieszczania odpadów, w tym informacje na temat:
 - a) rodzajów, ilości i źródła powstawania odpadów,
 - b) rodzajów i ilości odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku,
 - c) rodzajów i ilości odpadów poddawanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania,
 - d) istniejących systemów gospodarowania odpadami, w tym również zbierania odpadów,
 - e) rodzajów, rozmieszczenia i mocy przerobowej instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym rozwiązań dotyczących olejów odpadowych, odpadów niebezpiecznych, odpadów komunalnych, odpadów zawierających znaczne ilości surowców najistotniejszych z ekonomicznego punktu widzenia, których dostawy są obciążone wysokim ryzykiem, zwanych dalej „surowcami krytycznymi”, oraz innych strumieni odpadów,
 - f) problemów w zakresie gospodarki odpadami,
 - g) środków na rzecz zwalczania zaśmiecania środowiska lądowego i morskiego oraz przeciwdziałania temu zaśmiecaniu i usuwaniu wszystkich rodzajów odpadów,
- 2) prognozę zmian w zakresie gospodarki odpadami w perspektywie do 2040 r., w tym zmian wynikających z przyczyn demograficznych i gospodarczych,
- 3) przyjęte cele w zakresie gospodarki odpadami, a także wskazanie kierunków działań w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz kształtowania systemu gospodarki odpadami,
- 4) rozwiązania dotyczące odpadów zawierających znaczne ilości surowców krytycznych,
- 5) Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów (KPZPO), w tym Krajowy program

zapobiegania powstawaniu odpadów żywności,

6) harmonogram realizacji zadań wynikających z przyjętych kierunków działań, określenie wykonawców i źródła finansowania zadań,

7) wskaźniki dla monitorowania i oceny realizacji założonych celów.

Istotą KPGO 2028 jest określenie działań niezbędnych do zapewnienia zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju w sposób, który zapewnia ochronę środowiska, z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości i uwarunkowań ekonomicznych oraz poziomu technologicznego istniejącej infrastruktury.

Główne cele wskazane w dokumencie to m.in.:

- 1) szeroko pojęte ZPO, ze szczególnym uwzględnieniem ZPO żywności;
- 2) wspieranie działań w zakresie ponownego użycia produktu;
- 3) dążenie do 55% dla 2025 r. i 65% dla 2035 r. poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła pochodzących ze strumieni odpadów komunalnych;
- 4) minimalizacja składowanych odpadów do poziomu 30% w 2025 r. i 10% w 2035 r.;
- 5) utrzymanie dotychczasowego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska tak, aby nie było składowanych więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy wytworzonych w 1995 r.;
- 6) zapewnienie utrzymania poziomów wydajności recyklingu zużytych baterii i akumulatorów;
- 7) osiągnięcie odpowiedniego poziomu odzysku i recyklingu odpadów powstających z produktów, m.in. odpadów opakowaniowych, zużytych opon, olejów odpadowych;
- 8) dokończenie likwidacji mogilników zawierających przeterminowane ŚOR i inne odpady niebezpieczne;
- 9) zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku;
- 10) zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz postępowania z odpadami.

Przedstawione w KPGO 2028 cele i zadania dotyczą lat 2023–2028, zaś perspektywicznie obejmują okres do 2035 r. Do osiągnięcia celów założonych w KPGO 2028 określono odpowiednie środki, takie jak działania edukacyjno-informacyjne dotyczące zapobiegania powstawaniu odpadów (ZPO) i dotyczące przeciwdziałaniu zaśmiecaniu, wspieranie rozwoju infrastruktury do ZPO i recyklingu odpadów, ocenę potrzeby stworzenia dodatkowej infrastruktury dotyczącej ZPO oraz recyklingu, wspieranie badań w zakresie nowych technologii z zakresu ZPO oraz gospodarowania odpadami, rekomendowane działania dotyczące surowców krytycznych oraz służące przeciwdziałaniu zaśmiecaniu środowiska morskiego i lądowego.

W KPGO 2028 przedstawiono zapotrzebowanie na inwestycje w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych oraz informację o źródłach dochodów dostępnych w celu pokrycia kosztów eksploatacji i utrzymania infrastruktury zagospodarowania odpadów.

KPGO 2028 wpisuje się w dwa strategiczne dokumenty przyjęte na poziomie Unii Europejskiej, tj.: Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR) oraz „Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” (PEP2030). Kluczowym przesłaniem obu jest dążenie do postrzegania odpadów jako źródła zasobów i zmiana gospodarki odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym.

5.1.13. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych

Podstawowym instrumentem wdrożenia postanowień dyrektywy 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 roku dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych jest Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych. Celem Programu, przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie – ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami. KPOŚK jest dokumentem strategicznym, w którym oszacowano potrzeby i określono działania na rzecz wyposażenia aglomeracji, o RLM większej od 2 000, w systemy kanalizacyjne i oczyszczalnie ścieków komunalnych.

Zgodnie z art. 96 ustawy Prawo wodne, KPOŚK podlega okresowej aktualizacji przynajmniej raz na cztery lata. VI Aktualizacja KPOŚK miała miejsce w 2022 roku.

5.1.14. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Pomorskiego

Program Ochrony Środowiska dla Województwa Pomorskiego 2030, przyjęty Uchwałą nr 618/L/23 Sejmiku Województwa Pomorskiego z 30 stycznia 2023 r., stanowi kompleksowy dokument strategiczny regulujący ochronę środowiska w regionie o powierzchni 18,3 tys. km², zintegrowany z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego 2030 oraz Programem Ochrony Powietrza. Opracowany na podstawie ustawy o planowaniu przestrzennym i czystości, z udziałem konsultacji społecznych, ekspertów RDOŚ Gdańsk oraz interesariuszy, obejmuje sześć głównych celów strategicznych dostosowanych do specyfiki gęsto zaludnionego wybrzeża (Trójmiasto, Słupsk, Ustka) i obszarów chronionych Natura 2000 pokrywających około 30% terenu.

Pierwszym priorytetem jest poprawa jakości powietrza poprzez redukcję emisji pyłów PM_{2.5}/PM₁₀, NO_x i SO₂ poniżej norm unijnych do 2030 roku, realizowaną przez programy wymiany źródeł ciepła z węgla na gaz i OZE, wprowadzenie stref niskiej emisji w aglomeracjach oraz rozwój transportu zeroemisyjnego, w tym elektryfikację autobusów i tras rowerowych R10, z celem spadku stężeń PM_{2.5} o 40%.

Drugi cel koncentruje się na ochronie zasobów wodnych, w tym poprawie stanu Bałtyku poprzez walkę z eutrofizacją i zanieczyszczeniami rolniczymi oraz portowymi, zwiększenie retencji do 20% powierzchni oraz modernizację gospodarki wodno-ściekowej, z naciskiem na Dolinę Słupi i Zatokę Pucką, gdzie planowana jest redukcja azotu i fosforu o 30%. Zrównoważona gospodarka odpadami zakłada osiągnięcie 65% recyklingu odpadów komunalnych (z 55% w 2022 roku), rozwój selektywnego zbierania bioodpadów i plastików oraz eliminację składowisk po 2030 r., wspierając klastry obiegu zamkniętego w rejonie Słupska-Ustki.

Ochrona przyrody i bioróżnorodności obejmuje zachowanie 1,3 mln ha obszarów chronionych, rozwój zielonej infrastruktury z korytarzami ekologicznymi rzek Słupi i Lubiatówki oraz ochronę gatunków priorytetowych jak ptaki migrujące i torfowiska, z celem zwiększenia lesistości do 35%. Adaptacja do zmian klimatu wzmacnia odporność na powodzie brzegowe, susze i wzrost temperatur poprzez białą-zieloną infrastrukturę, parki i ogrody deszczowe oraz systemy wczesnego ostrzegania, szczególnie w Strefie Przybrzeżnej.

Efektywność energetyczna i OZE dążą do 32% udziału OZE w zużyciu energii brutto do 2030 roku, promując morską energetykę wiatrową (farmy offshore z bazami w Ustce i Łebie), farmy fotowoltaiczne i biogazownie, wraz z termomodernizacją 50% budynków. Realizacja programu,

szacowana na 15 mld zł do 2030 r., opiera się na funduszach UE (FEniKS, FEP, LIFE), NFOŚiGW, WFOŚ Gdańsk i budżetach JST, z instrumentami takimi jak uchwały antysmogowe, projekty LIFE-IP Adaptacja Pomorza i aplikacja Powietrze Pomorskie.

Monitorowanie odbywa się co dwa lata poprzez raporty GIOŚ i audyty RDOŚ, z corocznymi wskaźnikami redukcji emisji CO₂-eq o 35%, integrując cele z KPO, RPO Pomorskie 2021–2027 i Europejskim Zielonym Ładem, dążąc do neutralności klimatycznej regionu do 2050 r.

5.1.15. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Pomorskie 2030

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 (SRWP 2030), przyjęta jednogłośnie Uchwałą nr 376/XXXI/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z 12 kwietnia 2021 roku, stanowi kluczowy dokument programujący kierunki rozwoju regionu do 2030 roku, będący zwieńczeniem ponad dwuletniego procesu konsultacji z udziałem ponad sześćdziesięciu ekspertów, samorządów, organizacji pozarządowych, biznesu i mieszkańców, w tym dwudziestu pięciu spotkań online i ponad tysiąca trzystu uwag w ramach pięciomiesięcznych konsultacji społecznych z 2020 roku, z pozytywną oceną ex-ante i strategiczną oceną oddziaływania na środowisko.

Dokument uwzględnia wyzwania globalne jak kryzys klimatyczny z adaptacją do powodzi i susz oraz gospodarką obiegu zamkniętego, cyfryzację z 5G, sztuczną inteligencją i smart cities, starzenie społeczeństwa ze wzrostem obciążeń demograficznych oraz zagrożenia cywilizacyjne jak pandemia COVID-19 i cyberbezpieczeństwo, na tle analizy SWOT Pomorza opartej na danych GUS do 2019 roku, scenariuszach rozwojowych w tym post-COVID i zasadach horyzontalnych: wielopoziomowe zarządzanie, partnerstwo, racjonalne gospodarowanie przestrzenią, spójność społeczną i korzystne oddziaływanie na klimat.

Wizja Pomorza 2030 to region trwale bezpieczny, otwarta wspólnota regionalna i odporna gospodarka, realizowana poprzez trzy cele strategiczne: Trwałe Bezpieczeństwo obejmujące aspekty środowiskowe z retencją, OZE na poziomie 32 % i zieloną infrastrukturą, zdrowotne z e-zdrowiem i SOR-ami, transportowe z siecią TEN-T i CPK oraz cyberbezpieczeństwo; Otwarta Wspólnota Regionalna z wrażliwością społeczną poprzez aktywizację seniorów i inkluzję migrantów, kapitałem ludzkim z edukacją ICT i lifelong learning oraz kulturą z digitalizacją dziedzictwa; Odporna Gospodarka skupiająca inteligentne specjalizacje jak ICT, logistykę portową DCT, biotech, wsparcie MŚP z GOZ i eksportem bałtyckim oraz innowacje z AI i 5G.

Wymiar terytorialny wyróżnia miejskie obszary funkcjonalne jak Trójmiasto i Słupsk-Ustka, obszary strategicznej interwencji takie jak Żuławy i przybrzeże oraz subregiony chojnicki i słupski, z obszarami współpracy międzynarodowej na Morzu Bałtyckim i w makroregionie. Realizacja opiera się na Regionalnych Programach Strategicznych jak bezpieczeństwo zdrowotne i edukacja, Funduszach Europejskich Pomorskie 2021–2027, Krajowym Planie Odbudowy, z systemem monitoringu w Pomorskim Systemie Monitoringu i Ewaluacji z corocznymi raportami Zarządu Województwa Pomorskiego i angażowaniem partnerów takich jak Lokalne Grupy Działania, Ochotnicze Straże Pożarne i Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, dążąc do zrównoważonego wzrostu PKB, redukcji nierówności i neutralności klimatycznej do 2050 roku, z naciskiem na metropolię OMG-G-S i przybrzeże jako liderów morskiej energetyki offshore i smart mobility.

5.1.16. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego 2030 (PZPWP 2030), przyjęty Uchwałą nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z 29 grudnia 2016 roku, stanowi obowiązujący akt prawa miejscowego określający politykę przestrzenną regionu na lata 2016–2030, sporządzony na podstawie art. 39 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jako uszczegółowienie Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK), zintegrowany ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 i Strategią Rozwoju Makroregionu Morza Bałtyckiego, po ponad dwuletnim procesie planistycznym z konsultacjami społecznymi, strategiczną oceną oddziaływania na środowisko i opiniami RDOŚ Gdańsk.

Dokument obejmuje powierzchnię 18,3 tysiąca kilometrów kwadratowych, dzieląc region na strefy funkcjonalne: metropolitalną (OMG-G-S z Gdańskiem-Gdynią-Sopotem i otuliną około 1,6 mln mieszkańców), miejskie obszary funkcjonalne (Słupsk-Ustka, Kwidzyn, Starogard Gdański), strefę przybrzeżną (Ustka, Łeba – morska OZE i turystyka), obszary wiejskie (rolnictwo ekologiczne, lokalne grupy działania) oraz korytarze transportowe TEN-T (autostrada A1, S6, porty Gdańsk/Gdynia/DCT, linie kolejowe 201/202).

Ustalenia planistyczne precyzują przeznaczenie terenów: obszary mieszkaniowe wielorodzinne w metropolii (do 20% terenów), przemysłowo-usługowe (logistyka, offshore w Ustce), zielone (Natura 2000 około 30%, parki krajobrazowe, doliny Słupi/Lubiatówki), transportowe (obwodnice, CPK, R10 rowerowa) i ochronne (brzegi morskie, retencja wodna 15–20%, pas techniczny brzegu 1000 m).

Kluczowe zasady to oszczędzanie przestrzeni (minimalizacja rozlewania zabudowy), przezorność ekologiczna (kompensacja zieleni, ochrona siedlisk), spójność terytorialna (obszary strategicznej interwencji jak Żuławy Wiślane, przybrzeże), redukcja konfliktów (odległości od lotnisk/portów) i udziały społeczeństwa w planowaniu.

Plan promuje zrównoważony rozwój: OZE (wiatr morski Bałtyk 2/3, PV gruntowe), GOZ czyli gospodarka obiegu zamkniętego (kłastory odpadowe), adaptację klimatyczną (błękitno-zielona infrastruktura, ochrona przed erozją w Ustce), z zakazami lokalizacji przemysłu ciężkiego w strefach uzdrowiskowych (Ustka A/B/C) i ochroną krajobrazu (wysokości zabudowy <25 m przy brzegu).

Realizacja Planu jest wsparta funduszami UE (RPO 2014–2020/2021–2027, FENIKS), z monitorowaniem przez Zarząd Województwa co 4 lata i możliwością zmian uchwałami Sejmiku, stanowiąc wiążące studium dla MPZP gmin i decyzji środowiskowych, z naciskiem na metropolię OMG-G-S jako silnik wzrostu i przybrzeże Słupsk-Ustka jako hub offshore i turystyki ekologicznej, dążąc do neutralności klimatycznej regionu do 2050 roku poprzez integrację z Europejskim Zielonym Ładem i polityką spójności.

5.1.17. Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa pomorskiego

Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa pomorskiego na lata 2024–2029, przyjęty Uchwałą nr 57/VI/24 Sejmiku Województwa Pomorskiego z 29 lipca 2024 roku i opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego (poz. 3680), stanowi obowiązkowy akt planistyczny na podstawie art. 84 i 119a ustawy Prawo ochrony środowiska (implementacja Dyrektywy 2002/49/WE), uchwalany co pięć lat do osiemnastego lipca, opracowany przez Marszałka Województwa z udziałem konsultacji społecznych (kwiecień 2024, bez uwag) i pozytywnej opinii Pomorskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, na podstawie dziewięciu strategicznych map hałasu od GDDKiA, PKP PLK, miast >100 tys. mieszkańców (Gdańsk, Gdynia, Słupsk) oraz gestorów dróg i kolei.

Dokument identyfikuje strefy przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu (55–65 dB dla dróg, 55–68 dB dla kolei) na głównych drogach (DK6, DK7, S6, S7 >3 mln pojazdów/rok), liniami kolejowymi (nr 201, 202, 250, SKM >30 tys. pociągów/rok) i w aglomeracjach, obejmując około 1,5 tys. kilometrów tras z mapami akustycznymi BAASA Acoustics i BMTcom, wskazując na źródła: ruch drogowy (70% przekroczeń), kolejowy (20%) i lotniska (Port Lotniczy Gdańsk). Cele programu to ograniczenie ekspozycji hałasu poniżej norm (59 dB Lden drogi, 57 dB kolej), ochrona zdrowia (redukcja chorób sercowo-naczyniowych, stresu, zaburzeń snu) i poprawa jakości życia, poprzez krótkoterminowe działania (monitoring, kampanie edukacyjne), średniookresowe (ekrany akustyczne, nawierzchnie niskoszumowe na DK6 Słupsk-Ustka, modernizacja torów SKM) i długookresowe (optymalizacja tras, strefy ciche, planowanie przestrzenne z buforami hałasu w MPZP).

Zakres dokumentu obejmuje główne drogi krajowe i wojewódzkie poza miastami >100 tysięcy, główne linie kolejowe i lotniska, z aglomeracjami Gdańsk-Gdynia-Słupsk; priorytety to aglomeracja trójmiejska (hałas od A1/S6), Słupsk (DK6), Ustka (obwodnica, ruch turystyczny). Realizacja szacowana na 500–800 mln zł do 2029 roku, finansowana z NFOŚiGW (dofinansowanie mapowania), FEP 2021–2027 (ekrany, SUMP czyli Sustainable Urban Mobility Plan, po polsku Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej), budżetów JST i GDDKiA/PKP, z harmonogramem naborów, wskaźnikami (redukcja hałasu o 3–5 dB na km ekranów) i monitoringiem co rok (raporty Marszałka do GIOŚ via ekoinfonet.gios.gov.pl). Program integruje się z POŚ Pomorskie 2030, PZPWP 2030 i Planem Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla OMG-G-S, promując dobre praktyki jak ekrany zielone i planowanie bezhałasowe, z udziałem społeczeństwa w aktualizacjach i oceną ex-post do 2029 roku.

5.1.18. Strategia Rozwoju Miasta Ustka do 2030 roku

Strategia Rozwoju Miasta Ustka do roku 2030 została przyjęta Uchwałą Rady Miasta Ustka nr LXIV/563/2022 z dnia 29 września 2022 r. Dokument ten stanowi podstawowy plan rozwoju gminy, określający priorytety społeczno-gospodarcze i przestrzenne w długiej perspektywie czasowej. Wizja rozwoju miasta zakłada, że *„Ustka jest bezpieczną przystanią dla mieszkańców i turystów żyjących w zgodzie z naturą”*, a misja skupia się na realizacji koncepcji *„Ustki jako miasta zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego ze szczególnym uwzględnieniem środowiska naturalnego”*.

W wymiarze środowiskowym i przestrzennym kluczowe znaczenie dla Programu Ochrony Środowiska mają następujące cele strategiczne i operacyjne wyznaczone w Strategii:

Cel strategiczny 3: Miasto Ustka – całoroczne prestiżowe uzdrowisko

Rozwój funkcji uzdrowiskowych, rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, ciepłowniczej (decentralizacja i dekarbonizacja) oraz gazowej.

Cel strategiczny 4: Ustka dobrze skomunikowana

Poprawa dostępności transportowej, rozwój niskoemisyjnego transportu publicznego, budowa ścieżek rowerowych oraz obwodnicy miasta ograniczającej ruch tranzytowy.

Zapisy Strategii są w pełni spójne z założeniami lokalnej polityki ekologicznej, wskazując na konieczność ochrony walorów przyrodniczych, adaptacji do zmian klimatu i zrównoważonego gospodarowania zasobami naturalnymi gminy.

Cel strategiczny 5: Zielono-błękitna Ustka

Cel operacyjny 5.1: Odporność na zmiany klimatu (ochrona brzegów morskich, zwiększanie powierzchni zieleni oraz liczby drzew).

Cel operacyjny 5.2: Zmniejszenie zagrożenia powodziowego (spowolnienie spływu wód opadowych, budowa zbiorników retencyjnych, systemów infiltracyjnych oraz zwiększanie powierzchni przepuszczalnych).

Cel operacyjny 5.3: Poprawa stanu cennych gatunków i siedlisk (ochrona zagrożonych gatunków i zróżnicowanie składu gatunkowego lasów).

Cel operacyjny 5.4: Poprawa jakości powietrza (likwidacja nieekologicznych źródeł ciepła, termomodernizacja budynków, rozwój OZE oraz transportu bezemisyjnego).

Cel operacyjny 5.5: Kształtowanie świadomości i postaw ekologicznych mieszkańców Ustki.

Cel operacyjny 5.6: Osiągnięcie celów środowiskowych dla wód powierzchniowych, podziemnych i obszarów chronionych (m.in. ograniczenie poboru wód podziemnych oraz przeciwdziałanie ich zasoleniu).

Cel operacyjny 5.7: Zrównoważona gospodarka odpadami komunalnymi (osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu oraz redukcja ilości powstających odpadów).

5.2. Cele i zadania wynikające z oceny stanu środowiska

Podstawą do opracowania kierunków interwencji oraz zadań na lata 2026-2030, t.j. konkretnych przedsięwzięć mających priorytet w skali gminy, są cele średniookresowe wskazane w poprzednich rozdziałach dotyczących poszczególnych komponentów środowiska oraz polityka finansowa gminy, gdyż to ona w głównej mierze decyduje o zasadności oraz sposobie realizacji danego zadania.

Podczas wyznaczania zadań inwestycyjnych kierowano się potrzebami wynikającymi z konieczności poprawy jakości środowiska na omawianym obszarze, a także zamierzeniami strategicznymi Gminy Miasto Ustka.

Lista przedsięwzięć przeznaczonych do realizacji w latach 2026–2030 została przedstawiona w poniższych tabelach. Ważnym jest, aby podkreślić, iż zaproponowana lista przedsięwzięć nie blokuje możliwości realizacji innych, charakteryzujących się mniejszym jednostkowym efektem. Oznacza to możliwość realizacji przedsięwzięć nie wskazanych w poniższej tabeli, ale mieszczących się w ramach wyznaczonych celów średniookresowych.

Tabela 24. Cele, kierunki interwencji oraz zadania

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa (+źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
OCHRONA PRZYRODY	ZACHOWANIE WALORÓW I ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH	Obszary prawnie chronione ogółem (GUS)	19,48 ha	Wzrost powierzchni obszarów prawnie chronionych	Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących	pielęgnacja i rozwój form ochrony przyrody	Gmina Miasto Ustka, Marszałek Województwa Pomorskiego	Nagła, nieprzewidziana sytuacja, niewystarczające środki finansowe
		Liczba pomników przyrody w ewidencji (szt.) (Centralny rejestr form ochrony przyrody/Urząd Miasta Ustka)	14	Wzrost liczby pomników przyrody w ewidencji	Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących	Prowadzenie ewidencji pomników przyrody	Centralny rejestr form ochrony przyrody/Gmina Miasto Ustka	Nagła, nieprzewidziana sytuacja, niewystarczające środki finansowe
LASY	OCHRONA LASÓW I UTRZYMANIE ODPOWIEDNIEGO POZIOMU LESISTOŚCI	lesistość (GUS)	39,4 %	wzrost lesistości	Zwiększenie lesistości	Zalesianie terenów o niskich klasach bonitacyjnych gleb i gruntów porolnych.	właściciele prywatni, zarządcy lasów stanowiących własność Skarbu Państwa i zarządcy lasów publicznych	Nagła, nieprzewidziana sytuacja, niewystarczające środki finansowe
GLEBY	OCHRONA PRZED DEGRADACJĄ GLEB	Zanieczyszczenie metalami ciężkimi	Brak przekroczeń	Utrzymanie braku przekroczeń norm	Poprawa jakości gleb w tym użytkowanych w celach rolniczych	Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb, zwłaszcza środkami ochrony roślin i metalami ciężkimi	Urząd Marszałkowski, PODR, Właściciele gospodarstw rolnych	Brak efektów prowadzonych działań
SUROWCE NATURALNE I ICH	OCHRONA ZASOBÓW	Liczba obszarów	1	2	Racjonalne	Wykorzystanie	Gmina Miasto	Niewystarczające środki

		Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Obszar interwencji EKSPLOATACJA	Cel ZŁÓŻ KOPALIN	górnictwa (MIDAS System Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych Polski)			gospodarowanie zasobami	potencjału	Ustka Mieszkańcy Gminy Przedsiębiorcy	finansowe, brak efektów prowadzonych działań
WODY	DOBRY STAN WÓD POWIERZCHNIOWYCH	Stan jakości wód powierzchniowych	zły	Dobry	Zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi	Konserwacja systemów melioracji, ograniczenie wpływu rolnictwa na wody przez racjonalne nawożenie, kontrola podmiotów gospodarczych	Gmina Miasto Ustka, Mieszkańcy Gminy Miasto Ustka WIOŚ Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Niewystarczające środki finansowe, Nagła, nieprzewidziana sytuacja
b	ZAPEWNIENIE DOSTĘPU DO CZYSTEJ WODY	Długość sieci wodociągowej (km) (GUS)	43,6 (2024)	Wzrost długości sieci	Rozbudowa infrastruktury wodno - kanalizacyjnej	Rozbudowa sieci wodociągowej i obiektów wodociągowych	Gmina Miasto Ustka	Niewystarczające środki finansowe, wydłużenie inwestycji w czasie
		Długość sieci kanalizacyjnej (km) (GUS)	43,7 (2024)	Wzrost długości sieci	Rozbudowa infrastruktury wodno - kanalizacyjnej	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej i obiektów kanalizacyjnych	Gmina Miasto Ustka	Niewystarczające środki finansowe, wydłużenie, inwestycji w czasie
		Liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków (szt.) (GUS)	1	1	Rozbudowa infrastruktury wodno - kanalizacyjnej	Modernizacja oczyszczalni ścieków	Gmina Miasto Ustka	Niewystarczające środki finansowe, wydłużenie

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
								inwestycji w czasie
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO I ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU	klasa jakości powietrza pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia (GIOS) ludzi	klasa A	utrzymanie dobrej jakości powietrza	Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza Poprawa efektywności energetycznej	kompleksowa termomodernizacja budynków w celu zmniejszenia zapotrzebowania na energię	Mieszkańcy Gminy Miasto Ustka	Niewystarczające środki finansowe; nagła, nieprzewidziana sytuacja
		klasa jakości powietrza pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin (GIOS)	klasa A dla ozonu, NO _x i SO ₂	utrzymanie dobrej jakości powietrza		modernizacja systemów ogrzewania budynków i przygotowania ciepłej wody użytkowej (np. wymiana pieców) wraz z wprowadzaniem odnawialnych źródeł energii OZE	Mieszkańcy Gminy Miasto Ustka	Niewystarczające środki finansowe; nagła, nieprzewidziana sytuacja
HAŁAS	POPRAWA KLIMATU AKTUSTYCZNEGO	długość dróg dla rowerów (GUS)	15,3 km	wartość wyższa niż wartość bazowa	rozwój transportu zrównoważonego, uwzględniającego ochronę przed hałasem	rozbudowa infrastruktury rowerowej	zarządcy dróg	brak miejsca na lokalizację infrastruktury, np. w ścisłej zabudowie zwartej
		liczba czynnych przystanków autobusowych (GUS)	21	wartość wyższa niż wartość bazowa		poprawa jakości transportu zbiorowego i jego promocja	Gmina Miasto Ustka, zarządcy transportu zbiorowego	niedostosowanie oferty do potrzeb podróżnych
PROMIENIOWANIE	ZACHOWANIE		brak	brak	właściwe	monitoring	Gmina Miasto	brak

		Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Obszar interwencji ELEKTROMAGNETYCZNE	POZIOMÓW PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH PONIŻEJ DOPUSZCZALNYCH NORM	liczba zanotowanych przekroczeń norm PEM	przekroczeń	przekroczeń	planowanie przestrzenne w zakresie PEM uwzględniające wyniki pomiarów narażenia na PEM	emisji pól elektromagnetycznych	Ustka, GIOŚ, zarządca infrastruktury	wyznaczenia punktów pomiarowych na opisywanym terenie w kolejnych latach
GOSPODARKA ODPADAMI	BUDOWA SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI ZGODNEGO Z WYMAGANIAMI KPGO 2028	Odpady komunalne wytworzone w ciągu roku ogółem (Mg)	7331,41 (rok 2024 GUS)	Ograniczenie ilości odpadów	Ograniczenie ilości odpadów Selektywne zbieranie odpadów	Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych powstałych i zebranych w gospodarstwach domowych	Mieszkańcy Gminy Gmina Miasto Ustka Podmiot odbierający odpady	Nagła, nieprzewidziana sytuacja, niewystarczające środki finansowe
		Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku ogółem (Mg)	4321,22 (rok 2024 GUS)	zwiększenie opisanego poziomu do wymaganych poziomów	zapewnienie właściwej obsługi właścicieli nieruchomości w zakresie odbioru odpadów Ograniczenie ilości odpadów Selektywne zbieranie odpadów	doskonalenie systemu odbioru odpadów komunalnych, w tym rozwój selektywnej zbiórki, w tym prowadzenie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych	Gmina Miasto Ustka, podmiot odbierający odpady od właścicieli nieruchomości	brak prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów przez mieszkańców lub nieprawidłowa segregacja odpadów
		Ilość odebranych i zutylizowanych ton	64,246	38 Mg/rok	Usuwanie wyrobów zawierających	Realizacja programu usuwania z	Mieszkańcy Gminy Gmina Miasto	Niewystarczające środki finansowe małe

		Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Obszar interwencji	Cel	wyrobów zawierających azbest (Mg) (Baza azbestowa)			azbest	budynków pokryć dachowych i ściennych zawierającym azbest	Ustka	zainteresowanie interesariuszy
POWAŻNE AWARIE	OCHRONA PRZED POWAŻNYMI AWARIAMI I ZAGROŻENIAMI NATURALNYMI	Liczba zdarzeń o znamionach poważnej awarii przemysłowej (szt.) (GIOŚ)	0	0	Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii	Nadzór nad zakładami zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych	WIOŚ	Niewystarczające środki finansowe
		liczba zakładów ZDR i ZZR (rejestr GIOS)	0	brak zakładów ZDR i ZZR	prowadzenie działań mających na celu minimalizację zagrożeń	prowadzenie rejestru zakładów ZDR i ZZR, dostosowanie procedur kryzysowych do bieżących zagrożeń oraz obowiązujących przepisów prawnych, a także informowanie i ostrzeganie społeczeństwa o występowaniu poważnych awarii	Gmina Miasto Ustka jednostki ratownicze	ograniczone możliwości prognozowania zdarzeń ograniczone możliwości finansowe

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta oraz GUS

Tabela 25. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem

Obszar interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Szacowane koszty realizacji zadania (zł)						Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu (wskaźnik do raportowania)	
			2026	2027	2028	2029	2030	Razem (zł)			
OCHRONA PRZYRODY	Pielęgnacja i rozwój form ochrony przyrody	Gmina Miasto Ustka/Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	wg potrzeb						wg potrzeb	Budżet Gminy, środki zewnętrzne	Realizacja zadania Tak/Nie
	Prowadzenie ewidencji pomników przyrody	Gmina Miasto Ustka/ Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	-	-	-	-	-	-	-	Liczba pomników przyrody w ewidencji	
	Błonia – zagospodarowanie terenów	Gmina Miasto Ustka/Wydział Inwestycji	190 000,00	2 049 426	2 049 426	-	-	4 288 852	Budżet Gminy, środki zewnętrzne	Realizacja zadania Tak/Nie	
GOSPODAROWANIE WODAMI	Uwzględnianie w dokumentach planistycznych map ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego oraz terenów zagrożonych podtopieniami	Gmina Miasto Ustka/Wydział Gospodarki Przestrzennej	Nie określono						Nie określono	Budżet Gminy	Realizacja zadania Tak/Nie
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Ograniczenie zużycia wody poprzez zmniejszenie strat na przesyle oraz optymalizację wykorzystanie istniejącej	Sp. z o.o. „Wodociągi Ustka”	206.000,00	bd / zależnie od potrzeb	bd / zależnie od potrzeb	bd / zależnie od potrzeb	bd / zależnie od potrzeb	Bd	Środki własne lub/i dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych	Realizacja zadania Tak/Nie	

Obszar interwencji	Zadania	Podmiot	Szacowane koszty realizacji zadania (zł)						Źródła	Dodatkowe
	infrastruktury wodnej	odpowiedzialny							finansowania	informacje o
	Monitoring i zarządzanie siecią kanalizacyjną oraz wodociągową	Sp. z o.o. „Wodociągi Ustka”	15.000,00	bd / zależnie od potrzeb	bd / zależnie od potrzeb	bd / zależnie od potrzeb	bd / zależnie od potrzeb	Bd	Środki własne lub/i dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych	Realizacja zadania Tak/Nie
	Ograniczenie infiltracji do kanalizacji sanitarnej poprzez remont kanałów metodą bezwykopową (tzw. rękawy)	Sp. z o.o. „Wodociągi Ustka”	50.000,00	bd / zależnie od potrzeb	bd / zależnie od potrzeb	bd / zależnie od potrzeb	bd / zależnie od potrzeb	Bd	Środki własne lub/i dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych	Realizacja zadania Tak/Nie
	Budowa wiaty magazynowej osadu przefermentowanego	Sp. z o.o. „Wodociągi Ustka”	800.000,0 0	1.700.000,0 0	-	-	-	2.500.000,00	Środki własne lub/i dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych	Realizacja zadania Tak/Nie
	Modernizacja hali krat na terenie Przepompowni Głównej	Sp. z o.o. „Wodociągi Ustka”	120.000,0 0	380.000,00	-	-	-	500.000,00	Środki własne	Realizacja zadania Tak/Nie
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej tłocznej w ulicy Polnej	Sp. z o.o. „Wodociągi Ustka”	25.000,00	1.775.000,0 0	-	-	-	1.800.000,00	Środki własne lub/i dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych	Realizacja zadania Tak/Nie
	Budowa ujęć wody (studnie)	Sp. z o.o. „Wodociągi Ustka”	45.000,00	-	-	-	-	45.000,00	Środki własne	Realizacja zadania Tak/Nie
	Remont pokrycia dachu budynku Stacji Uzdatniania Wody	Sp. z o.o. „Wodociągi Ustka”	350.000,0 0	-	-	-	-	350.000,00	Środki własne	Realizacja zadania Tak/Nie
	Projekt i wykonanie zasilania, sterowania i automatyki dla nowych ujęć wody (studni głębinowych)	Sp. z o.o. „Wodociągi Ustka”/Gmina Miasto Ustka	560.000,0 0	-	-	-	-	560.000,00	dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych	Realizacja tylko w sytuacji otrzymania dofinansowania
	Projekt przebudowy sieci	Sp. z o.o.	30.000,00	-	-	-	-	30.000,00	Środki własne	Realizacja zadania

Obszar interwencji	Zadania w obrębie Placu Dąbrowskiego	Podmiot odpowiedzialny „Wodociągi Ustka”	Szacowane koszty realizacji zadania (zł)						Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu (wskaźnik Tak/Nie)
	Przebudowa rozdzielczej sieci wodociągowej ze Stacji Uzdatniania Wody	Sp. z o.o. „Wodociągi Ustka”	700.000,00	280.000,00	-	-	-	980.000,00	Środki własne lub/i dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych	Realizacja zadania Tak/Nie
	Dokumentacja budowy nowego rezerwowego ujęcia wody wraz ze Stacją Uzdatniania Wody	Sp. z o.o. „Wodociągi Ustka”/Gmina Miasto Ustka	600.000,00	-	-	-	-	600.000,00	dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych	Realizacja zadania Tak/Nie
	Modernizacja infrastruktury informatycznej oraz systemu wizualizacji SCADA.	Sp. z o.o. „Wodociągi Ustka”	25.000,00	260.000,00	365.000,00	-	-	650.000,00	Środki własne lub/i dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych	Realizacja zadania Tak/Nie
	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków	Sp. z o.o. „Wodociągi Ustka”	bd / zależnie od potrzeb	bd / zależnie od potrzeb	bd / zależnie od potrzeb	bd / zależnie od potrzeb	bd / zależnie od potrzeb	Bd	Środki własne lub/i dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych	Realizacja zadania Tak/Nie
	Projekt przebudowy sieci wodociągowej w ulicy Grunwaldzkiej	Sp. z o.o. „Wodociągi Ustka”	-	30.000,00	-	-	-	30.000,00	Środki własne	Realizacja zadania Tak/Nie
	Projekt przebudowy sieci wodociągowej w obrębie ulic: Dunina, Reja i Sportowej	Sp. z o.o. „Wodociągi Ustka”	-	-	30.000,00	-	-	30.000,00	Środki własne	Realizacja zadania Tak/Nie
	Projekt przebudowy sieci wodociągowej w obrębie ulic: Pułaskiego, Krasickiego i Bursztynowej	Sp. z o.o. „Wodociągi Ustka”	-	-	-	30.000,00	-	30.000,00	Środki własne	Realizacja zadania Tak/Nie
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Modernizacja systemów ogrzewania budynków i przygotowania ciepłej wody użytkowej (np.	Mieszkańcy/ Wydział Gospodarki Komunalnej i	Nie określono					Nie określono	Budżet Gminy	Realizacja zadania Tak/Nie

Obszar interwencji	Zadania) wraz z wprowadzaniem odnawialnych źródeł energii OZE	Podmiot odpowiedzialny Ochrony Środowiska	Szacowane koszty realizacji zadania (zł)						Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu (wskaźnik)
	Efektywność energetyczna w komunalnych budynkach użyteczności publicznej	Gmina Miasto Ustka/Wydział Inwestycji	6 468 748,00	1 561 511,00	-	-	-	8 030 259,00	Budżet Gminy, środki zewnętrzne	Realizacja zadania Tak/Nie
	Adaptacja do zmian klimatu i zapobieganie ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami na terenie MOF Słupsk – Ustka	Gmina Miasto Ustka/Wydział Inwestycji/Zarząd Infrastruktury Miejskiej	129 100,00	2 158 104,00	1 054 885,00	-	-	3 342 089,00	Budżet Gminy, środki zewnętrzne	Realizacja zadania Tak/Nie
	Przyszłość w Równowadze	Gmina Miasto Ustka/Wydział Inwestycji	1 003 131,00	2 472 501,00	-	-	-	3 475 632,00	Budżet Gminy, środki zewnętrzne	Realizacja zadania Tak/Nie
	Modernizacja systemu ciepłowniczego EMPEC Ustka Sp. z o.o.	EMPEC Sp. z o.o.	Nie określono					76 000 000,00	Środki własne, środki zewnętrzne	Realizacja zadania Tak/Nie
HAŁAS	Budowa ciągów komunikacyjnych – II etap Węzła Integracyjnego	Gmina Miasto Ustka/Wydział Inwestycji	470 000,00	7 895 746,00	3 800 006,00	-	-	12 165 752	Budżet Gminy, środki zewnętrzne	Realizacja zadania Tak/Nie
	Przebudowa ul. Sportowej	Zarząd Infrastruktury Miejskiej w Ustce	-	3 850 000,00	3 850 000,00	-	-	7 700 000,00	Budżet Gminy, środki zewnętrzne	Realizacja zadania Tak/Nie
	Przebudowa ul. Banacha	Zarząd Infrastruktury Miejskiej w Ustce	650 000	1 800 000				2 450 000,00	Budżet Gminy	Realizacja zadania Tak/Nie

Obszar interwencji	Zadania	Podmiot	Szacowane koszty realizacji zadania (zł)						Źródła	Dodatkowe
	Budowa ul. 11 Listopada	Zarząd Infrastruktury Miejskiej w Ustce		1 400 000,00				1 400 000,00	Budżet Gminy	Realizacja zadania Tak/Nie
	Przebudowa ul. Koszarowej	Zarząd Dróg Powiatowych	Nie określono					Nie określono	Środki zewnętrzne	Realizacja zadania Tak/Nie
	Przebudowa ul. Jana z Kolna	Zarząd Infrastruktury Miejskiej w Ustce	Nie określono					Nie określono	Budżet Gminy	Realizacja zadania Tak/Nie
GOSPODARKA ODPADAMI	Rozbudowa systemu segregacji odpadów w mieście Ustka	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	Nie określono					2 559 999,00	Środki własne, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	Realizacja zadania Tak/Nie
	Wdrożenie Planu Gospodarki Odpadami dla Woj. Pomorskiego – GOZILLA	Gmina Miasto Ustka/Wydział Rozwoju Lokalnego i Integracji Społecznej/Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	94 787,00	81 255,00	81 255,00	81 255,00	-	338 552,00	Środki własne, środki zewnętrzne	Realizacja zadania Tak/Nie
GLEBY	Uwzględnianie zapisów dotyczących ochrony gleb w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Gmina Miasto Ustka/Wydział Gospodarki Przestrzennej	Nie określono					Nie określono	Nie określono	Realizacja zadania Tak/Nie
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	Uwzględnianie zapisów dotyczących ochrony przed	Gmina Miasto Ustka/Wydział	Nie określono					Nie określono	Nie określono	Realizacja zadania Tak/Nie

Obszar interwencji	Zadania elektromagnetycznym w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Podmiot odpowiedzialny Gospodarki	Szacowane koszty realizacji zadania (zł)		Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu (wskaźnik)
		Przestrzennej				
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Dostosowanie procedur kryzysowych do bieżących zagrożeń oraz obowiązujących przepisów prawnych, a także informowanie i ostrzeganie społeczeństwa o występowaniu poważnych awarii	Gmina Miasto Ustka/stanowisko ds. Obronności i Obrony Cywilnej/ Państwowa Straż Pożarna, Ochotnicze Straże Pożarne	Nie określono	Nie określono	Nie określono	Realizacja zadania Tak/Nie
	Dokumentacja budowlana dotycząca budowy schronów podziemnych w Ustce	Gmina Miasto Ustka/ stanowisko ds. Obronności i Obrony Cywilnej	Nie określono	1 700 000,00	Środki zewnętrzne	Realizacja zadania Tak/Nie

źródło: opracowanie własne

Tabela 26. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Obszar interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
OCHRONA PRZYRODY	Monitorowanie i kontrolowanie podmiotów korzystających ze środowiska	WIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, WIOŚ	-
GLEBY	Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb, zwłaszcza środkami ochrony roślin i metalami ciężkimi	Urząd Marszałkowski, PODR, Właściciele gospodarstw rolnych	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, WIOŚ	-
SUROWCE NATURALNE I ICH EKSPLOATACJA	Kontrola i ograniczenie nielegalnej eksploatacji	Okręgowy Urząd Górniczy	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących	Budżet Państwa, Środki własne OUG	-

Obszar interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
	kopalin		zadanie		
WODY	Prowadzenie monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych	WIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, WIOŚ	-
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Kontrola pozwoleń wodno-prawnych	Środki własne jednostek realizujących	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących	-
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Prowadzenie systemu monitoringu powietrza oraz kontrola dotrzymania standardów emisyjnych	WIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, WIOŚ	-
HAŁAS	Prowadzenie monitoringu poziomu hałasu w środowisku	WIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, WIOŚ	-
PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE	Prowadzenie monitoringu natężenia pól elektromagnetycznych	WIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, WIOŚ	-
GOSPODARKA ODPADAMI	Prowadzenie i monitorowanie bazy danych azbestu i PCB	Urząd Marszałkowski	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, fundusze zewnętrzne	-
POWAŻNE AWARIE	Prowadzenie kontroli na terenach zakładów przemysłowych	WIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, WIOŚ	-

źródło: opracowanie własne

6. System realizacji programu ochrony środowiska

6.1. Potencjalne źródła finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych.

Dla jednostek samorządowych dostępnymi sposobami finansowania inwestycji są:

- środki własne,
- kredyty i pożyczki udzielane w bankach komercyjnych,
- kredyty i pożyczki preferencyjne udzielane przez instytucje wspierające rozwój gmin,
- dotacje państwowe z funduszy krajowych i zagranicznych,
- emisja obligacji.

6.1.1. Fundusze krajowe

Wszelkie działania związane z ochroną środowiska i ekologią są wspierane finansowo poprzez różne krajowe i zagraniczne fundusze ekologiczne oraz programy a także środki własne inwestorów.

Do publicznych funduszy ochrony środowiska w Polsce zalicza się:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW),
- Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW).

Budżety dwóch pierwszych funduszy są tworzone głównie z:

- opłat za korzystanie ze środowiska – wszelkie firmy, które korzystają z zasobów naturalnych środowiska poprzez m.in. zużywanie wody, zanieczyszczając powietrze atmosferyczne czy wytwarzając odpady płacą za to zgodnie ze stawkami wyznaczanymi przez Ministra Ochrony Środowiska. Każda firma otrzymuje pozwolenie na korzystanie z określonej ilości tych zasobów,
- kar za przekroczenie dopuszczalnych norm - płacą je firmy, które korzystają z większych ilości zasobów środowiska niż im na to zezwolono oraz wszystkie inne instytucje nie przestrzegające wymogów ochrony środowiska.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest największą instytucją realizującą Politykę Ekologiczną Państwa poprzez finansowanie inwestycji w ochronie środowiska i gospodarce wodnej, w obszarach ważnych z punktu widzenia procesu dostosowawczego do standardów i norm Unii Europejskiej. Narodowy Fundusz działa od 1 lipca 1989 roku, a powstał na podstawie ustawy z dnia 31 stycznia 1980 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska. Celem działalności Narodowego Funduszu jest finansowe wspieranie inwestycji ekologicznych o znaczeniu i zasięgu ogólnopolskim i ponadregionalnym oraz zadań lokalnych, istotnych z punktu widzenia potrzeb środowiska.

Dystrybucja środków finansowych z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej odbywa się w ramach następujących dziedzin:

- ochrona powietrza;
- ochrona wód i gospodarka wodna;
- ochrona powierzchni ziemi;
- ochrona przyrody i krajobrazu oraz leśnictwo;
- geologia i górnictwo;
- edukacja ekologiczna;
- Państwowy Monitoring Środowiska;
- programy międzydziedzinowe;
- nadzwyczajne zagrożenia środowiska;
- ekspertyzy i prace badawcze.

W Narodowym Funduszu stosowane są trzy formy dofinansowywania:

- finansowanie pożyczkowe (pożyczki udzielane przez NF, kredyty udzielane przez banki ze środków NF, konsorcja, czyli wspólne finansowanie NF z bankami, linie kredytowe ze środków NF obsługiwane przez banki),
- finansowanie dotacyjne (dotacje inwestycyjne, dotacje nieinwestycyjne, dopłaty do kredytów bankowych, umorzenia),
- finansowanie kapitałowe (obejmowanie akcji i udziałów w zakładanych bądź już istniejących spółkach w celu osiągnięcia efektu ekologicznego).

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska ma bardzo istotne znaczenie dla ochrony środowiska i gospodarki kraju:

- finansuje ochronę środowiska,
- uruchamia środki innych inwestorów,
- stymuluje nowe inwestycje,
- wspomaga tworzenie nowych miejsc pracy,
- ważny dla zrównoważonego rozwoju.

Szczegółowy zakres działalności NFOŚiGW, lista programów i przedsięwzięć priorytetowych, kryteria i zasady udzielania wsparcia finansowego, a także wzory wniosków i procedury ich rozpatrywania dostępne są w oficjalnym serwisie internetowym: www.nfosigw.gov.pl oraz w siedzibie Funduszu w Warszawie przy ul. Konstruktorskiej 3a.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku to samodzielna instytucja finansowa, powołana do wspierania przedsięwzięć w dziedzinie ekologii.

Przedmiotem działania WFOŚiGW jest wspieranie oraz dofinansowywanie działalności służącej ochronie środowiska i gospodarki wodnej, które odbywa się zgodnie z kierunkami strategii na szczeblu krajowym oraz celami środowiskowymi wynikającymi ze strategii zrównoważonego rozwoju województwa Pomorskiego.

Ze względu na wieloletnie doświadczenie w finansowaniu ochrony środowiska Funduszowi zostały przydzielone zadania związane z obsługą na terenie województwa Pomorskiego środków unijnych przeznaczonych na ten obszar.

Realizacja zadań statutowych WFOŚiGW odbywa się zgodnie z corocznie uchwalanym planem pracy. Wsparcie finansowe realizowane jest poprzez udzielanie pożyczek i dotacji na zadania realizowane w następujących komponentach środowiska:

- ochrona wód,
- ochrona atmosfery,
- gospodarka wodna,
- ochrona powierzchni ziemi,
- ochrona przyrody,
- monitoring środowiska,
- nadzwyczajne zagrożenia środowiska,
- edukacja ekologiczna.

Szczegółowe informacje na temat działalności WFOŚiGW w Gdańsku można znaleźć na stronie internetowej funduszu: <https://www.wfosigw.gdansk.pl> lub pod numerem telefonu oddział w Gdańsku: 58 743 18 00.

6.1.2. Fundusze Unii Europejskiej

Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)

Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS) stanowi kontynuację dwóch wcześniejszych programów Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 oraz 2014-2020.

Głównym celem Programu jest poprawa warunków rozwoju kraju poprzez budowę infrastruktury technicznej i społecznej zgodnie z założeniami rozwoju zrównoważonego, w tym poprzez:

- obniżenie emisyjności gospodarki transformację w kierunku gospodarki przyjaznej środowisku i o obiegu zamkniętym,
- budowę efektywnego i odpornego systemu transportowego o jak najniższym negatywnym wpływie na środowisko naturalne,
- dokończenie realizacji odcinków sieci bazowej TEN-T do roku 2030,
- poprawę bezpieczeństwa transportu oraz zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej oraz poprawę odporności systemu ochrony zdrowia,
- wzmocnienie roli kultury w rozwoju społecznym i gospodarczym.

Program ma zwiększyć efektywność energetyczną mieszkalnictwa, budynków użyteczności publicznej i przedsiębiorstw oraz udział zielonej energii z odnawialnych źródeł energii w końcowym zużyciu energii. Inwestycje w infrastrukturę energetyczną mają przynieść poprawę jakości i bezpieczeństwa funkcjonowania sieci elektroenergetycznych oraz rozwój inteligentnych sieci gazowych i wzrost ich znaczenia w nowoczesnym, zielonym systemie energetycznym. Inwestycje w sektorze środowiska mają przyczynić się do większej odporności na zmiany klimatu (w tym na susze

i powodzie) oraz ochronę dziedzictwa przyrodniczego (wzrost zdolności retencyjnych oraz poprawę systemów monitorowania i zarządzania kryzysowego).

Program ma na celu poprawę gospodarowania wodą pitną oraz ściekami komunalnymi, a także odpadami komunalnymi.

Dokument zakłada również wzmocnienie i ochronę bioróżnorodności i naturalnych ekosystemów oraz ma rozwijać systemy monitorowania zasobów przyrodniczych, aby ułatwić ich ochronę.

Dążąc do zmniejszenia emisji w transporcie program promuje rozwój transportu szynowego oraz zwiększenie dostępności komunikacji zbiorowej, a także alternatywne wobec dróg łańcuchy logistyczne (porty morskie, drogi wodne śródlądowe, przewozy intermodalne).

W celu poprawy spójności komunikacyjnej i ograniczenia wykluczenia komunikacyjnego koncentruje się na budowie nowych i modernizacji istniejących linii kolejowych oraz dróg krajowych, w tym obwodnic miast.

Program wspiera inwestycje w kluczowych obszarach systemu ochrony zdrowia, które przyczynią się do wzrostu dostępności pacjentów do wysokiej jakości usług zdrowotnych oraz większej ich skuteczności.

W sektorze kultury promuje działania mające na celu ochronę zabytków o światowym i krajowym znaczeniu zarówno ruchomych i nieruchomych. Jednocześnie ma rozwijać instytucję kultury oraz wspierać ich adaptację do nowych funkcji kulturalnych i społecznych.

Oferta Programu skierowana będzie do m.in.:

- przedsiębiorstw,
- jednostek samorządu terytorialnego,
- podmiotów świadczących usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego,
- właścicieli budynków mieszkalnych,
- państwowych jednostek budżetowych i administracji publicznej,
- dostawców usług energetycznych,
- zarządców dróg krajowych i linii kolejowych,
- służb ratowniczych (ratownictwo techniczne) i odpowiedzialnych za bezpieczeństwo ruchu,
- Państwowej Straży Pożarnej,
- podmiotów zarządzających portami lotniczymi oraz portami morskimi,
- organizacji pozarządowych,
- instytucji ochrony zdrowia, instytucji kultury,
- kościoły i związki wyznaniowe.

Formy wsparcia

- dotacje,
- instrumenty finansowe,
- instrumenty łączące finansowanie zwrotne i dotacyjne.

Budżet: ponad 25 mld euro

Mając na względzie realizację zasady partnerstwa, prace nad przygotowaniem projektu FEnIKS prowadzone były w ramach grup roboczych poświęconych właściwym celom Polityki Spójności i samemu Programowi.

W pracach tych, które rozpoczęły się w 2019 r., obok przedstawicieli administracji rządowej i samorządowej uczestniczyło szerokie grono partnerów społeczno-gospodarczych, środowisk naukowych oraz organizacji pozarządowych. Projekt programu poddany został również szerokim konsultacjom społecznym.

6.2. Monitoring i analiza SWOT

Właściwe wykorzystanie możliwych rozwiązań o charakterze organizacyjnym ma istotne znaczenie w procesie wdrażania programu i jego realizacji. Wprowadzenie zasad monitoringu umożliwi sprawną realizację działań, jak również pozwoli na bieżącą aktualizację celów programu. Sformułowanie zasad zarządzania środowiskiem stanowi więc podstawę sprawnej realizacji i kontroli działań programowych.

Zarządzanie programem to sukcesywna realizacja następujących zadań:

1) Wdrożenie programu i jego realizacja, a w szczególności:

- koordynacja przebiegu wdrażania i realizacji,
- bieżąca ocena realizacji i aktualizacja celów,
- raporty na temat wykonania programu,

2) Edukacja ekologiczna:

- utworzenie systemu edukacji ekologicznej,
- udostępnienie informacji o stanie środowiska,
- publikacja informacji o stanie środowiska.

Poniżej przedstawiona została analiza SWOT, która jest metodą znajdowania mocnych i słabych stron podczas realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Ustka do 2030 roku.

Tabela 27. Analiza SWOT

Ochrona przyrody	
mocne strony czynniki wewnętrzne	słabe strony czynniki wewnętrzne
• unikalne walory środowiska przyrodniczego • występowanie chronionych prawnie form ochrony przyrody • występowanie gatunków roślin i zwierząt objętych prawną ochroną • rozbudowana infrastruktura pieszo-rowerowa	• przekształcanie środowiska związane z działalnością człowieka
szanse czynniki zewnętrzne	zagrożenia czynniki zewnętrzne
• korzystne położenie geograficzne	• zanieczyszczenie środowiska (powietrza, gleb,

• rozwijająca się świadomość ekologiczna społeczeństwa • rozwój turystyki pieszej i rowerowej • uwzględnianie obszarów chronionych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego • podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców • ochrona i rozwój lasów poprzez realizację założeń Planów Urządzania Lasów. • wsparcie dla projektów związanych ze zwiększaniem retencji	wód) • brak środków finansowych na inwestycje związane z ochroną przyrody • czynniki atmosferyczne • urbanizacja • płoszenie zwierząt z lasów i nieużytków • ekspansja gatunków obcych, w tym inwazyjnych • zagrożenie siedlisk przyrodniczych, gatunków oraz upraw leśnych ze strony patogenów • zmiany klimatyczne powodujące, m.in. degradację siedlisk (przede wszystkim hydrogenicznych) oraz pogorszenie stanu zachowania gatunków • zagrożenie pożarami w lasach
Gleby	
mocne strony czynniki wewnętrzne	słabe strony czynniki wewnętrzne
• brak istniejących osuwisk terenu	• odprowadzanie przez mieszkańców nieoczyszczonych ścieków do gleby • zanieczyszczenia ze środków transportu, szczególnie wzdłuż przebiegających tras tranzytowych • brak wykonywanych badań jakości gleby w ramach PMŚ
szanse czynniki zewnętrzne	zagrożenia czynniki zewnętrzne
• rekultywacja obszarów zdegradowanych • zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców • ograniczenie użycia chemicznych środków ochrony roślin oraz nawozów sztucznych	• postępująca urbanizacja • stosowanie środków ochrony roślin i nawozów • zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego • zanieczyszczenia przy szlakach komunikacyjnych • degradacja gleb • brak środków finansowych na inwestycje związane z ochroną powierzchni ziemi
Surowce naturalne i ich eksploatacja	
mocne strony czynniki wewnętrzne	słabe strony czynniki wewnętrzne
-	• ingerencja w środowisko naturalne związana z eksploatacją surowców naturalnych • zmiany środowiska glebowego w okolicach miejsca wydobycia zasobów mineralnych
Szanse czynniki zewnętrzne	Zagrożenia czynniki zewnętrzne
• rekultywacja obszarów zdegradowanych	• brak środków finansowych na inwestycje związane z powierzchnią ziemi • degradacja gleb • zmiany stosunków wodnych w okolicach miejsc, w których prowadzono prace wydobywcze • nielegalne wydobycie surowców naturalnych

Wody	
mocne strony czynniki wewnętrzne	słabe strony czynniki wewnętrzne
- wystarczająca ilość wód podziemnych na terenie gminy - dobry stan chemiczny i ilościowy jednolitych części wód podziemnych - stały monitoring wód powierzchniowych	- infrastruktura melioracyjna w słabym stanie - niewłaściwe opróżnianie zbiorników bezodpływowych - wysokie narażenie na suszę atmosferyczną i rolniczą - brak aktualnych badań jakości wód w rzekach przepływających przez gminę - brak najnowszych badań stanu JCWPd
szanse czynniki zewnętrzne	zagrożenia czynniki zewnętrzne
- korzystne zmiany prawne w Prawie Wodnym - edukacja rolników w zakresie dobrych praktyk ekologicznych - budowa przydomowych oczyszczalni ścieków tam, gdzie jest to uzasadnione ekonomicznie i zgodne z przepisami prawa - inwentaryzacja oraz kontrola szczelności zbiorników bezodpływowych - edukacja ekologiczna mieszkańców - w zakresie prawidłowego użytkowania wód podziemnych - inwestycje w zakresie gospodarki wodno-kanalizacyjnej, nowoczesnych technologii w przemyśle i gospodarki o obiegu zamkniętym	- niedostateczne rozpoznanie niekorzystnych oddziaływań rozwoju gospodarki na środowisko - w przyszłości możliwy brak wód podziemnych służących do nawadniania - zanieczyszczenia spoza gminy niekorzystnie wpływające na stan wód - spływy powierzchniowe, wymywanie nawozów i środków ochrony roślin z pól
Gospodarka wodno-ściekowa	
mocne strony czynniki wewnętrzne	słabe strony czynniki wewnętrzne
- bieżący monitoring wody pitnej - dobrze rozwinięta sieć wodociągowa - systematyczne prace związane z rozbudową sieci wodociągowej na terenie gminy - rozwój infrastruktury wodociągowej	-
szanse czynniki zewnętrzne	zagrożenia czynniki zewnętrzne
- środki unijne z przeznaczeniem na rozwój infrastruktury wodno-ściekowej - przepisy krajowe i międzynarodowe zobowiązujące do podniesienia jakości środowiska - edukacja ekologiczna mieszkańców ze szczególnym naciskiem na zagadnienia dotyczące prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej	- niedostateczne rozpoznanie niekorzystnych oddziaływań rozwoju gospodarki na środowisko - brak środków finansowych na rozwój infrastruktury - negatywny wpływ zanieczyszczeń spoza obszaru gminy - przedostawianie się do wód powierzchniowych zanieczyszczeń z dzikich składowisk oraz nieprawidłowo odprowadzanych ścieków

• rozwój nowych technologii w sektorze przemysłu w zakresie gospodarowania wodą	• zmiany klimatu prowadzące do uszkodzenia infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową (sieci, oczyszczalni ścieków, ujęć wody do spożycia)
Ochrona klimatu i jakości powietrza	
mocne strony czynniki wewnętrzne	słabe strony czynniki wewnętrzne
• niewielka ilość źródeł emitujących zanieczyszczenia do powietrza na terenie gminy • korzystne warunki dla rozwoju i wykorzystania OZE • wymiana źródeł ciepła na bardziej sprzyjające środowisku naturalnemu • szereg prowadzonych działań zmierzających do obniżenia zanieczyszczeń powietrza z niskiej emisji • zainteresowanie mieszkańców dofinansowaniami WFOŚiGW	• emisja ze spalania paliw stałych • problemy przy finansowaniu OZE • spalanie w kotłach paliw niskiej jakości • występowanie licznych liniowych i punktowych źródeł zanieczyszczeń
szanse czynniki zewnętrzne	zagrożenia czynniki zewnętrzne
• dotacje unijne na rozwój odnawialnych źródeł energii • rozwój technologii • regulacje krajowe i międzynarodowe zobowiązujące do podniesienia jakości powietrza • stopniowe zastąpienie ogrzewania węglowego, bardziej ekologicznym systemem (ciepło systemowe, gaz, OZE). • termomodernizacja budynków na terenie gminy • tworzenie ścieżek rowerowych • edukacja ekologiczna mieszkańców ze szczególnym naciskiem na zagadnienia dotyczące nielegalnego spalania odpadów komunalnych	• wzrastająca liczba pojazdów na terenie gminy • zbyt niska świadomość ekologiczna mieszkańców gminy • brak zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji • zanieczyszczenie powietrza wynikające z tzw. niskiej emisji, w tym spalania odpadów komunalnych w piecach domowych
Hałas	
mocne strony czynniki wewnętrzne	słabe strony czynniki wewnętrzne
• część dróg przebiegających przez gminę w dobrym stanie technicznym • kontrola zakładów przemysłowych pod względem emisji hałasu • inwestycje w infrastrukturę drogową • brak dużych zakładów o nadmiernej emisji hałasu	• brak nowych pomiarów hałasu komunikacyjnego
szanse czynniki zewnętrzne	zagrożenia czynniki zewnętrzne
• możliwość rozwoju turystyki i rekreacji dzięki dogodnemu dojazdowi • prowadzenie stałych kontroli i monitoringu • budowa ekranów akustycznych na obszarach	• wzrastająca liczba oraz masa całkowita pojazdów na terenie gminy • niedostateczny poziom środków finansowych oraz funduszy na inwestycje zmierzające do

- narażonych na nadmierny poziom hałasu • dbanie o poprawny stan techniczny nawierzchni ciągów komunikacyjnych	poprawy stanu środowiska akustycznego
Promieniowanie elektromagnetyczne	
mocne strony czynniki wewnętrzne	słabe strony czynniki wewnętrzne
• brak przekroczeń norm promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy • stopniowo wzrastająca świadomość ekologiczna mieszkańców w zakresie zagrożenia PEM	• obecność na terenie gminy stacji bazowych łączności bezprzewodowej
szanse czynniki zewnętrzne	zagrożenia czynniki zewnętrzne
• bieżący monitoring promieniowania prowadzony przez WIOŚ • modernizacja sieci energetycznych przez operatora	• możliwość powstania instalacji emitującej promieniowanie elektromagnetyczne w dowolnej lokalizacji • rozwój telefonii komórkowej i innych technologii emitujących promieniowanie
Gospodarka odpadami	
mocne strony czynniki wewnętrzne	słabe strony czynniki wewnętrzne
• finansowanie usuwania azbestu ze środków gminy i WFOŚiGW • prowadzenie akcji informacyjno- edukacyjnych	• niska świadomość ekologiczna mieszkańców gminy w obszarze gospodarki odpadami • mała ilość segregowanych odpadów • istniejące wyroby azbestowe na terenie gminy
szanse czynniki zewnętrzne	zagrożenia czynniki zewnętrzne
• rozwój systemu gospodarki odpadami • powstawanie nowoczesnych instalacji do przetwarzania odpadów • zwiększenie kontroli gospodarki odpadami • możliwość pozyskania dotacji na cele usuwania i unieszkodliwiania materiałów zawierających azbest	• rosnąca ilość odpadów • nieprzepisowe składowanie odpadów • zbieranie i magazynowanie odpadów bez wymaganego zezwolenia
Poważne awarie	
mocne strony czynniki wewnętrzne	słabe strony czynniki wewnętrzne
• brak zakładów przemysłowych, które mogłyby być źródłem awarii • współpraca służb ratowniczych w przeciwdziałaniu poważnym awariom (straż pożarna, policja)	• system zarządzania kryzysowego niewystarczająco przygotowany na poważne awarie, katastrofy i klęski żywiołowe • obecność dróg, którymi mogą być transportowane substancje niebezpieczne

szanse czynniki zewnętrzne	zagrożenia czynniki zewnętrzne
stopniowa redukcja zagrożenia wypadkowego i pożarowego poprzez remonty i modernizacja budynków oraz dróg	- ryzyko wypadków drogowych związane ze złym stanem niektórych dróg oraz natężeniem ruchu - możliwość wystąpienia poważnej awarii

6.2.1. Działania polityki ochrony środowiska

Realizacja celów długookresowych wymaga podjęcia działań, które muszą być zgodne z zasadami zawartymi w stosownych ustawach. Działania będące elementem zarządzania środowiskiem można sklasyfikować w następujące grupy:

1. Działanie prawne – grupa działań mająca na celu respektowanie odpowiednich dyrektyw i decyzji pozwalających na kształtowanie środowiska wg zamysłu władz. Do grupy tej należą systemy wydawania pozwoleń (wprowadzanie do środowiska ścieków, gazów, pyłów, odpadów) decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz koncesji.
2. Działania finansowe – polegają głównie na systemie pobierania opłat za korzystanie ze środowiska naturalnego (emisje zanieczyszczeń, składowanie odpadów itp.). Do tej grupy działań należy doliczyć także system kar przewidziany za przekroczenie określonych limitów w pozwoleniach i koncesjach.
3. Działania społeczne – polegają na współpracy i partnerstwie w zakresie realizacji polityki ochrony środowiska. Sprowadzają się one do dwóch zasadniczych aspektów: edukacji ekologicznej oraz budowy powiązań samorząd-społeczeństwo. Wiąże się to z udostępnieniem i publikacją informacji o środowisku co jest obowiązkiem władz samorządowych wynikającym z Prawa Ochrony Środowiska.
4. Działania strukturalne – polegają na formułowaniu i wdrażaniu polityk ekologicznych. Mowa tu głównie o tworzeniu strategii, programów wdrożeniowych oraz wprowadzaniu narzędzi wspomagających system zarządzania środowiskiem.

Wymienione wyżej sposoby realizacji pozwalają prowadzić działania z zakresu ochrony środowiska przyczyniając się do osiągnięcia celów nie tylko lokalnych, ale i szczebla wojewódzkiego oraz krajowego. Są to działania umożliwiające wprowadzenie przepisów, egzekwowanie ich oraz pozyskiwanie funduszy na działania ograniczające wpływ degradacji środowiska związanej z działalnością człowieka.

Działania strukturalne to również opracowanie programu ochrony środowiska oraz jego aktualizacji. Przedstawia on stan środowiska oraz główne cele i zadania umożliwiające jego poprawę. Działania mające na celu poprawę stanu środowiska zawarte w Programie to odpowiednie kombinacje działań prawnych, finansowych i strukturalnych.

6.2.2. Kontrola oraz dokumentacja realizacji programu

Kontrola realizacji Programu Ochrony Środowiska wymaga oceny zarówno stopnia realizacji celów i zadań terminowości ich wykonania. Istotne znaczenie ma tu również analiza rozbieżności pomiędzy założeniami a realizacją.

Ustawa Prawo Ochrony Środowiska zakłada sporządzenie raportów z realizacji programu co dwa lata i przedstawienie go Radzie Gminy. Cały Program aktualizowany powinien być co cztery lata uwzględniając rozbieżności oraz wprowadzając nowe zadania i cele.

Ocena realizacji programu polega na monitorowaniu zmian w wielu wzajemnie powiązanych strefach. System monitorowania w celu uzyskiwania kompatybilnych informacji w skali regionu powinien uwzględniać następujące działania:

- zebranie danych liczbowych,
- uporządkowanie, przetworzenie, analiza zebranych danych,
- przygotowanie raportu,
- analiza porównawcza,
- aktualizacja.

W celu kontroli nad terminową realizacją zadań określonych w niniejszym programie zaleca się dokonywanie analizy realizacji zadań Programu z uwzględnieniem mierników zestawionych w poniższej tabeli.

Tabela 28. Wykaz wskaźników służących do monitoringu realizacji programu

Obszar interwencji	Wskaźnik		
	Nazwa (+źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa
OCHRONA PRZYRODY	Obszary prawnie chronione ogółem (GUS)	19,48 ha	Wzrost powierzchni obszarów prawnie chronionych
	Liczba pomników przyrody w ewidencji (szt.) (Centralny rejestr form ochrony przyrody/Urząd Miasta Ustka)	14	Wzrost liczby pomników przyrody w ewidencji
LASY	lesistość (GUS)	39,4 %	wzrost lesistości
GLEBY	Zanieczyszczenie metalami ciężkimi	Brak przekroczeń	Utrzymanie braku przekroczeń norm
SUROWCE NATURALNE I ICH EKSPLOATACJA	Liczba obszarów górniczych (MIDAS System Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych Polski)	1	2
WODY	Stan jakości wód powierzchniowych	zły	Dobry
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Długość sieci wodociągowej (km) (GUS)	43,6 (2024)	Wzrost długości sieci
	Długość sieci kanalizacyjnej (km) (GUS)	43,7 (2024)	Wzrost długości sieci

Obszar interwencji	Wskaźnik		
	Liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków (szt.) (GUS)	1	1
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	klasa jakości powietrza pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia (GIOS) ludzi	klasa A	utrzymanie dobrej jakości powietrza
	klasa jakości powietrza pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin (GIOS)	klasa A dla ozonu, NO _x i SO ₂	utrzymanie dobrej jakości powietrza
HAŁAS	długość dróg dla rowerów (GUS)	15,3 km	wartość wyższa niż wartość bazowa
	liczba czynnych przystanków autobusowych (GUS)	21	wartość wyższa niż wartość bazowa
PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE	liczba zanotowanych przekroczeń norm PEM	brak przekroczeń	brak przekroczeń
GOSPODARKA ODPADAMI	Odpady komunalne wytworzone w ciągu roku ogółem (Mg)	7331,41 (rok 2024 GUS)	Ograniczenie ilości odpadów
	Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku ogółem (Mg)	4321,22 (rok 2024 GUS)	zwiększenie opisanego poziomu do wymaganych poziomów
	Ilość odebranych i zutylizowanych ton wyrobów zawierających azbest (Mg) (Baza azbestowa)	64,246	38 Mg/rok
POWAŻNE AWARIE	Liczba zdarzeń o znamionach poważnej awarii przemysłowej (szt.) (GIOŚ)	0	0
	liczba zakładów ZDR i ZZR (rejestr GIOS)	0	brak zakładów ZDR i ZZR

Spis tabel

Tabela 1. Spis skrótów.....	4
Tabela 2. Liczba ludności w Gminie Miasto Ustka w latach 2015 -2024.....	10
Tabela 3. Powierzchnia obszarów chronionych na terenie Gminy Miasto Ustka.....	17
Tabela 4. Rezerwat przyrody na terenie gminy.....	17

Tabela 5. Obszary Natura 2000 na terenie Gminy Miasto Ustka.....	18
Tabela 6. Użytek ekologiczny na terenie Gminy Miasto Ustka.....	19
Tabela 7. Pomniki przyrody na terenie Gminy Miasto Ustka.....	20
Tabela 8. Struktura lasów Gminy Miasto Ustka w roku 2024.....	23
Tabela 9. Charakterystyka gleb w punkcie pomiarowym nr 7 w miejscowości Tyń.....	25
Tabela 10. Badania jakości JCWP znajdujących się na terenie Gminy Miasto Ustka.....	29
Tabela 11. Podsumowanie stopnia narażenia na suszę Gminy Miasto Ustka.....	41
Tabela 12. Zużycie wody w Gminie Miasto Ustka.....	45
Tabela 13. Gospodarka ściekowa w Gminie Miasto Ustka.....	46
Tabela 14. Rodzaje oraz źródła zanieczyszczeń powietrza.....	47
Tabela 15. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo).....	49
Tabela 16. Kryteria klasyfikacji stref ze względu na ochronę zdrowia ludzi w zakresie: SO ₂ , NO ₂ , CO, C ₆ H ₆ , PM ₁₀ , PM _{2,5} , Pb, As, Cd, Ni, B(a)P i O ₃	52
Tabela 17. Kryteria klasyfikacji stref ze względu na ochronę roślin w zakresie dwutlenku siarki (SO ₂), tlenków azotu (NO _x) i ozonu (O ₃).....	53
Tabela 18. Klasy stref województwa pomorskiego dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2024 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia – klasyfikacja podstawowa.....	53
Tabela 19. Klasy stref województwa pomorskiego dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2024 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.....	54
Tabela 20. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu.....	58
Tabela 21. Częstotliwość pola elektromagnetycznego, dla której określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pola elektromagnetycznego na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pola elektromagnetycznego, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową.....	59
Tabela 22. Zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności.....	60
Tabela 23. Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasto Ustka w latach 2022 – 2024	64
Tabela 24. Cele, kierunki interwencji oraz zadania.....	91
Tabela 25. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem.....	96
Tabela 26. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem.....	102
Tabela 27. Analiza SWOT.....	109
Tabela 28. Wykaz wskaźników służących do monitoringu realizacji programu.....	115

Spis ilustracji

Rysunek 1. Mapa Gminy Miasto Ustka.....	6
Rysunek 2. Mapa obrazująca nowo przyłączony obszar Gminy Miasto Ustka po 1 stycznia 2026 roku. 7	
Rysunek 3. Położenie Gminy Miasto Ustka w powiecie słupskim.....	7
Rysunek 4. Średnie temperatury i opady dla miejscowości Ustka.....	10

Rysunek 5. Dni o dużym zachmurzeniu, słoneczne i z opadami dla miejscowości Ustka.....	10
Rysunek 6. Rezerwat przyrody na terenie Gminy Miasto Ustka.....	18
Rysunek 7. Obszary Natura 2000 na terenie Gminy Miasto Ustka.....	19
Rysunek 8. Użytek ekologiczny na terenie Gminy Miasto Ustka.....	20
Rysunek 9. Schemat klasyfikacji stanu/ potencjału ekologicznego wód powierzchniowych.....	28
Rysunek 10. Mapa zagrożenia powodziowego w obrębie Gminy Miasto Ustka.....	32
Rysunek 11. Mapa ryzyka powodziowego w obrębie Gminy Miasto Ustka.....	33
Rysunek 12. Obszar zagrożenia suszą atmosferyczną w Gminie Miasto Ustka.....	39
Rysunek 13. Obszar zagrożenia suszą hydrologiczną w Gminie Miasto Ustka.....	39
Rysunek 14. Obszar zagrożenia suszą hydrogeologiczną w Gminie Miasto Ustka.....	40
Rysunek 15. Obszar zagrożenia suszą rolniczą w Gminie Miasto Ustka.....	40
Rysunek 16. Lokalizacja JCWPd nr 10 z lokalizacją punktów sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych.....	42
Rysunek 17. Lokalizacja JCWPd nr 11 z lokalizacją punktów sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych.....	43
Rysunek 18. Podział województwa pomorskiego na strefy ochrony powietrza.....	51
Rysunek 19. Rozmieszczenie stacji bazowych łączności bezprzewodowej na terenie Gminy Miasto Ustka.....	63
Rysunek 20. Strefy energetyczne warunków wiatrowych.....	68
Rysunek 21. Zasoby geotermalne Polski.....	69
Rysunek 22. Średni czas usłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski.....	70

Literatura

- Program ochrony środowiska przed hałasem dla Województwa Pomorskiego
- Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Pomorskiego
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Pomorskiego 2030
- Program ochrony powietrza dla strefy pomorskiej
- Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Pomorskim za rok 2024
- Program ochrony środowiska dla gminy Miasto Ustka
- Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Miasto Ustka na lata 2011 - 2032
- Plan gospodarki odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022
- Strategia rozwoju gminy Miasto Ustka do roku 2030
- Roczna analiza systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Miasto Ustka za rok 2024
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Ustka na lata 2023 – 2027 z perspektywą do roku 2030
- Strategia rozwoju Miasta Ustka do roku 2030
- Program działań na rzecz wzrostu jakości powietrza w Ustce